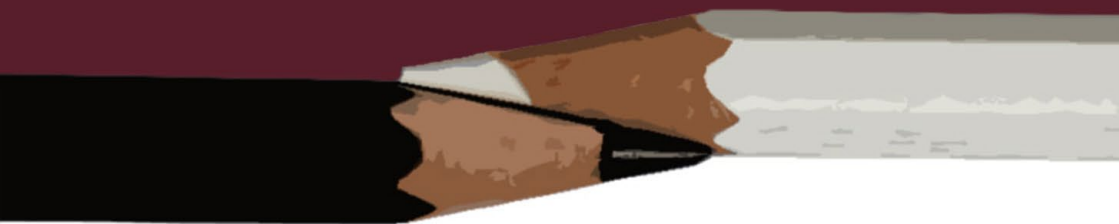

Městská knihovna v Praze

ROMÁN PRO ŽENY

MICHAL VIEWEGH

e-kniha • Praha • 2019

Hledáte místo, kde...

... můžete celý den studovat nebo pracovat?

... seženete knížku pro zábavu, do školy, k poučení?

... stahujete e-knihy, posloucháte hudbu, tisknete 3D?

... osobně potkáte české i světové autory?

... můžete zajít na koncert, filmy artové i 3D?

Právě jste ho našli!

Městská knihovna v Praze

43 poboček, **3** pojízdné knihovny, **4 000** akcí ročně,
2 000 000 dokumentů, **60** Kč za registraci

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.e-knihovna.cz

www.facebook.com/knihovna

Román pro ženy

Michal Viewegh

Znění tohoto textu vychází z díla [Román pro ženy](#) tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Petrov v Brně v roce 2005. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

§

Text díla (Michal Viewegh: Román pro ženy), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uved'te autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 18. 1. 2019.

OBSAH

Drahá Lauro	12
PROLOG	14
KAPITOLA I.....	16
1/	16
2/	17
3/	19
4/	20
5/	20
KAPITOLA II.....	22
1/	22
2/	22
3/	23
4/	24
KAPITOLA III	26
1/	26
2/	26
3/	27
4/	28
5/	29
KAPITOLA IV	30
1/	30
2/	30
3/	31
4/	32
5/	33
KAPITOLA V.....	36
1/	36
2/	38
3/	39
4/	41

5/	41
6/	42
7/	43
KAPITOLA VI	44
1/	44
2/	44
3/	45
4/	46
5/	47
6/	47
7/	48
8/	49
Drahá Lauro	51
KAPITOLA VII	53
1/	53
2/	54
KAPITOLA VIII	56
1/	56
2/	57
3/	57
4/	58
5/	60
KAPITOLA IX	62
1/	62
2/	62
3/	63
4/	64
5/	65
KAPITOLA X	67
1/	67
2/	68
3/	69

KAPITOLA XI	71
1/	71
2/	73
3/	74
4/	75
5/	76
KAPITOLA XII	77
1/	77
2/	78
3/	80
4/	82
KAPITOLA XIII	84
1/	84
2/	85
3/	86
4/	88
5/	90
KAPITOLA XIV	92
1/	92
2/	93
3/	95
KAPITOLA XV	99
1/	99
2/	100
3/	101
4/	102
5/	103
6/	104
7/	105
8/	106
Drahá Lauro	107

KAPITOLA XVI.....	110
1/	110
2/	111
3/	112
4/	115
5/	116
KAPITOLA XVII.....	118
1/	118
2/	119
3/	120
KAPITOLA XVIII.....	122
1/	122
2/	122
3/	123
4/	124
5/	125
KAPITOLA XIX.....	128
1/	128
2/	129
3/	130
4/	130
5/	131
KAPITOLA XX.....	133
1/	133
2/	134
3/	136
4/	136
Drahá Lauro.....	137
KAPITOLA XXI.....	139
1/	139
2/	140
3/	141

4/	143
5/	144
KAPITOLA XXII	145
1/	145
2/	146
3/	146
4/	149
KAPITOLA XXIII	151
1/	151
2/	151
3/	152
4/	153
5/	154
KAPITOLA XXIV	159
1/	159
2/	160
3/	161
4/	161
KAPITOLA XXV	163
1/	163
2/	163
3/	165
4/	166
KAPITOLA XXVI	168
1/	168
2/	168
3/	169
4/	170
5/	170
KAPITOLA XXVII	172
1/	172
2/	173

3/	173
4/	174
5/	174
6/	175
7/	176
KAPITOLA XXVIII	177
1/	177
2/	178
3/	179
KAPITOLA XXIX	181
1/	181
2/	182
3/	184
4/	185
5/	185
6/	186
KAPITOLA XXX	188
1/	188
2/	188
3/	189
4/	190
5/	191
6/	192
7/	192
KAPITOLA XXXI	194
1/	194
2/	196
3/	196
4/	197
5/	198
6/	198
Drahá Lauro	200

KAPITOLA XXXII.....	202
1/	202
2/	202
3/	203
4/	204
5/	206
KAPITOLA XXXIII.....	208
1/	208
2/	208
3/	209
4/	211
KAPITOLA XXXIV	212
1/	212
2/	212
3/	213
KAPITOLA XXXV	215
1/	215
2/	215
3/	216
4/	217
5/	218
6/	219
7/	220
KAPITOLA XXXVI	221
1/	221
2/	222
3/	222
4/	222
5/	223
6/	224
EPILOG.....	225

Praha 20. prosince 1999

Drahá Lauro,

jediné, co mi po Tobě zbylo, jsou vzpomínky. Když to takhle napíšu, zní to jako text nějakého hloupého amerického hitu, kterým jsme se spolu občas vysmívali – a najednou je pro mě v tom klišé hluboká pravda. Celé hodiny, celé dny na Tebe vzpomínám – v práci, v autě, doma, v čekárně u doktora Z. – všude. Vzpomínám, a kdykoliv se mi podaří objevit v paměti nějaký nový obrázek nebo třeba jenom nový detail, úplně mě to nadchne – a hned vzápětí „sejme“. Ty se budeš určitě smát, ale já si detailně vybavuji i zdánlivé hlouposti – třeba ten téměř obřadný způsob, jakým jsi u mne doma zalévala květiny, nebo ten přehnaně vyděšený, neodolatelně komický obličej, který pokaždé děláš, když si strkáš do ucha čisticí tyčinku... Směšné, co? Nebo ta nedělní rána, když ses probudila v báječné náladě a rozhodla ses, že nám usmažíš k snídani vajíčka nebo čerstvé lívance – úplně Tě vidím, jak stojíš bosá v kuchyni před sporákem a na jednom z mých bílých bavlněných triček, ve kterých jsi spávala, máš jako obvykle zelené skvrny od Tvé oblíbené mentolové zubní pasty.

*Lásko, v prosinci jsem Ti poslal celkem tři dopisy, ale Ty jsi ani jeden z nich neotevřela. Když jsem Ti takhle jednoho ponurého prosincového večera psal, z ničeho nic jsem si představil, jak cestou z práce zamyšleně stojíš ve vagonu metra – a dostal jsem nápad oslovit Tě tímto neobvyklým způsobem. Vsadil bych se, že jsi nad slovem **nápad** právě opovržlivě pohnula koutky svých hezkých úst a možná i na vteřinu či dvě jakoby rezignovaně přivřela oči, jako jsi to dělávala nad mými podobně pošetilými nápady – například když jsem Ti tenkrát na naší první dovolené v Chorvatsku navrhl, abychom si za všechny zbylé peníze koupili náhrobní desku z toho nádherného hvarského pískovce*

(doktor Z. říká, že jsem se zřejmě už tehdy o Tvou lásku bál a podvědomě jsem potřeboval nějakou hmatatelnou pojistku, že mě nikdy neopustíš...). Ale zpátky k tomu mému nápadu: koupím si na celý půlrok tyhle reklamní plochy, říkal jsem si, a oslovím Tě veřejně, přede všemi... Okamžitě jsem té myšlence propadl. Šest milostných dopisů namísto stupidních reklam na koberce nebo rostlinné oleje! Vzrušeně jsem přecházel po své garsoniére (jistě si ji umíš vybavit, s žádným nábytkem jsem po Tvém odchodu nehýbal) a představoval jsem si okamžik, kdy si mojí „reklamy“ poprvé všimneš: jak zvědavě přistoupíš blíž, jak se nechápavě začteš a jak přitom nepatrně nakrčíš nos a mezi Tvým obočím se objeví ta známá, milá, něžná vráska... A snad tisíckrát jsem si samozřejmě představoval onu vteřinu, kdy náhle neomylně pochopíš, že text je adresován Tobě – polekaně zatajíš dech, lehce zrudneš a možná i maličko poodstoupíš a opatrně se rozhlédneš, jako kdyby Tě některý ze spolucestujících mohl usvědčit, že adresátkou dopisu jsi právě Ty... A hned vzápětí začneš předstírat lhostejnost, maximálně jakýsi lehce pobavený zájem...

Lásko, mohu Ti psát jen jednou měsíčně a na každý dopis mám navíc jen těchto zhruba šedesát řádek, a tak mě doslova mučí, že musím šetřit každým slovem, což pochopitelně neumím. Zatím doufám jen v jedno: že stále ještě jezdíš do redakce metrem a že dříve či později na můj dopis narazíš – vidíš, jak směšně malé mohou být největší lidské naděje?

Líbám Tě vroucně (vroucně je možná trapně knižní slovo, ale neumím najít žádné výstižnější).

Oliver

PROLOG

Milé dámy,

tohle je můj **milostný román**. To zní dobře, ne? **Milostný románek se vším všudy**, řekl by Oliver. O něm je ten román především. Taký je trochu o Jeffovi, Richardovi a Robertovi (v tomto pořadí), a kromě toho v něm najdete i několik úplně kratičkých love stories mojí mámy a Ingrid. Ingrid je od dětství moje nejlepší přítelkyně – to pro vaši informaci. Sama nesnáším, když se nemůžu v knížce rychle zorientovat, a jakmile ještě někde na šedesáté stránce pořádně nevím, kdo je kdo, jdu od toho – asi chápete, že přesně tomu bych se ve vašem případě ráda vyhnula. Takže když už jsem zmínila Ingrid: Jestli chcete vědět, jak Ingrid vypadá, představte si herečku Julii Roberts, přidejte jí v duchu pořádnou mezírku mezi předními řezáky, uberte jí bratru deset let a třiadvacet centimetrů výšky – a máte naprosto přesnou Ingrid. Tytéž bohaté vlasy, tytéž krásné oříškové oči, táž hezká široká pusa... Ta mezírka (po pravdě řečeno je to spíš mezera) a hlavně těch chybějících třiadvacet čísel je ovšem pro Ingrid životní prokletí. Samozřejmě že je i tak krásná, ale bohužel ne natolik, aby ji to dělalo nedostupnou. Kdyby byla o třiadvacet centimetrů vyšší a neměla tu díru mezi zuby, troufl by si na ni jen málokterý chlap, ale takhle po ní naopak vyjíždějí úplně všichni. Ingrid pro ně představuje nečekaně snadnou možnost, jak přeříznout Julii Roberts; když si vezme boty na čtvrtmetrovém podpatku (jiné ostatně nenosí) a zavře pusu, je ta iluze skoro dokonalá.

Máma se jmenuje Jana a pracuje jako překladatelka na volné noze. Občas říká, že překládá českou hloupost do

angličtiny, němčiny a španělštiny. Říká to hlavně tehdy, když má vztek na různé rádoby špičkové manažery, co se za celý život nedokázali naučit žádný jazyk, a přesto netrpělivě pomlaskávají, když se jim zdá, že máma slova jako **spádoviště k rozpouštění vlaků, rozběžný bod** či **svázný pahrbek** (tohle chtěl po mámě nedávno přeložit nějaký papaláš přes železnice) překládá příliš pomalu.

Já se jmenuju Laura, letos mi bylo dvaadvacet a pracuju v redakci časopisu *Vyrovnaná žena*. Oliver kdysi poznamenal, že **Vyrovnaná žena je Bravo pro čtyřicetileté**, což je sice docela vtipné přirovnání, ale samozřejmě neplatí univerzálně. Například mojí mámě sice **je** přes čtyřicet, nicméně náš časopis nikdy nečte. Tvrdí, že pro ni osobně je *Vyrovnaná žena* něco podobného jako ta kazeta relaxační hudby, kterou loni dostala od Richarda k Vánocům: místo aby ji uklidňovala, příšerně ji rozčiluje. Na té kazetě je smíchaný ptačí zpěv se šuměním moře, což máma už po pár minutách poslechu označila za **smrtnou kombinaci**, a při jednom obzvlášť enervujícím ptačím trylku pak kazetu doslova vyrvala z rádia.

No, to by snad pro začátek stačilo.

Jednu postavu jsem vám zatím zamlčela – sama nevím proč.

Možná proto, že občas pochybuji, jestli ta postava vůbec existuje.

KAPITOLA I

*Má už Laura chlapce? – Nejlepší přítelkyně – Rickieho bělmo –
SMS od Olivera! – Riskantní lež*

1/

Začnu třeba tím, jak jsme se předloni na konci srpna vrátili s Richardem z dovolené v Chorvatsku.

Na začátku každého mluveného i psaného projevu by prý měl být vtip – alespoň to tvrdí příručka **Jak si zlepšit mluvený a psaný projev**. Různé psychologické příručky jako **Nekazte si život maličkostmi** nebo **Jak si vybudovat harmonický partnerský vztah** si mimochodem kupuju dost často, neboť odjakživa trpím možná naivní, ale tak jako tak znervózňující představou, že se v nich skrývají jakési zásadní informace, bez jejichž znalosti není možné prožít šťastný život... No nic. Vtipem **navodíte přátelskou atmosféru a získáte si posluchače na svou stranu**, tvrdí autor výše zmíněné brožury. Když v projevu, tak proč ne na začátku románu, říkám si, jenomže **kterým**?

Kterým z těch všech vtipů, z nichž se přinejmenším poslední dva roky skládá můj život?

Tak co třeba tenhle: Je mi dvaadvacet, mám za sebou tři roky poměrně intenzivního milostného života – a moje jediná žijící babička, které už bohužel poněkud haraší, se mě dodnes při každé návštěvě zeptá, **jestli prý už mám chlapce**.

„Tak co, Lauro,“ říká s šibalským úsměvem, „už máš chlapce?“

Nikdy nevím, jestli se mám smát, nebo spíš brečet. Hodiny a hodiny jsem jí vyprávěla o svém vztahu s Jeffem, Richardem, Oliverem

a později i Robertem (pokud jde o svěřování tohoto typu, babička mi někdy tak trochu nahrazuje mou kosmopolitní matku, která je věčně někde v čudu), a dokonce jsem jí pokaždé věnovala i jejich fotku; babička ji sice slavnostně zasunula za sklo od kredence vedle ostatních rodinných fotografií (na většině je samozřejmě táta), ale na její naprosté nezasvěcenosti se tím nic nezměnilo.

„Tak co, Lauro,“ zeptala se mě i onoho srpnového pátečního odpoledne, když jsem se u ní zastavila, abych jí předala dárek z dovolené v Chorvatsku, „jestlipak už máš nějakého chlapce?“

A víte, milé dámy, co jsem jí odpověděla?

Nevím, co mě to popadlo, ale prostě jsem jí najednou nechtěla lhát.

Tak jsem na ni udělala takové ty upřímné oči à la Barunka Panklová a pravila jsem:

„Mám, babičko. Dokonce hned **dva**.“

2/

Nyní tedy ten návrat z dovolené: Přiletěli jsme ve čtvrtek odpoledne. Byt byl prázdný, máma byla ještě v Chicagu u svého tehdejšího přítele Stevena, takže Rickie se rozhodl, že u nás přespí.

Žádnou radost jsem z toho rozhodně neměla.

Otupěle jsem začala vybalovat kufr (Rickie se nabízel, že mi pomůže, ale já jsem ho odmítla). Každé tričko, které jsem vzala do ruky, mi připomnělo ten či onen konkrétní den, kdy jsem ho měla na sobě – a tím i Olivera. Plavky, které jsem před odletem musela zapakovat ještě mokré, byly už poněkud zatuchlé, ale zároveň z nich bylo ještě slabě cítit moře. Mám odjakživa silně vyvinutý čich, což – jak všichni víme – má svá pro i proti. Pokud zrovna nežijete v rozkvetlém mandlovém háji a do práce jezdíte tak jako já narvaným metrem, je tahle dispozice rozhodně spíš

nevýhodou. Možná lépe než druzí dokážete vychutnat vůni vína či květin, lépe než většina ostatních umíte ocenit rafinované složení drahého parfému (na drahých parfémech upřímně řečeno doslova **ujíždím**...), ale zároveň i nadprůměrně **trpíte**. I velmi slabý zápach, který ostatním připadá pouze **nepříjemný** (pokud ho vůbec cítí), vás fyzicky doslova **ničí**.

Ale to předbíhám.

Rickie se naštěstí rozhodl, že si půjde do hospody zahrát šipky, takže jsem mohla zavolat Ingrid a všechno jí vyklopit: Asi jsem se zamilovala! Do bezmála čtyřicetiletého chlapa!

Na druhé straně linky je ticho. Pochopím, že Ingrid mé nadšení nesdílí. Má pocit, říká po chvíli, že čtyřicet let už je **vážně moc**.

„To jsem si **taky** myslela...“ pronesu bezmocně.

Později se mě Ingrid ptá, jestli si nechci jít večer někam zatan- covat, abychom oslavily můj návrat – ale na to jsem po té dlouhé cestě příliš unavená.

„Dneska ne, nezlob se. Co zítra?“ navrhuju. „Když tak běž sama. Ale neudělej žádnou blbost...“

Vím, co říkám. Pokud jde o sex, měla přede mnou Ingrid vždycky náskok. Já jsem o panenství přišla v devatenácti, Ingrid v patnácti. Od té doby už zažila leccos. Ne všechno vyzkoušela dobrovolně – jednou ji jakýsi profesionální tanečník proti její vůli na půlku noci připoutal k posteli... Po zážitcích tohoto typu následuje zpravidla jeden plačtivý ranní telefonát (hádejte komu...) a potom zhruba třítydenní celibát. Během něho se Ingrid přihlásí do jednoho nebo dvou vzdělávacích kurzů a na **kick-box**. Když ji v tomto specifickém období navštívím doma, obvykle ji zastihnu, jak svýma krátkýma nohama zuřivě kope před sebe a vykřikuje, že všichni chlapi by za- sloužili vykastrovat... Týden nato ale už opět sedí někde v kavárně v tričku na ramínka a dělá oči na zelenookého černovlasého kluka v kašmírovém svetru; ještě týž večer se s ním vyspí, zamiluje se do něj a po týdnu známosti mu v prodejně **The Art of Living** zakoupí

oranžové křeslo (což toho kluka samozřejmě vyděsí, okamžitě se stáhne a začne o Ingrid prohlašovat, že je tak trochu praštěná).

Což má ostatně pravdu.

3/

V pátek jsem ještě měla dovolenou. Mohla jsem klidně spát třeba až do jedenácti, ale místo toho jsem byla už od svítání vzhůru a pozorovala strop. Nemohla jsem se dočkat, až zapnu mobil – ale to jsem nemohla udělat dřív než v osm, aby to Rickiemu nebylo nápadné. Musela jsem mobil na noc vypnout, neboť jsem během dovolené zjistila, že Rickieho dokáže vzbudit i to jediné tichounké pípnutí, ohlašující příchod textové zprávy. Znáte to: v půl druhé v noci otevřete oči, protože si nejste jistá, jestli to pípló nebo ne (bojíte se samozřejmě obou variant) – a na protější zdi se zrádně odráží nazelenalý proužek displeje... Takže zrudnete (naštěstí je tma), zadržíte dech, opatrně se natáhnete k nočnímu stolku pro mobil a zprávu si co nejrychleji přečtete (samozřejmě tak, aby na ni váš přítel neviděl, kdyby byl náhodou vzhůru):

EXISTUJE NECO PRAZDNEJSIHO NEZ PRAZDNA NARUC?

Okamžitě zprávu vymažete, přestože vám to trhá srdce. Displej vzápětí zhasne, takže to jediné, co ve tmě hotelového pokoje nyní svítí, je bělmo vašeho tiše žárlivého přítele...

Myslím, milé sestry, že si to určitě dokážete představit – mobil přece dneska máme každá.

Vsadím se, že moc dobře víte, jaké takové jedno pípnutí dokáže vytvořit dusno.

4/

Nakonec jsem to stejně nevydržela. Ve čtvrt na osm jsem si nasadila brýle a vstala jsem z postele. Rickie spal – nebo předstíral, že spí. Mimochodem, brýle: nosím je už od třetí třídy, takže jsem si na ně dávno zvykla. Nemám z nich sebemenší mindrák. Já rovná se brýle, tak to vždycky bylo a bude. O kontaktních čočkách jsem nikdy neuvažovala – jednak se dneska dají sehnat opravdu slušivé brýle a za druhé si už z principu odmítám strkat prsty do očí... Připadá mi to vážně nechutné. Když vidím, jak si někdo stahuje spodní víčko a ukazuje celému světu svou rudou sliznici, je mi z toho pokaždé šoufl. Navíc přitom každý vypadá jako mentálně retardovaný idiot – všimli jste si někdy, jak se lidé při nasazování čoček **tváří**?

No nic, jakmile jsem měla brýle na nose, šla jsem do kuchyně zapnout mobil, abych zjistila, jestli mi v noci nepřišla **od někoho** nějaká textovka. Říkám **od někoho**, ale samozřejmě mám na mysli hlavně Olivera. Kromě něj mi v noci píší už jenom máma a Ingrid. Se zprávami od mámy problém není, ty můžu dát Rickiemu kdykoliv přečíst (samozřejmě s výjimkou těch, v nichž se máma zmiňuje o něm – ha ha...).

Typická textovka od Ingrid přichází v časných ranních hodinách a zní: VSECHNY CHLAPY BY MELI VYKASTROVAT!

5/

Zapnutý mobil tiše pípne. Přijaté zprávy: 1, hlásí displej. Stisknu příslušné tlačítko: Oliver. Od Ingrid naštěstí nic, od mámy taky nic, což mě lehce znervózňuje – ale teď je tu především ta Oliverova zpráva. Číst? Ano!!!

ZVU TE NA VECERI – V SEDM U NARODNIHO DIVADLA? O.

Moje myšlenky proběhnou v následujícím sledu:

1. Jsem šťastná!
2. Musím se přeobjednat u zubaře z pondělka na dnešek!
(A klidně kvůli tomu přetrpím všechny jeho oplzlé poznámky!)
3. Musím se dostat ještě dopoledne ke kadeřnici!
4. Proč se máma neozývá?
5. Musím se oholit!

„Kdo ti píše?“ ozve se Rickie z ložnice.

Nenávidím ho! Jak mohl to pípnutí slyšet? Už přichází. Vymazat zprávu? Ano. Mažu zprávy. Tak dělej! Žádné přijaté zprávy. Uf. Rickie stojí přede mnou. Políbí mě na čelo (ví, že ještě nemám vyčištěné zuby) a podezíravě hledí na mobil v mé ruce.

„Máma,“ říkám chladnokrevně. „Pokud sežene letenku, přiletí už dneska večer.“

KAPITOLA II

Richard alias Rickie – Aplikace femigelu – BMW a rodinné finance

1/

Rickie je o dva roky mladší než já. Když jsem ho poznala, prodával v jednom obchodě na Národní třídě mobilní telefony. Měl tudíž sklon posuzovat lidi podle toho, jaký vlastní přístroj.

Takovej blbeček s tím nejlevnějším Alcatelem...

Co dělá Rickie dneska?

To nevím.

2/

Jmenuje se ve skutečnosti Richard, ale kamarádi mu říkají Rickie. Richard je podle mě – na rozdíl od Rickieho – docela dobré, jaksi **poctivé** jméno, ale Rickie trval na tom, abych jeho přezdívkou laskavě používala. Tak jsem ji používala. Copak záleží na jméně? říkala jsem si. Zpočátku mi její vyslovení na veřejnosti dělalo trochu potíže, ale zvykla jsem si. Časem mi to ani nepřišlo. Klidně jsem ho oslovila **Rickie** i před lidmi. Říkala jsem to ale trochu zdrženlivě, jakoby **uvědoměle**, jestli mi rozumíte, abych všem, co mě slyšeli a co si tak jako já možná uvědomovali, že ta přezdívkou je mírně řečeno sporná, dala najevo patřičný ironický odstup. Po roce už jsem dokázala na Rickieho i hlasitě **zavolat**:

„Rickie, pojd' sem, prosím tě!“

Ale předtím jsem se vždycky rozhlédla.

Ta jeho přezdívka byla něco jako ošklivý, křiklavě barevný svetr, který vám v zaplněné zahradní restauraci některý ze spolustolovníků džentlmensky přehodí přes záda, protože jste si stěžovala, že je vám zima... Nebo ta hnusná potištěná igelitka, kterou obvykle dostanete v samoobsluze... Tuhle averzi k igelitkám mám samozřejmě po mámě. Vždycky než do takové igelitky začnu skládat nákup, obrátím ji naruby, takže pokladní se na mě pochopitelně dívá dost divně. Ale je to pořád lepší, než se producírovat po ulicích s reklamou na **Cio cio chips**.

Richard nicméně vypadal, že je se svou přezdívkou naprosto spokojen. Byl ostatně spokojen i se svým příjmením.

„Kabíček není špatný jméno,“ říká. „Jsou horší jména. Nestěžuju si.“

Snaží se, aby to znělo autoritativně, ale v jeho očích je otázka.

„Je to dobrý jméno,“ souhlasím co možná přesvědčivě, ale potom se zasměju: „Představ si, že by ses jmenoval třeba Čestmír Varlátko...“

Dívá se na mě podezíravě.

3/

Richard je hodný kluk a je na něho spolehnutí. Je spíš drobnější, ale vypadá dobře: má husté hnědé vlasy, pěkně vykrojenou pusu a hezké tmavé oči. Někdy, když máma nebyla doma a Rickie sedával v naší kuchyni naproti mně a četl inzeráty v Annonci nebo Realitním magazínu, jsem ho pozorovala. Znervózňovalo ho to, ale většinou to nedal najevo.

Po chvíli na mě tázavě mrkne a zeptá se:

„Na co myslíš, ty pako?“

Usměju se.

„Na co **ty** bys taky mohla myslet, co?“ říká, zvedá se a odvádí si mě do postele mé matky (ta moje je pro dva malá).

„Svlíkni se!“ nařizuje mi a já ho poslechnu.

Dělá mu dobře, když má nade mnou převahu, a tak ho v tom občas utvrzuju. Potřebuju si ale ještě předtím zavést femigel (trpím občas na záněty a používám ho jako prevenci). Richard s klukovskou, skoro dětskou zvědavostí trvá na tom, že mi krém aplikuje sám.

„Ne, Rickie, to ne,“ ostýchám se.

Nehraju to.

„Co je na tom?“ říká umanutě a fascinovaně si prohlíží hrdlo tuby.

Sundám si tedy kalhotky a lehnu si na postel. On se ke mně blíží s tak vážným a tak **odpovědným výrazem**, až mě to rozesměje. Ztiší mě a roztáhne mi nohy. Poplašeně tékám očima po stropě. Bojím se, že mě škrábne, ale udělá to kupodivu naprosto precizně, jemně, ohleduplně. Vzruší mě to – a svým způsobem i dojme. Rickie si spokojeně utírá ruce do ručníku. Náhle působí dospěleji než kdykoliv předtím.

„Pojď ke mně, Rickie,“ žádám ho. „Pojď do mě.“

Ale potom si to jako obvykle pokazí: z ničeho nic se rozesměje.

Jeho ramena se otrásají, jeho obličej zrudne. Ukazuje mi obnažené dásně. Vypadá jako puberták.

„Ježiš – jak to v tobě **čvachtalo**, vid’?“ chechtá se a nemůže popadnout dech.

Takhle to bylo s Rickiem skoro pořád: když mlčel a já pozorovala tu jeho hezkou tvářičku, cítila jsem k němu upřímnou lásku.

Jenomže on vždycky dříve či později promluvil – a já začala mít pocit, že náš vztah je jeden velký omyl.

4/

Nejvíc mě ale Richard (ano, já vím, **Rickie**) dojímal, když jsem viděla, jak se snaží myslet na naši budoucnost. Vystříhoval inzeráty na byt a zakládal si je do zvláštních desek, které neustále nosil

v aktovce. Chápala jsem ho. Vlastní byt jsme neměli a u mě doma jsme mohli být jenom ve dnech, kdy byla máma pryč.

„Jedna plus ká ká, čtyřicet dva metrů, cihla, Karlín, ó vé. Kolik myslíš?“

„Šest set padesát,“ říkám.

Uznale na mě pohlédne.

O realitách mluvíme často, takže jsem docela v obraze.

Rickie se zachmuří, vstane a přechází po místnosti. Vím, že v duchu počítá měsíční splátky při obvyklé akontaci.

„Šest až sedm měsíčně,“ říká stručně, ale já mu rozumím.

Jindy třeba z ničeho nic pronese:

„Dobře, **bavorák**. Je to dobrý auto, ale leasingový splátky ti zloměj krk. Máš tak sešněrovaný rodinný finance, že se nemůžeš pomalu ani uprdnout. Natož pak něco jinýho... Má to potom **cenu**?“

„Nemá, Rickie,“ říkám co možná přesvědčivě.

KAPITOLA III

Mirek a vyrovnané ženy – Je Laura hezká? – Otázka života a smrti

1/

V redakci **Vyrovnané ženy** mám na starost čtenářskou rubriku. V praxi to znamená luštit všechny ty těžko čitelné, často navíc srdceryvné dopisy, které denně přicházejí z celé republiky, a přepisovat je do publikovatelné podoby. Samozřejmě musím pokaždé leccos přestylizovat, zjednodušit, přidat, nebo naopak vyhodit – ale to mě na tom právě baví.

Baví mě vytvářet z těch dopisů úplně nové příběhy.

„Teda Lauro,“ užasla nedávno Romana, když si porovnala publikovaný dopis s jeho původní neumělou verzí, „vždyť ty seš vlastně skoro **spisovatelka**...“

Nemůžu říct, že by mě to nepotěšilo.

2/

Život v naší redakci má svůj zavedený řád. Kdo přijde ráno jako první, nakrmí rybičky, zalije kytky a postaví vodu na kávu. To už je takový náš ranní rituál. Než se dostaví Tesařová, tak si při kafi povídáme, co kdo včera nebo o víkendu zažil. I když, povídáme: Romana je rozvedená a žije dost osaměle a Vlasta a Zdeňka jsou zase dávno vdané (obě mimochodem shodně tvrdí, že nešťastně), takže logicky vyprávím nejvíc já. Potom je tu ještě Mirek, náš grafik, ale ten nikdy nevypráví nic, protože se prý nechce **vydávat lidem**

všanc. Mirek si totiž myslí, že já se moc dávám lidem všanc – když jim například vyprávím o svých milencích – ale já si to nemyslím.

Mirkovi je třicet pět. Je to bohužel přesně ten typ, který máma eviduje pod pohrdavým označením **ženatý český úředník**: v zimě nosí tesilové kalhoty, které si **zastrkává** do takových těch nemožných pánských kozaček, a k tomu střídá dva hnědé svetry, pořád dokola. V létě nosí modré šustákové kratásky od Vietnamců a košile s krátkým rukávem, většinou bílé, nebo s tropickým vzorem, bílé ponožky a sešlapané perforované mokasíny.

„Ale **komu** se dávám všanc?“ namítám. „Komu, kromě Tesařový?“

Tesařová je naše šéfová. Jak už se mnohokrát vyjádřila, bere svou práci čistě jako **job**. Časopisy jako **Vyrovnaná žena** jsou totiž pod její úroveň, což dává najevo tím, že s námi nikdy nechodí na oběd ani nekrmí rybičky. Zřejmě tím chce naznačit, že **její** manželství je naprosto šťastné a že pohrdá ženami, které se domnívají, že životní rovnováhu lze získat četbou dámského týdeníku.

V jejím případě je nicméně úplně jedno, co před ní říkám, protože i kdybych se rozkrájela, stejně o sobě neřeknu ani z poloviny tak strašné věci, jaké o mně rozhlašuje ona. Pochopila jsem totiž, že u některých lidí je úplně zbytečné snažit se o jakoukoli **sebe-prezentaci**, protože oni si o vás tak či tak budou myslet to svoje. Takže co?

Mirek neodpovídá a mně je jasné, že by byl nejradši, kdybych se svým vyprávěním dávala všanc jenom jemu. Mirek mě totiž tajně miluje – zvláště v těch dnech, kdy si připadám hezká.

3/

Jsem hezká? Nevím – a věřte mi, milé dámy, že to říkám upřímně. Není to rozhodně žádné takové to falešně ostýchavé **nevím**, celé nacucané nepřiznanou vírou v mnohem lepší ohodnocení... Já to

opravdu nevím. Samozřejmě doufám, že **jsem** hezká, ale **jistotu** nemám a zřejmě ji nikdy mít nebudu. Ingrid například tvrdí, že prý mám **bystře** oči – ale nikdo mi ještě neřekl, že mám **hezké** oči... Mám celkem čistou, ale trochu mastnou pleť, a navíc trpím na rozšířené póry. V pase jsem štíhlá, ale zároveň mám poměrně silná stehna a boky. Mám také pěkná prsa (po mámě), ale někdy se mi zdají moc velká. Jsou zkrátka dny, kdy si připadám hezká, někdy dokonce velmi hezká – ale stejně tak jsou dny, kdy se cítím neatraktivní, tlustá a ošklivá... Vzájemný poměr těchto dnů? Půl na půl? Možná. Ostatně přesnější, než se ptát, zda jsme oškliví či hezcí (to jsou vždycky jen něčí slova), je myslím otázka, zda jsme schopni vzbuzovat v druhých zamilovanost – to se totiž dá **prokázat**.

Tak **tohle** o sobě vím.

Vím, že jsem – při vší skromnosti – schopna vzbuzovat lásku.

Protože když inteligentní čtyřicetiletý muž prostojí v noci dvě hodiny pod oknem vašeho hotelového pokoje, co jiného to je než láska?

4/

Vyčistím si zuby svou oblíbenou mentolovou pastou, obléknu se, netrpělivě vyčkám, až Rickie vypadne, a běžím telefonovat kadeřnici Sandře. Vezme mě! Sláva!

Hned nato volám zubařovi.

„Tak vy byste to chtěla **udělat** už dneska? Ale dneska je pátek...“ říká zpěvavě vilný dentista. „Je to vážně tak naléhavé?“

Horečně vymýšlím nějaký přijatelný důvod.

„Je to otázka života a smrti.“

„Výměna amalgámové výplně za bílou?“ směje se zubař. „No tak to v tom případě přijďte, králíčku. Ve tři. Já se vám **na to** teda kouknu.“

Mám ještě dvě hodiny času. Opět zjišťuju, že neumím být sama: kdykoliv jsem v bytě sama, mám pocit, že mě někdo pozoruje. Že kdosi neznámý hodnotí, jak svou samotu zvládám.

Ingrid, která už má vlastní garsonku, samota nevádí, což jí upřímně závidím. Ingrid je mimochodem jediná ženská, jejíž nahotu vedle sebe snesu. Nevadí mi se s ní sprchovat, a nevádí mi dokonce ani její pot – znám její pach už z tělocvičny na základce. Když u nás občas spí, před usnutím se k sobě tulíme. Ingrid někdy blbne a dělá různé pohyby, které zřejmě považuje za lesbické: například mě obemkne stehny, kmitá jazykem a podobně. Přivírá přitom oči a v obličeji má tak přiblblý výraz, že mě to pokaždé úplně odbourá. Vyprsknu smíchy a ona se přidá.

Mám ji ráda. Kdykoli Ingrid mluví o své výšce, pokaždé úplně zjihnu.

„Výška sto padesát devět centimetrů je u holky naprosto v pořádku. To je úplně normální výška,“ říkává Ingrid nervózně, přidávajíc si nenápadně dva centimetry. „Ale vypadat jako Julia Roberts a měřit sto padesát devět centimetrů je **průser**...“

„Nesmysl,“ říkám rezolutně. „Proč průser?“

„Proč? Protože okamžitě vypadáš jako komická **zmenšenina**. Jako takový to malý Holandsko někde v Disneylandu nebo kde... vypadá to **skoro úplně** jako Holandsko – jenom je to o hodně menší...“

„Přestaň mě štvát,“ říkám a přitáhnu si její hlavu na prsa. „Obě moc dobře víme, že jsi **krásná**.“

To ji pokaždé uklidní.

Máma se neozývá. Už jsem z toho nervózní a v duchu jí to začínám vyčítat, ale potom si připomenu časový posun: v Chicagu je noc, takže máma nejspíš spí. Tak aspoň vezmu mobil a napíšu jí, ať mi co nejdřív zavolá.

KAPITOLA IV

*Matčino trauma – Pažoutovy osudové tenisky – Zaručená dieta –
Mona Lisa Ruzyně – I wish I could fly*

1/

Takže teď moje máma.

Do Chicaga odletěla za Američanem jménem Steven. Před ním chodila půl roku s Norem jménem Knut. Před ním s jakýmsi Francouzem (jméno mi vypadlo), kterému v Praze týden tlumočila.

Proč samí cizinci?

Určitě, milé dámy, víte, co jsou to traumata z dětství. V parku vás v deseti letech porazí rozdováděný dobrman – a vy se pak celý život úzkostlivě bojíte **všech** psů. Nebo vám v mládí dávají na kašel med s cibulí – a vy pak celý život nejíte **vůbec nic**, v čem je cibule.

Moje máma má podobné trauma: v mládí chodila se dvěma Čechy – a od té doby Čechy nesnáší.

Všechny.

O tom prvním mluví zásadně jako o **Pažoutovi** (přičemž mi dlouho nebylo jasné, zda je to jeho příjmení, nebo pouze přezdívka; kdykoli o něm máma začala, tvářila se tak našťvaně, že jsem se jí bála zeptat).

Ten druhý Čech byl můj táta.

2/

Máma je ročník 1958 (je mimochodem lev a v jejím případě to vážně sedí). V roce 1976, když byla v prvním ročníku na filozofické fakultě

(obor překladatelství–tlumočnictví), začala chodit s Pažoutem. Pažout byl její úplně první kluk. Byla to údajně velká láska, nicméně jim vydržela pouze rok. Máma byla Pažoutovi po celou dobu věrná, ale on na ni přesto neustále žárlil; sám ji přitom minimálně dvakrát podvedl. Při sexu prý myslel převážně na sebe, takže máma s ním nikdy neměla orgasmus. Navíc neměl ani korunu, nemožně se oblékal a ani jednou nepozval mámu na večeři do nějaké příjemné vinárny.

Definitivně se rozešli toho večera, co Pažout přišel do Realistického divadla ve starém lyžařském svetru a v teniskách. Máma měla nové večerní šaty. Řekla mu, že ho už nikdy v životě nechce vidět – a taky to dodržela.

3/

Ještě týž večer se seznámila s mým tátou.

Na rozdíl od Pažouta měl na sobě dobře padnoucí tmavý oblek a lakýrky, a dokonce mámu o přestávce pozval do divadelního bufetu na dvě deci bílého vína. Skleničku držel dole za stopku, hovořil kultivovaným, příjemně ztlumeným hlasem a ve dveřích jí pokaždé dal přednost. Máma podlehla osudovému omylu: začala se domnívat, že je to tátova skutečná, jaksi **permanentní** podoba.

Když na jaře roku 1978 jeho lest s falešným převlekem definitivně prohlédla, bylo už pozdě. Byla ve třetím měsíci s úplně stejným českým buranem, jako byl Pažout.

Bylo to v bledě modrém to samé: Neměl nikdy peníze, ráno smrkal do umývadla, odmítal mýt nádobí, nechal se urážet od číšníků a tak dále. Jediné auto, na které se kdy zmohl, byla ojetá škodovka. Jediný byt, který dokázal sehnat, byl na bohnickém sídlišti, v sedmém patře ošklivého šedivého paneláku – a máma přitom paneláky odjakživa nesnáší (v tom bytě nicméně bydlíme

dodneška). Věčně měl moc práce (bezvýznamné) a málo času, takže snídal i obědval ve spěchu: turistický salám z mastného papíru, chlebíčky s majonézou, tlačenko, buřty s cibulí, párky, zavináče. Máma se na to nemohla dívat. Neříkala mu snad stokrát, že jí nezdravě? Kdyby jedl ovoce, čerstvou zeleninu, cereálie, ryby a olivový olej, nikdy by přece nemohl ve čtyřiceti umřít na rakovinu tlustého střeva – no ne? Nikdy by z mámy neudělal čtyřicetiletou vdovu a ze mě polovičního sirotka (když táta o Vánocích roku 1990 umřel, bylo mi dvanáct; od té doby Vánoce neslavíme). V neposlední řadě by mámě ušetřil tu příšernou zkušenost s českým zdravotnictvím: se smradlavým linoleem na nemocničních chodbách, s dřevými plášti doktorů a se zoufale oprýskanými vozíky před operačními sály.

A s potetovanými pohřebními zřízenci.

Máma tátu kvůli té jeho rakovině nenáviděla.

Bohužel ho taky milovala.

„Příšerná kombinace,“ říkává občas máma. „Ta nejhorší.“

4/

Češi zkrátka mou mámu definitivně zklamali.

Podle ní jsou Češi buďto zamindrákovaní slaboši, nebo naopak domácí tyrani. Jsou to buďto trapní šetřílkové, anebo zbohatlíci, mluvící jen o svých penězích. V každém případě jsou to vulgární primitivové a beznadějní křupani. Na ulici kolem sebe plivou, páchnou potem a nosí děsivé spodní prádlo, o oblecích ani nemluvě. Jejich hygienické návyky jsou strašlivé, dokonce ještě strašlivější než způsob, jakým jedí krevety (pokud je ovšem na krevety někdo pozve, protože sami by si tak drahé jídlo nikdy neobjednali). A tak dále. Výjimky potvrzují pravidlo.

Podobně jako Čechy nesnáší máma už i **češtinu**. Čeština je podle ní starý, opotřebovaný jazyk, v němž naprostá většina věcí nefunguje –

podobně jako v českých **vlacích**. Kdosi (Pažout) vám například česky řekne: **Miluju tě, chci si tě vzít a žít s tebou celý život** – a za pouhých pár měsíců už ta slova neplatí. Slova v češtině už zkrátka ztratila svůj význam – nebo dokonce získala význam zcela opačný.

Miluji tě znamená **opustím tě**.

Nebo **umřu**.

A podobně.

Značně rezervovaný vztah má tudíž máma i k české **historii**. Celé národní obrození považuje za obrovský omyl. Kdyby ti zakomplexovaní chudáčkové neblbli, tvrdí, mohli jsme dneska bydlet ve Vídni na Graben... 28. říjen je pro mou matku skoro totéž co jaltská konference: výměnou za národní svobodu vydal Masaryk české ženy napospas nejrozumnějším Kondelíkům, Švejkům, Jakešům, Milošům Zemanům a Pažoutům, nebo v lepším případě neurotickým impotentům typu Kafky či Karla Čapka.

„Kafka byl Němec, mamí...“ namítám nesměle, ale máma jen mávne rukou.

„Ani tak nemám pocit, že by bylo osmadvacátého října co **oslavovat**,“ říká.

5/

Máma nesnáší Čechy, české vlaky a igelitky.

Miluje cizince, letadla a kvalitní značková zavazadla.

Někdy mám pocit, že letiště a letadla miluje máma ještě o něco víc než cizince; vycházím z toho, že žádnému cizinci se nepodařilo získat srdce mé matky jaksi přímo **v Praze**. Bylo očividně ztrátou času, když jí všichni ti přechodně zde pobývající Stewartové a Knutové kupovali šperky a parfémy a zvali ji na okázalé večere do restaurace U Malířů nebo do Tančícího domu... Ztrácíte čas, pánové, myslela jsem si v duchu, jestli chcete mou matku sbalit, odjeďte zpátky do vlasti – a za

pár dní jí pošlete **letenku**. Potom na sebe hod'te svůj nejlepší oblek, zajed'te s autem do myčky a s kyticí růží na ni počkejte v letištní hale – a já vám garantuju, že ještě týž večer bude moje máma vaše.

Máma má totiž pro létání slabost. Jen málo věcí na světě jí dovede udělat větší radost než tiše se otvírající hydraulické dveře s nápisem **ODLETY-DEPARTURES**, za nimiž její stříbřitě šedý pojízdný kufr značky **Samsonite** čeká už jen hladký mramor letištní haly a fronta u odbavovací přepážky... Máma se do fronty zařadí s tajuplným úsměvem, který si bezpochyby nikdo z nervózních cestujících nedokáže vysvětlit.

(„Mona Lisa z Ruzyně...“ poznamenal posměšně Oliver, když jsem mu o matčině vášni pro létání poprvé vyprávěla.)

„Good morning,“ pozdraví mámu dívka u přepážky, neboť ji považuje za cizinku; matčin český pas ji upřímně překvapí.

„Morning, sweetheart,“ pronese máma spokojeně.

Působí to samozřejmě dost afektovaně, vzhledem k omylu dívky snad až trochu urážlivě, ale to rozhodně nebyl mámin záměr.

Máma prostě už **myslí** anglicky.

Rodný jazyk ji začíná rychle opouštět. S pomocí několika posledních českých slov ještě požádá o místo u okna – stále s oním záhadným, spokojeným úsměvem.

„Kolik máte zavazadel?“

„Just this one,“ ukáže máma na svůj kufr.

„Oukej,“ přikývne dívka.

Vyřídí potřebné formality a potom matce podá palubní vstupenku.

„Nástupní čas je jedenáct deset,“ říká jakoby mírně zmateně a bůhvíproč znovu přechází do angličtiny: „Gate B six.“

„Thank you,“ říká matka naprosto samozřejmě.

Uchopí svůj **hand luggage**, samozřejmě rovněž pojízdný, udělá s ním elegantní otočku a odchází. Dívka u přepážky ji ještě chvíli pokradmu sleduje. Máma má na sobě tmavomodrý kostým a pohybuje se v něm tak sebejistě, tak cílevědomě, že ji někteří z lidí,

které mívá, považují za letušku. Zamíří k baru **Meeting point**, kde si vestoje vypije sklenku sektu. Šampaňské ještě více odlehčí její krok, takže pasovou kontrolou projde s profesionálním šarmem filmové hvězdy. Celníci, aniž dost dobře tuší proč, se k ní chovají s nápadnou zdvořilostí... V tranzitu máma nejprve zajde do **Duty Free Shopu**, vyzkouší si vzorek hydratačního krému **Clinique**, přičichne si k novému parfému **Gucci** (pokud má peníze, koupí si ho) – a pak se posadí mezi cestující u východu B 6, nenuceně si přehodí nohu přes nohu a s rozevřenou **francouzskou ELLE** v ruce důstojně čeká na odlet. Když zazní výzva k nástupu, máma na rozdíl od ostatních zůstane klidně sedět; teprve když se ten netrpělivý lidský chumel u skleněných dveří zcela rozptýlí a z reproduktoru se ozve **the last call for passengers to New York...**, matka beze spěchu vstane, uloží ELLE do kabely, popojde oněch několik kroků a podá mladému stevardovi svou letenku (udělá to takovým způsobem, že stevard zčervená). V letadle, které je už zcela zaplněné, vzbudí matčin opožděný příchod nemalou pozornost. Vsadím se, že ještě nikdo v dějinách letecké přepravy – možná snad s výjimkou tanečnice Josephiny Bakerové – se nedokázal protáhnout uličkou mezi sedadly tak elegantně jako moje matka.

„Kdo to je?“ šeptají ženy svým manželům.

„Já nevím,“ odpovídají přítomní muži, aniž z mé matky spustí oči.

Máma se posadí. Mezitím už jedna z letušek začíná obvyklou demonstraci použití pásů a záchranných vest. Přestože matka létá poměrně často, sleduje ono krátké školení překvapivě pozorně, a když se letuščiny sepnuté dlaně o chvíli později prudce rozlétnou směrem k nouzovým východům, z matčina výrazu je už zcela zřejmé, že tu jde o cosi víc než o obyčejnou bezpečnostní instruktáž.

Pro mou mámu je to **mše** a zmíněná letuška je mladou **kněžkou** její životní víry.

Víry, že ji ta obrovská síla Boeingu 737 dokáže navždy odnést pryč od všech těch nevěrných, buranských a špatně oblečených **Čechů**.

KAPITOLA V

I wish I could fly – Naše angličtinářka – Co jedí mořské želvy? – Čísi dredy mě ve snu šimrají na břiše

1/

A nyní vám, milé dámy, budu vyprávět, jak jsem cestovala do New Yorku já. Letěla jsem tam před dvěma lety, za Jeffem. (Kdo je Jeff? Vydržte, za chvíli se to dozvíte.)

Už týden před odletem začínám být nervózní; jak se den odletu blíží, moje nervozita se pochopitelně stupňuje.

Taxikář, který mě veze na letiště, se pokouší vtipkovat, ale já ho neposlouchám, neboť musím stále kontrolovat, jestli mi z kabelky nevypadl pas, peníze nebo letenka. Tváře mám rozpálené, ale ruce a nos mám ještě studenější než jindy. Když se přede mnou otevrou hydraulické dveře **ODLETY** (anglické nápisy na rozdíl od mámy nevnímám), jsem už tak vystresovaná, že musím okamžitě zamířit k nejbližším záchodům. Matčin pojízdny kufr **Samsonite** si беру sebou, neboť se panicky obávám, že venku by mi jej někdo ukradl. Zavřít dveře těsné kabinky není ovšem vůbec snadné. V zrcadle nad umývadly pozorují moje úsilí dvě přítomné ženy (co si myslí, nevím, ale rozhodně se nedomnívají, že jsem letuška...).

Na odchodu z toalet si krátce zkontroluju, jestli mi nevypadl z kabelky pas, peníze nebo letenka, a potom už na jedné z modrých obrazovek rychle hledám svůj let. Není tam! Začínám panikařit a jednoho z procházejících česky mluvících pilotů chytím za oprýmkovaný rukáv.

„Mohli byste mi říct, proč tu není New York!?“

Slyším ve svém hlase počínající hysterii, ale nedokážu ji potlačit.

Pilot se obrátí ke svým dvěma kolegům.

„Proč tu není New York?“ opakuje po mně pobaveně.

Pohlédne na obrazovku a vzápětí na můj kufr.

„Řekl bych, že **odlétáte**, ne?“

Nechápavě přikývnu. Pilot se ironicky usměje.

„Tak proč se díváte na **přílety**?“

Zrudnu, rozpačitě mu poděkuju a odcházím hledat obrazovku s **odlety**. Můj let tam skutečně je – a je zde i číslo odbavovací přepážky. Zapišu si ho na lístek papíru, abych ho nezapomněla.

„Kolik zavazadel?“ zeptá se mě blondýna za přepážkou, když k ní – s lístečkem v ruce – přistoupím.

„Dvě,“ říkám. „Tenhle kufr a tuhle kabelu – ale tu bych si chtěla vzít do letadla.“

„Takže jedno,“ říká blondýna a ušklíbne se. „Uličku, nebo okno?“

„Okno, prosím,“ říkám odměřeně.

Pokouším se zmobilizovat svou asertivitu. Tahle psychická troška přece nejsem já!

„A jsem nekuřák, takže kdyby to šlo –“

„**Všechny** naše lety jsou **už léta** nekuřácké,“ poučí mě znuděně slečna. „Jedenáct deset, východ B 6.“

Očividně mne považuje za odbavenou, ale já odmítám přepážku opustit.

„B 6?“ zeptám se s obavou v hlase. „Kde to je?“

Slečna vzdychne, podívá se na mě a dá se do vysvětlování.

V baru **Meeting point** se podívám na nápojový lístek, abych zjistila, kolik zde stojí minerálka; potom si koupím minerálku z automatu. Zapiju kinedryl a projdu pasovou kontrolou. Tvářím se tak nejistě, jako kdybych měla v příručním zavazadle pět kilo čistého heroinu. Připadá mi, že celníci mě pozorují poněkud podezíravě. Zpotím se. V tranzitu najdu příslušný východ, posadím se mezi cestující a pro jistotu se ještě zeptám nejbližšího souseda, zda jsem

tu opravdu správně. V kabelce mám Cosmopolitan (**českou** verzi), ale číst teď nedokážu. Čekám na výzvu k nástupu, v ruce křečovitě svírám palubní vstupenku a modlím se, aby nebyly turbulence. Rozhodnu se, že než definitivně vypnu mobil, zavolám ještě matce, přestože jsme se dohodly, že se ozvu až z New Yorku.

„Děje se něco?“ diví se máma. „Zrušili let?“

„Ne,“ říkám. „Volám ti, že už jsem v tranzitu.“

Ve sluchátku je krátkou chvíli ticho. Potom se matka suše zasměje.

„No výborně, honey. Tak jsi to dokázala.“

Když skončíme, trochu uraženě mobil vypnu.

Potom se rozhlédnu, zda se nikdo nedívá, vytáhnu z kabelky plyšového klokánka – a rychle ho políbím.

2/

Tak a teď jak jsem se seznámila s Jeffem.

Musím začít trochu zeširoka. Odmaturovala jsem v devatenácti. Na filozofickou fakultu (obor čeština–psychologie) jsem se nedostala. Byla jsem panna a neuměla jsem pořádně anglicky. Příslušné výmluvy: Za moje panenství mohli mí spolužáci, neboť jsem si za celé ty čtyři roky ani jednou nedokázala představit, že bych s některým z těch hlučných pitomců vlezla do postele... Kromě toho jsem měla doslova hrůzu z pohlavních chorob. Párkrát jsem se nechala pozvat do kavárny, ale pokaždé to skončilo naprostým fiaskem. Seděla jsem proti tomu či onomu klukovi, světlo svíčky se mu odráželo v očích – a já si představovala kyselý pach jeho potu, AIDS a **stafylokoky**...

Za moji mizernou angličtinu mohla pro změnu naše angličtinářka. Vůbec jsme si nepadly do oka. Vlastně to ani angličtinářka nebyla – byla to prachobyčejná rekvalifikovaná **ruštinářka**, a já už z principu odjakživa nedůvěřuju **předělaným** věcem. Rekvalifikovaná ruštinářka, to je pro mě něco jako šaty přešité po tetě. **Second hand**

jazyka. Předělávat slovanský jazyk na angličtinu, to nemůže nikdy dopadnout moc dobře. Navíc měla příšerně afektovanou výslovnost, kterou bůhvíproč považovala za britský přízvuk – jenže hysterie z nikoho rodilého mluvčího neudělá. Sama to ostatně musela tušit, protože před každou inspekcí byla neuvěřitelně nervózní. Přiběhla k nám do třídy už o přestávce, v náručí asi tři magnetofony, třesoucíma rukama servala z nástěnky všechny fotky Jima Morrisona s rozepnutým poklopem (přes vášnivé protesty Ingrid, která nástěnku zhotovila) a pak ji celou pokryla barevnými obrázky usměvavých londýnských strážníků, poschodových autobusů, červených telefonních budek a Big Benu. **Welcome to London!**

I know. I just make excuses.

Byla jsem líná, zmatená, nejistá a přehnaně kritická pubertáčka.

3/

Brýlatá devatenáctiletá panna, která neumí pořádně anglicky...

Těžko říct, co z toho bylo pro mou mámu přijatelnější. Defloraci mi zařídit nemohla, a tak mě aspoň přihlásila na jednoroční intenzivní kurz angličtiny – do stejné jazykovky, kde kdysi sama vyučovala. Je to skvělá škola založená na netradičních metodách výuky, tvrdila.

Už to mě mělo varovat.

Na první hodinu jsem naneštěstí přišla asi o deset minut později. Když jsem otevřela dveře do třídy, nejdřív jsem si myslela, že uvnitř nikdo není, ale potom jsem je uviděla: všichni studenti seděli, klečeli, nebo dokonce leželi **na zemi**. Na šedivém jekoru. Všichni byli bez bot a všichni měli na čele přilepený žlutý papírek: **Rabbit. Wild Pig. Squirrel. Horse. Polar Bear...**

„Hi, you must be Laura!“ přivítala mě jakási prdelatá Američanka ve vytahaných lacláčích, když si mě konečně všimla. „I know your mother. She is absolutely great!“

„Yes,“ řekla jsem ochraptěle. „I know.“

Američanka velmi dlouho souhlasně kývala hlavou a zářivě se přitom usmívala. Potom mě srazila na kolena, ukázala mi papírek s nápisem **Turtle** a připlácla mi ho těsně nad brýle.

Nevěděla jsem, co to slovo znamená. Měla jsem pocit, že by to mohl být **mýval**, ale nebyla jsem si jistá. Všichni ti úplně cizí lidé na mě pobaveně civěli. Někomu tu strašně smrděly nohy.

„You are a turtle now! Isn't it fantastic?“ povykovala Američanka. „Look around and find some friends!“

Zatlačila mi na ramena a donutila mě tak, abych se opřela rukama o zem. Pach nohou zesílil. Ale to už se ke mně **plazil** jakýsi tlustoch v kostkované košili a s takovou tou řídkou bradkou, kterou jsem odjakživa nesnášela. Funěl. Na čele měl napsáno, že je **sea calf**. Mořský něco. Had? Přemýšlela jsem, jestli funí námahou, nebo napodobuje nějaké zvíře.

„Hi, sweet little turtle!“ povídá **sea calf** poněkud zadýchaně. „Do you know me?“

Všichni se pořád tvářili, jako že je to hrozná sranda.

„Nazdar,“ povídám mu česky, co možná tiše. „Hele, sorry, ale já to tvý slovo neznám.“

„Speak English, turtle!“ křičela Američanka. „No Czech!“

Nadechla jsem se.

„I don't know this word,“ řekla jsem a ukázala prstem na tlustochovo zpocené čelo.

Američanka mu nařídila, ať mi to slovo nějakým způsobem opíše. Řekl mi anglicky, že je **tlustý a leží celý den na pláži**.

„Are you a German turist?“ podařilo se mi konečně zavtipkovat, ale nikdo to bohužel neslyšel. Tlustoch to buďto nepochopil, nebo si to vzal osobně.

„Ale ne,“ povídá otráveně. „Tuleň...“

„Speak English!“ zaječela Američanka.

„Oukej,“ řekl. Už se neusmíval. „What do you like to eat, turtle?“

Jak mám sakra vědět, co ráda žeru, když nevím, kdo jsem? Cítila jsem, jak rudnu. Musela jsem s pravdou ven: neznám ani to **svoje** slovo.

Všichni tuleni, velbloudi, kanci a veverky mě shovívavě pozorovali.

„Mořská želva...“, řekl tlustoch už vysloveně pohrdavě. „What do you like to eat?“

Co proboha jedí mořské želvy? Vy to víte? Já tedy ne.

Vztyčila jsem se na zadní.

„Excuse me,“ pravila jsem předpisově anglicky, „I have to go to the bathroom.“

Načež jsem vyšla ze třídy – a už nikdy jsem se tam nevrátila.

4/

„Už se tam nikdy nevrátím,“ oznámila jsem mámě. „Najdu si školu, která **nepoužívá** alternativní vyučovací metody.“

„Dobře,“ pravila máma. „Najdi si školu, kde vládne biflování a prušácký dril...“

Nazítří jsem navštívila hned několik jazykových škol, ale všechny mi připadaly příliš **moderní**; nakonec jsem se rozhodla pro Státní jazykovou školu na Národní třídě – ta se mi zdála jaksi **nejso-lidnější**. Zkusmo jsem nahlédla do jedné třídy, kde právě probíhala výuka. Všichni studenti seděli spořádaně v lavicích a před sebou měli otevřené učebnice.

Na zemi nikdo neležel.

Zašla jsem do kanceláře a zapsala se.

5/

Do Jeffa jsem se zamilovala hned první hodinu. Byl vysoký, hubený, nosil brýle s výraznými obroučkami a především měl krásné, světle

hnědé dredy. Když jsme během hodiny s ostatními studenty občas začali mluvit česky, upadal do roztomilých rozpaků, nechápavě se usmíval a hezkýma tmavýma očima bezmocně těkal po učebně.

„Let's speak English, please,“ prosil nás. „We should speak English...“

Připadalo mi, že se na mě dívá déle než na ostatní. Často se na mě usmál. Já jsem zase nejednou vzhledla od zadaného gramatického cvičení a pozorovala jsem jeho ruce. Dlouhými štíhlými prsty listoval jakýmsi tlustým slovníkem.

Začalo se mi o něm zdát. Jeho dredy mě ve snech šimraly na břiše. Nevydržela jsem to a svěřila se mámě.

„Konečně!“ komentovala to máma. „Už bylo na čase!“

Potom jsme se objaly.

6/

Ještě jsem potřebovala požehnání Ingrid; Ingrid pro mě v těchto věcech byla autoritou, kterou nebylo možné obejít. Rozhodla jsem se, že jí Jeffa ukážu.

Stál na chodbě v krátké frontě před automatem na kávu. Jako obvykle tu panoval čilý provoz a Jeff si mě mezi ostatními studenty dosud nevšiml. Ingrid se s odvahou, která mi brala dech, postavila do fronty přímo za něj.

Dlouze se dívala, jak do přístroje vhadzuje mince.

„Ano,“ otočila se ke mně. „Říkám ano. Ať je to on.“

Cítila jsem, jak mi buší srdce. Kávovar začal tlumeně hučet a Jeff se předklonil, aby zkontroloval, zda je plastový kelímek na svém místě.

„Hezkej zadek,“ konstatovala okamžitě Ingrid.

Polekaně jsem ji tišila, ale Jeff si snad ničeho nevšiml.

„Vypadá dobře, takže nějaký zkušenosti určitě má,“ pokračovala nevzrušeně Ingrid. „Když mu řekneš, že je to poprvé, dojme ho to a bude ohleduplný. Mělo by se ti to líbit.“

Tiskla jsem si ukazováček k puse.

„Navíc je to Američan, takže použije kondom. Ale řekni mu, ať si ostříhá nehty...”

Zakoulela významně očima. Zrudla jsem. Jeff mě konečně zahlédl.

„Hi, Laura!” řekl a usmál se – zase tak rozpačitě. Dokonce trochu kávy rozlil.

„Hi, Jeff!”

Ingrid nás se zalíbením pozorovala.

7/

Naše oční kontakty se stávaly čím dál častější. Kdykoli jsem zdvihla oči od podmínkových vět, setkala jsem se s Jeffovým pohledem. A naopak. Ostatní si toho samozřejmě všimli. Jejich poznámky mi dělaly dobře.

Byla to už jen otázka času.

Když si Jeff jednou v pátek po skončení vyučování začal skládat věci do aktovky, nedokázala jsem si už představit, jak to bez něj celý víkend vydržím. Všichni se hrnuli ven, ale já jsem s odchodem nevysvětlitelně otálela. Jeff si odkašlal.

„Can I speak to you, Laura? Just for a while...”

Přikývla jsem – ale šla jsem nejprve zavřít dveře. Zdálo se, že ho to příliš nepřekvapilo. Znovu si odkašlal a zpříma na mě pohlédl.

„Chtěl jsem ti říct, že mám nějaké zkušenosti, i když ne zase tak moc. Myslím ale, že umím být ohleduplný. Musím také přiznat, že mě velmi dojí máš. Použiju samozřejmě kondom. Nehty už jsem si ostříhal,” pravil nikoli bezchybnou, ale zcela plynou česťtinou a ukázal mi pravou ruku.

Jeho přízvuk a jeho ř byly neodolatelné.

„Hlavně ti chci říct, že tě mám myslím rád,” řekl.

Nato jsem tuším omdlela.

KAPITOLA VI

*Vysněný muž – Arašídové máslo – Proč se Laura rozešla s Jeffem? –
Láska a baterka do hodinek – Časový posun*

1/

Byl něžný, pozorný a ohleduplný.

Vypadalo to, že mě opravdu miluje.

I mně se zdálo, že ho miluju.

Připadalo mi, že je to přesně ten muž, o kterém jsem vždycky snila.

2/

Anglicky mě moc nenaučil, neboť jsme spolu (přes jeho opakované námitky) mluvili téměř výlučně česky. Zastávám totiž názor, že buďto s vámi někdo **chodí**, nebo vás něco **doučuje** – ale kombinovat to podle mě nejde. Když už je někdo jednou váš milenec, nemůžete se ho v jednom kuse ptát, jestli jste v předchozí větě použili správnou předložku...

Ale jinak mě Jeff naučil hodně: Nestydět se mluvit o sexu. Užít si sex. Nebát se mluvit s číšníky a s taxikáři. Lyžovat, používat arašídové máslo, kondičně běhat a kouřit trávu. Snídat ve městě, chovat se sebevědomě, cestovat.

Dokonce mě naučil i **létat**.

New York mě okouzloval i děsil zároveň.

Pokud jsem byla s Jeffem, převládalo okouzlení. Potom ale Jeff získal na měsíc práci editora v jakémsi populárním sportovním magazínu; ráno odcházel v půl deváté a vracel se v podvečer. Zůstala jsem v New Yorku sama.

První týden bylo naštěstí pěkně, takže jsem celé dny trávila na kraji Central Parku: pozorovala jsem kojící matky a dvojice na kolečkových bruslích, učila se anglicky, četla si a psala mámě a Ingrid dlouhé textovky. Co jsou to vlastně romány? Nic než dlouhé textové zprávy, napadlo mě v té souvislosti jednou.

Odeslat všem.

Potom se změnilo počasí a na mé oblíbené lavičce uprostřed **Strawberry Fields** už mi začala být zima (říkala jsem vám už, že jsem hrozně zimomřivá?). Přestěhovala jsem se proto do jednoho malého bistra na **West 72nd Street**, kde jsme s Jeffem několikrát snídali. Dělal tam naprosto skvělé lívance (dávala jsem si je buď s čokoládou a kokosem, nebo klasicky s javorovým sirupem) a navíc mě už znali, takže jsem tam mohla v klidu prosedět celé deštivé dopoledne, aniž si mě někdo příliš všímal. Jedna sympatická černošská servírka mi dokonce zdarma dolévala oříškovou kávu.

„Where are you from?“ zeptala se mě onehdy.

Potěšilo mě, že mě oslovila. Teprve nyní jsem si všimla, že má ovázanou levou ruku.

„Czech Republic?“ odpověděla jsem. „Czechoslovakia?“

Zdvihla obočí a přikývla, ale nebylo to příliš přesvědčivé.

Co dělám v New Yorku? zeptala se.

Chvíli jsem přemýšlela: Mám-li být upřímná, **sním**, pokusila jsem se jí anglicky vysvětlit. Sním tu o muži svého života. O ideálním muži...

„O **ideálním muži?!**“ rozesmála se nahlas servírka. „Ty sníš v New Yorku o **ideálním muži?!**“ opakovala a rozhlížela se po sále, růžové dásně obnažené.

Měla jsem nepříjemný pocit, že se chystá přivolat z kuchyně všechny své kolegyně, aby si mě prohlédly.

Ale naštěstí to neudělala.

„Ideální muži neexistují, zlato,“ poučila mě pouze a pobavena se vzdálila.

4/

Odpoledne jsem většinou trávila ve vstupních hotelových halách; vybírala jsem si větší rušné hotely, abych nebyla nápadná. Usedla jsem do některého z křesílek a četla si, ale každou chvíli jsem se dívala na hodinky předstírajíc, že tu na kohosi čekám. U vedlejších stolů mlčky posedávaly starší manželské páry. Jeden příklad za všechny: ona s příčeskem, on s rukama posetýma jaterními skvrnami, mlčky pijí kávu a drahé víno a jedině jejich úsměvy patří přivolanému číšníkovi...

Manželství, říkala jsem si.

Jednou sedím přímo naproti dvěma mladým, ale obézním Japonkám, které si sundají střevíce a s bolestivým sykotem si olepují prsty u nohou polštářkovými náplastmi.

„Can I help you?“ zeptá se mě znenadání kdosi, snad recepční, snad číšník, ale já jen polekaně zavrtím hlavou. Ani nevzhlédnu.

Je to tu znovu: ona ochromující neschopnost **být cizinkou**. Hrát tu roli. Omlouvat se s úsměvem za výslovnost, ptát se s úsměvem na cestu, s úsměvem luštit jídelní lístky... Bez ochoty onu roli přijmout se přitom rychle změníte v neschopnou, divnou, podezřelou bytost.

Nepatřím sem, uvědomovala jsem si občas. Co tu probůh vůbec dělám? V noci jsem se probouzela hrůzou: vedle mě chrápal jakýsi **Američan...**

5/

Zato máma byla z Jeffa doslova nadšená. Chápala jsem ji: cizinec, absolvent prestižní univerzity, liberál, navíc ze solidní středostavovské rodiny... Nechala ho u nás bydlet, vařila mu, jezdila s námi na výlety a chodila s námi do kina. Mluvila s ním výlučně anglicky, společně vtipkovali, smáli se – a já jim příliš nerozuměla.

Jeffovým krajanům, s kterými se Jeff v New Yorku a později znovu v Praze scházel několikrát týdně, jsem rozuměla ještě míň. Jeff se mi sice snažil překládat, ale i tak jsem si v téhle společnosti připadala jako mentálně retardovaný debil. Na oplátku jsem Jeffovi vyčítala, že nerozumí výrazům jako **je to v kopru** nebo **a bylo vymalováno**...

Především jsem ale mívala pocit, jako by Jeff a máma už plánovali svatbu – tedy **moji** svatbu.

Nelíbilo se mi to. Skoro jsem si přála chodit s někým, koho by mi máma tolik neschvalovala.

Well, s Rickiem Kabíčkem se mi to rozhodně povedlo.

6/

Oba spiklenci byli z mého rozhodnutí **absolutely shocked**.

„Ale proboha proč?“ nechápala máma.

„Tell me why!“ vykřikoval Jeff.

Co jsem jim měla říct? Sama jsem se v tom nevyznala.

Proč jsem se s Jeffem rozešla?

Protože jsem mimo jiné už strašně toužila povídat si s někým, s kým bych nemusela tak často myslet na souslednost časů a podmínkové věty?

Protože jsem už nechtěla být pořád **ve střehu**?

Protože jsem si už nechtěla připadat v posteli jako police lahůdek v Tescu?

Protože se mi zalíbil mladičkový prodavač mobilních telefonů Richard Kabíček, jenž byl tak příjemně **předvídatelný** a jehož jednoduchý **český** svět mi okamžitě padl jako dobře vyšlápnuté bačkory?

Nic neříkejte, prosím vás.

Asi si umíte představit, co mi říkala moje matka.

7/

Dodnes ale na Jeffa často vzpomínám. Dokonce někdy víc než to: například včera, když jsem vyndávala z myčky ty žlutomodré hrnky a talíře, které Jeff s mámou kdysi koupili v IKEI, jsem si překvapeně uvědomila, že kdyby teď Jeff odemkl, hodil tak jako dřív klíče na poličku v předsíni a zavolal vesele „I’m home, honey!“, vlastně by mě to vůbec nepřekvapilo. Utřela bych si klidně ruce do žlutobílé utěrky (rovněž IKEA), šla do předsíně, postavila se na špičky a políbila ho. Potom bych mu odebrala část jeho nákupu z TESCO a pomohla mu tašky vypakovat (vím přesně, co by v nich bylo: vejce, slanina, fazole, kečup, párky, pivo, pistácie, olivy, žlutý meloun, tuňák v konzervě, levnější francouzské sýry, suché červené víno, čokoládové sušenky a velké balení ořechové zmrzliny). Kam se to všechno podělo? říkám si. Všechna ta láska přece nemohla zmizet? Tím spíš, že Jeff byl můj první. Chápejte, milé sestry, celé **týdny** jsem na něho myslela, celé **dny** jsem o něm mluvila s Ingrid, líčila jsem se pro něho, červenala jsem se před ním, tajila jsem dech, předváděla se, potila, spěchala na schůzky, nervózně čekala na zavolání, kupovala mu dárky, psala mu, sténala rozkoší, zajíkala se radostí, tišila hlas, zvyšovala hlas, lekala se, žárlila, těšila se, zoufala si, plakala – kde všechna ta **energie** je?

I ta pitomá baterka do hodinek velikosti malíčkového nehtu vydrží víc.

Dvakrát nebo třikrát, když jsem byla v podobné náladě, jsem se sebrala, šla k telefonu a bez přemýšlení vymačkala to dlouhé **americké** číslo (po našem rozchodu se Jeff už definitivně vrátil do Států).

Poprvé to bylo v úplně nevhodnou dobu, protože jsem pochopitelně zapomněla na časový posun.

„Hallo?“ řekl podrážděně.

„To jsem já,“ šeptla jsem.

Měla jsem z jeho rozespalosti radost, ale nešlo o žádnou škodolibost. Těšilo mě jen, že si ho mohu lépe představit: vím, jak mhouřil oči, když se ještě probouzel vedle mě...

Ve sluchátku bylo nějakou chvíli ticho.

„Do you know what time is it?“ řekl ochraptěle a bez rozloučení zavěsil. Rozzlobilo mě to – stejně jako to, že nemluvil česky. Angličtina mi ho vždycky vzdalovala.

Podruhé to nebylo o moc lepší. Zavolala jsem mu pozdě v noci – to znamená odpoledne jejich času. Jeff nejprve působil trochu udiveně, ale potom využil mého sentimentu a jízlivě mi připomněl („Let me remind you, honey...“), že jsem to byla **já**, kdo opustil **jeho**. Potom mi vyjmenoval největší křivdy, kterých jsem se na něm dopustila. Jeho čeština už nebyla zdaleka tak dobrá, jako když byl tady, ale přesto mluvil česky; možná se chtěl před kýmsi předvést. Mění se v Američana – jako ten filmový vědec v mouchu, napadlo mě.

„Ale to bych ti všechno dokázal odpustit – včetně toho, že jsi mě podvedla,“ pravil.

Věděla jsem, co řekne.

„Ale to, co ti odpustit nedokážu, je, **s kým** jsi mě podvedla...”

Yes, I know, Jeff. S prodávacem mobilních telefonů Rickiem Kabíčkem.

S pocitem naprosté morální převahy sluchátko položil. Úplně jsem ho přitom **viděla**, a přestože to všechno bylo hrozně smutné, musela jsem se ještě několik minut pobaveně usmívat.

Praha 20. ledna 2000

Drahá Lauro,

*kdekdo už o mém prvním dopisu mluví, v práci se mě ptali, jestli jsem to četl... Říkám všem naoko bez zájmu, že ne, ale musím přiznat, že mě ten překvapivý ohlas naplňuje jistým trpkým uspokojením. Kdykoli jedu metrem a pozoruji ostatní cestující, jak si dopis čtou (někteří možná už po několikáté...), musím se v duchu usmívat. Kdyby věděli, že ten tajemný zhrzený milenec, o kterém si už povídá půl Prahy, jsem já... Můj tuctový zjev mírně obtloustlého (přestal jsem cvičit) a mírně zanedbaného čtyřicátníka, řadového pracovníka reklamní agentury, by pro ně určitě byl velkým zklamáním. V jistém smyslu jsem nicméně poprvé v životě slavný – je to ovšem sláva **Muže s maskou** nebo **Batmana** (což je přirovnání, které Tě bezpochyby pobaví).*

Přemýšlím samozřejmě především o tom, co si o mých dopisech myslíš Ty. Určitě Ti alespoň trochu lichotí (copak není lichotivé, když nás někdo miluje natolik, že je schopen dělat takovéhle věci?), ale asi Ti to je zároveň i na obtíž. Dokážu to pochopit – žiješ s Ním už víc než půl roku nový život, a tyhle dopisy jsou tudíž jen nepříjemnou připomínkou něčeho, co dávno skončilo, něčeho, co považuješ za uzavřenou kapitolu, na co už nechceš myslet... Pokus se prosím pochopit ale i mě. Pro mě samozřejmě neskončilo nic, všechno je naopak živé jako otevřená rána – když musíš docházet dvakrát týdně k psychiatrovi, má to alespoň tu výhodu, že si můžeš v dopisech dovolit patetické výrazivo, aniž by to vypadalo nějak zvlášť přehnaně... Takže ještě trochu dramatického patosu: kdykoliv dodnes vstoupím do koupelny a ucítím vůni Tvého tělového mléka (není důležité, jestli tam ta vůně po takové době je, nebo není; podstatné bohužel je, že já ji cítím), všechny buňky mého těla křičí jediné slovo: Miluji! Nikdy před Tebou jsem si nebyl tolik jistý svou láskou – a přitom zrovna

Tebe jsem ztratil. Copak je vůbec možné chovat se jinak, než se nyní chovám já? A mimochodem: copak je možné cítit k člověku, který mi na Tebe ukradl copyright, něco jiného než nenávisť?

Vzpomínám na Tebe každý den celé hodiny, ale jedna vzpomínka se mi poslední dobou vrací opakovaně – jak jsem Tě loni v srpnu nečekaně potkal v centru Prahy, vzpomínáš? Byla jsi v Kodaku vyzvednout fotografie z naší dovolené, za chůze sis je prohlížela a v obličeji jsi měla takový ten nepřítomný, veselý výraz – byla jsi do těch fotek tak zabraná, že jsi chvílemi vrážela do kolemjdoucích lidí. Věděl jsem samozřejmě, co na těch fotografiích je, a zpovzdálí jsem Tě pozoroval. Záměrně jsem oddaloval chvíli, kdy na Tebe zavolám. Připadalo mi to legrační, zábavné... Ještě jsem si nic neuvědomoval.

Dneska to červenožluté album znám z paměti. Pouhých pět fotek z pláže (vždycky ses bůhvíproč nerada fotila v plavkách): na dvou ležíš na zádech na pružovaném lehátku a nesouhlasně gestikuluješ, na dalších dvou jsi od pasu nahoru nahá a pažemi si zakrýváš nahá ňadra, jimiž Ti prosvítají modré žilky, a na poslední fotce spolu sedíme na molu, mhouříme oči proti slunci a Ty mě objímáš kolem ramen. Potom pár fotek z tržiště a z přístavu, několik z výletu na Hvar a z té JEHO jachty – na jedné už je i ON...

Dneska, po pouhých sedmi měsících, je všechno jinak. Ale copak jsem někdo jiný než ten muž, který je na těch fotografiích? Kam to všechno zmizelo? Copak se všechno to, co jsi měla v očích, když sis ty fotografie prohlížela, mohlo tak snadno ztratit?

Vrať se, Lauro, prosím. Jsem pořád ten samý člověk, kterého jsi ještě nedávno milovala.

Líbám Tě.

Oliver

KAPITOLA VII

S kadeřnicí Sandrou o výhodách polopenze – Náhle ztichlé vlasové difuzéry

1/

„Takže koukám už po dovolený...“ promluví Sandra, moje kadeřnice, zatímco mi pročesává mokré vlasy (když mi jednou udělala trvalou, máma sarkasticky poznamenala, že Sandra bude nejspíš **umělecký pseudonym**).

„Opálená, odpočínutá...“, říká.

V létě je konverzace se Sandrou přece jen snazší než v zimě. Od začátku května až do konce září si obvykle vyprávíme o dovolených (kam se chystáme, respektive kde už jsme byly a podobně), ale po celý zbytek roku nikdy dost dobře nevím, o čem se s ní mám bavit. Jiné ženy s kadeřnicemi většinou dlouze mluví o svých vlasech a o vlasové kosmetice, jenže já toho o vlasech nebo o šampónech tolik nevím – nebo alespoň ne tolik, aby mi to vydrželo celou tu hodinu, kterou u Sandry prosedím. Máma i Ingrid shodně tvrdí, že chodí k holiči vcelku rády (Ingrid říká, že je jí velmi příjemné, když jí někdo cizí myje hlavu), ale já bych se bez návštěv v kadeřnictví klidně obešla: jednak musím po celou tu dobu snášet detailní pohled na svůj obličej (bez brýlí a s mokkými zplihlými vlasy si vždycky připadám spíš ošklivá) a jednak musím pořád vymýšlet nějaká křečovitá konverzační témata.

„No jo,“ přinutím se do přátelského úsměvu. „Už bohužel po dovolený...“

„Kde jste byla?“

„Na Korčule,“ říkám nenučeně. „Přímo v tom městě, jestli to znáte...“

„Neznám. Ale slyšela jsem, že je to tam moc hezký...“

Souhlasně přikývnu.

„My jsme byli předloni na Brači,“ říká po chvíli Sandra.

Ani tentokrát mě nenapadá žádná použitelná replika, takže aspoň kývnu bradou a zdvihnu významně obočí.

„Na čtrnáct dní. S polopenzí.“

„My jsme taky měli polopenzi,“ odpovídám.

„Ono je to lepší,“ přeruší Sandra za mými zády práci. „Člověk jim nemusí aspoň o dovolený vařit, že jo?“

Jsem bez brýlí, takže Sandřin odraz v zrcadle přede mnou je značně rozostřený a výraz v jejím obličejí mohu pouze odhadovat. Pro každý případ se široce usměju.

2/

„Na Brači kde přesně?“ zeptám se o něco později, jako bych Brač znala.

„Na Bolu. Jak je **Zlatny rat**, jestli víte?“

Omluvně vrtím hlavou – tak intenzivně, že mi Sandra musí zastavit bradu dvěma prsty, aby mě nestříhla.

„Pardon,“ omlouvám se.

„To nic.“

Nůžky tiše cvakají.

„A vy?“ ptá se Sandra. „Na jak dlouho jste byla? Na Korčule?“

„Na čtrnáct dní...,“ zvýším hlas, abych překřičela hluk vlasových vysoušečů.

„To je lepší. Na tejden to pokaždý strašně rychle uteče. Člověk si nestačí doopravdy odpočinout.“

Horlivě kývu.

„S přítelem – jestli se můžu zeptat?“ zakřičí Sandra. „Nebo s kamarádkou?“

Mám pocit, že na mě v zrcadle zamrkala, ale nejsem si jistá.

„S přítelem!“ volám hlasitě, ale zatvářím se otráveně a okázale vzdychnu. Proč jsem to udělala? Předkloním se těsně k zrcadlu a zkoumám svůj obličej.

„No neříkáte to zrovna nadšeně!“ huláká Sandra a pohlédne na svou kolegyni u vedlejšího stolu.

Připadá mi, že obě vyčkávají.

„Už ho nemiluju!“ křičím s úsměvem. „Zamilovala jsem se tam do skoro čtyřicetiletého chlapa! Věřily byste tomu?“

Najednou je ticho.

Najednou není slyšet ani jediný fén.

Všechny kadeřnice i zákaznice se ke mně pobaveně otáčejí.

„Jo tak proto to tak spěchalo!“ říká spokojeně Sandra a triumfálně se rozhlíží. Přitahuje si sousední křeslo a sedá si vedle mě.

„Ježišmarjá, tak honem vyprávějte...“

KAPITOLA VIII

*Tajuplně osamělý muž – Proměnění se Laura v naravní odrezak? –
Procházka rozhněvaných ateistů – Konečně čtyřicet!*

1/

Všimla jsem si ho hned první den v hotelové jídelně.

Bylo ostatně těžké si ho nevšimnout, mezi více než dvěma stovkami rekreantů byl jediný, kdo seděl u stolu sám. Líbilo se mi, jak svou samotu zvládá: klidně, s jakousi samozřejmou důstojností. Do jídelny přicházel pomalu, při jídle se tvářil neutrálně, jen výjimečně trochu zasmušile; když si na počátku večeře u mladých chorvatských servírek objednával obvyklou sedmičku vína (v prvních dnech to u okolních stolů budilo značnou pozornost), v jeho tváři se často objevil mile sebeironický výraz. V druhém týdnu už se s ním servírky dávaly do řeči. Nepřekvapovalo mě to: oblečený býval sice dost ledabyle, ale vypadal poměrně mladě (hádala jsem mu tak pětatřicet), měl inteligentní obličej a sympatický úsměv a jeho podivná osamělost mohla navíc vzbuzovat příslušně romantické představy.

Jak mi vysvětlil později, asi deset dní před odletem v jakémsi hněvivém amoku **doběhl** (v první chvíli jsem mu to nevěřila, ale dneska už vím, že to možná nebyla nadsázka) do cestovní kanceláře Fischer na Národní třídě, aby zrušil přihlášku své přítelkyně. Tvrdil mi, že toho ani v nejmenším nelituje: za sotva dvanáctitisícový stornoplatek prý dostal celých čtrnáct dní **úžasné osobní svobody, sebeobviňování a osamělosti**.

Takhle Oliver mluví vždycky.

2/

Jeho dovolenkové dny se řídily pedantsky důsledným rozvrhem, který působil až komicky. Po snídani jsem ho pravidelně vídávala, jak si u baru objednává dvojité espresso s mlékem a odnáší si je pokaždé do téhož křesla na hotelovou terasu, kde si pak přesně hodinu četl. Kolem jedenácté přicházel na pláž; nejprve se půl hodiny slunil a nato šel do vody; plaval vždy velmi daleko. Po obědě si chodil zdřímnout a potom se znovu opaloval a plaval. V půl páté se vracel do hotelu; dvojité espresso si tentokrát odnesl na pokoj, kde až do večere pracoval. Kdybych bývala chtěla, mohla jsem ho kdykoliv z pláže zahlédnout, jak se u malého plastového stolku na svém balkóně s překvapivým soustředěním sklání nad otevřeným notebookem.

Až na občasné návaly jakýchsi pobavených sympatií k jeho samotářskému údělu mi byl v prvních dnech spíše lhostejný. Teprve později jsem se tu a tam přistihla, že zatímco olizuji čokoládové **Cornetto** nebo si s Rickiem v mělkém příboji **vesele** házím létajícím talířem, pátrám po Oliverovi očima.

Když jsem ho objevila, cítila jsem cosi jako úlevu.

3/

Po třech dnech nás začal Oliver přátelsky zdravit – podobně jako další rekreanty, které potkával na pláži nebo v jídelně.

Čtvrtý den jsme na něj s Rickiem narazili v hotelovém výtahu, když jsme se vraceli z večere; čekal, až se dveře zavřou, a ve velkém zrcadle si prohlížel opálený obličej.

„Měním se v **przeni krumpír**,“ prohodil nespokojeně, aniž odvrátil pohled od zrcadla.

Pobavilo mě to: opečené brambory, servírované až dosud k na-prosto každému jídlu, už skutečně všem lezly krkem. Z jeho dechu

bylo cítit místní červené víno. Podívala jsem se do zrcadla a nafoukla tváře.

„Já v **naravni odrezak**,“ řekla jsem.

Přírodní řízky byly taky často. Oliver se suše zasmál. Rickie očividně přemýšlel, v jaké jídlo by se mohl změnit on, ale nic ho nenapadlo. Vystupovali jsme dřív.

„Tak na shledanou,“ rozloučila jsem se.

„Na shledanou,“ řekl Oliver.

„Nashle,“ utrousil Rickie bez zájmu.

4/

Už jsem si zvykla, že mě tu každé ráno v sedm budily zvony některého městského kostela – ale v neděli začaly zvonit už v šest. Nekonečné, monotónní zvonění... Dostala jsem takový vztek, že jsem už nedokázala usnout. Co si ti zasraní pánbíčkáři vůbec myslí?

Jak asi, milé dámy, chápete, od tátovy smrti máme s mámou na pánaboha trochu pífku (máma je mu ochotná odpustit snad jediné tehdy, když jejím letadlem otrásají turbulence). Kostely přímo nesnáším – ten příšerný pach, tu zimu, tu tmu; když už tam musím vstoupit, cítím se jako v tramvaji bez lístku.

Vylezla jsem z postele a marně se pokusila přesvědčit Rickieho, aby si šel se mnou ještě před snídaní zaplavat, nebo se alespoň projít, ale jenom cosi zamručel a obrátil se na druhou stranu. Takže jsem šla sama – a na zcela prázdné pláži jsem narazila na Olivera.

Rychle jsem zvažovala, že se vydám na opačnou stranu, ale nakonec jsem se k němu připojila.

„Koukám, že vás to taky vzbudilo...,“ začala jsem konverzačně.

Přikývl. V té chvíli zvony začaly opět zvonit – zřejmě z nějakého konkurenčního svatostánku. Útrpně jsme na sebe pohlédli.

„A to tvrděj, že **milujou bližního...**“, vrtěl hlavou Oliver. „Já chápu, že potřebujou lidi dostat do kostela – ale proč si ksakru nevyberou nějakou **humanističtější** formu propagace?“

Usmívala jsem se. Na sobě měl plátěné kraťasy a vytahané bavlněné tričko s několika skvrnami; byl rozcuchaný a očividně se ještě neholil. Na levém zápěstí měl malé **dětské** hodinky s Kačerem Donaldem uprostřed ciferníku, které na jeho opáleném svalnatém předloktí působily poněkud bizarně.

„Letáčky ve schránce, billboardy u dálnice, krátkej spot v televizi, horkovzdušnej balón ve tvaru božího oka – to všechno bych dokázal pochopit,“ pokračoval. „Ale třískat v neděli v šest ráno do bronzu...?“

Pod nohama nám skřípaly oblázky. Slunce bylo ještě slabé a ve vzduchu byl dosud příjemný chlad. Začali jsme si povídat – nejprve o zdejších jídle, ale za chvíli už jsme mluvili o všem možném. Překvapilo mě, jak snadno se naše konverzace rozběhla. Ráno toho obvykle moc nenamluvím, ale tentokrát jsem se musela krotit, abych Oliverovi neskákala do řeči.

Zeptala jsem se ho mimo jiné i na jeho práci: nepříliš ochotně přiznal, že pracuje v jedné relativně známé reklamní agentuře jako takzvaný **kreativec**; vymýšlí prý reklamní spoty a slogany. Neříkal to nijak nadšeně.

„Jako například?“ řekla jsem.

Ukázal na své obnošené kalhoty a skvrny na tričku.

„Když na to nemáš, tak to ukaž!“ zacitoval.

Zasmála jsem se a požádala ho, zda by si nevzpomněl ještě na nějaký úspěšný slogan. Natáhl ruku a ukázal mi své dětské hodinky.

„Image je na nic. Následuj instinkt!“

„Ale to je snad reklama na Fantu?“

„Jo. Ale vznikla takhle.“

Přiliv tiše šuměl. Rybáři se vraceli z moře. Zdálo se mi, že slunce už začíná nabírat sílu, a tak jsem se vysvlékla do tílka. Oliver mi nepokrytě pohlédl na prsa.

(„No jasně...“ poznamená zkušeně Sandra.)

5/

Došli jsme až na kraj městečka a na terase jediné otevřené kavárny jsme si dali džus a kávu. Kolem sedělo jen pár místních, byli jsme tu zatím jediní turisté. Oliver mi vyprávěl několik zábavných historek o svém kamarádovi jménem Hubert. Čas příjemně plynul.

„Kolik vám je – jestli se můžu zeptat?“ vyzvídala jsem, když se na chvíli odmlčel.

„Příští rok mi bude čtyřicet,“ odpověděl a podíval se mi přitom do očí.

Přiznávám, že mě to zaskočilo.

„Výhodou vyššího věku je vyšší míra sebepoznání. Konkrétně čtyřicítka je nádherná chvíle životní rovnováhy,“ pravil s úsměvem, jako by mě chtěl o čemsi přesvědčit. „Člověk je už dost stár, aby věděl, co chce, a dosud natolik mlád, aby se ničeho nezalekl...“

„To si musím zapamatovat,“ pravila jsem. „Chtěla bych vás citovat matce...“

Pozdě jsem si uvědomila, že to nebylo příliš taktní. Teatrálně se chytil za čelo.

„Co je?“ nechápala jsem.

„Mám závat'. Nahlédl jsem do bezedný generační propasti, kterou jste právě vytvořila...“

Byla jsem ráda, že to zlehčuje.

„Nemáte prstýnek,“ pravila jsem odvážně. „Na dovolený ho nenosíte, nebo jste **opravdu** svobodnej?“

„V konvenčním slova smyslu svobodnej. Respektive rozvedenej. Ale je-li svoboda **schopnost odolat pokušení** – tahle definice se mi mimochodem velmi líbí – pak jsem poměrně **nesvobodnej**. Bezmála otrok, řekl bych.“

Nevydržela jsem to a konečně jsem se zeptala na důvod jeho samoty – stručně mi vše objasnil.

„To si neumím představit – být někde v cizině úplně sama!“ vyhrkla jsem upřímně. „Čtrnáct dní sama v hotelovym pokoji! Jak se znám, usínala bych při rozsvícený lampičce, s mobilem u ucha a všude kolem by se válely vypotřebovaný GO kupony...“

Svého plyšového klokánka, kterého bych si přitom úzkostně tiskla k ňadrům, jsem mu radši zatajila.

Pokrčil rameny.

„Člověk je **vždycky** sám,“ poznamenal jakoby omluvně. „Možná je lepší si zvykat.“

KAPITOLA IX

*Oliverovo náhlé zmizení – Společensky nepřijatelné odpovědi –
Blbost za čtyřicet kuna – Bočanová a Zedníček*

1/

Pak jsem ho ale za celý den nezahlédla.

Na pláži se vůbec neobjevil. Krátce se mihl u večere, oba nás s Richardem pozdravil, jenže než jsem stačila cokoliv navrhnout, opět zmizel.

Těšila jsem se, že ho uvidím nazítří po snídani v jeho oblíbeném křesle – ale nebyl tam. Rickie si chtěl vypůjčit dvojkajak a objet celou zátoku, ale na takový sportovní výkon jsem se toho dne nějak necítila; řekla jsem mu, ať jede sám. Zklamaně souhlasil.

Počkala jsem, až vypluje, zamávala jsem mu (nic neříkejte, prosím vás...) a potom jsem prošla všechny přilehlé pláže a následně i veškerá hotelová zákoutí. Oliver nikde nebyl. Žaluzie v jeho pokoji byly stále stažené. Podezíravě jsem si měřila mladé chorvatské servírky, které běhaly kolem. Nakonec jsem si objednala dvojité espresso s mlékem a odnesla si ho na terasu do Oliverova křesla.

Co to proboha dělám? napadlo mě.

2/

Asi za půl hodiny stál nade mnou, v ruce sklenici minerálky. Měl napuchlé oči, vypadal rozespale a byl z něj cítit alkohol.

„To je moje místo,“ řekl.

Jeho hlas zněl nezvykle ochraptěle.

„Máte víc jak hodinu zpoždění,“ oznámila jsem mu přísně. „A kde jste sakra včera celý den byl?“

Posadil se do sousedního křesla. Dvojice českých rekreatů k nám od baru zalétla zvědavým pohledem.

„Pravdivou, nebo společensky přijatelnou odpověď?“ zeptal se věcně.

„Pravdivou, samozřejmě.“

„Jste si jistá, že to chcete slyšet?“

Hovořil s postřehnutelnou námahou – zřejmě ho bolela hlava.

„Naprosto.“

„Snažil jsem se vám vyhýbat.“

Nevěděla jsem, co na to říct.

„Ale proč?“ řekla jsem.

Chabě jsem předstírala údiv.

Bez odpovědi usedl do protějšího křesla, zapil minerálkou dva nurofeny, otevřel knihu a začal si číst.

Uraženě jsem vstala.

„Tak já vás nebudu rušit,“ pravila jsem a odešla.

3/

Večer jsme ho s Rickiem potkali ve městě na folklórním vystoupení mečového tance **Morešky**. Schodiště pod městskou bránou sloužilo jako improvizované hlediště; usadili jsme se mezi ostatní diváky, a když jsem se po chvíli otočila, spatřila jsem Olivera jen o pár schodů nad námi. Vypadal už mnohem lépe, dokonce mi pokynul hlavou na pozdrav. Rickie si ničeho nevšiml. Noc byla horká, měla jsem jen bílé šaty na ramínka, svetr jsem si ovázala kolem pasu. Představení začalo. Rickie mě objal kolem ramen. Ve světlech pod námi Červený král dlouze bojoval s Černým králem, který zajal jeho dívku.

Cítila jsem na krku Oliverův pohled.
Konečně byl Černý král poražen.

4/

Na odchodu jsme se s Oliverem znovu střetli; Rickie ho málem nepoznal.

„Dobrá večer,“ řekl Oliver.

„Dobře... Panebože, to byla blbost, co?“ ulevil si Rickie. „Za tohle se nestyděj chtít čtyřicet kuna!“

Oliver ani já jsme to nekomentovali. Nastalé ticho bylo trapné. Zbývaly mi maximálně dvě tři vteřiny, abych něco udělala.

„Co kdybychom si všichni dali někde rakiji?“ navrhla jsem **bezstarostně**. „Zvu vás, chlapci!“

Rickieho to trochu překvapilo, ale kývl. Oliver se zprvu tvářil nesouhlasně, ale nakonec pozvání přijal a celý večer se choval opravdu skvěle: svou pozornost spravedlivě dělil mezi mě a Rickieho, a dokonce si za pomoci několika zábavných historek z reklamní branže brzy získal jeho sympatie. Když se mě posléze podnapilý Rickie pokoušel osahávat, odvracel diskrétně pohled.

Konečně se Rickie odpotácel na záchod.

„Dejte mi číslo na váš mobil,“ požádala jsem Olivera okamžitě.

„K čemu?“ řekl téměř nazlobeně. „Chystáte se mi poslat pozvánku na sex ve třech?“

Nebyl čas vysvětlovat, nebyl čas se hádat. Bleskurychle jsem si od Poláků u vedlejšího stolu vypůjčila propisovačku a donutila jsem ho, aby mi číslo nadiktoval. Vrátila jsem tužku a ubrousek s číslem jsem si schovala do kabelky. Úplně jsem se u toho zadýchala.

Rickie se vracel.

„Tak co je, vy dva?“ hulákal už z dálky. „Kalíme, ne? Chlastáme, ne?“

Jakmile se ze mě o hodinu později odvalil a usnul, vstala jsem a odnesla si kabelku na balkón. Noc byla jasná a stále teplá; hvězdy tiše zářily. Zapnula jsem mobil. Displej zeleně zasvítíl do tmy.

NEMUZU SPAT, napsala jsem Oliverovi. MYSLITE, ZE MI ROSTE ZUB?

Ale neodpověděl mi.

Ani na ty dvě další.

5/

O dva dny později jsme měli s Rickiem odjet na celodenní lodní výlet na ostrov Mljet. Nedokázala jsem si už představit, že Olivera celý den neuvidím. V předvečer výletu jsem proto využila první záminku, kterou mi nic netušící Rickie poskytl, a vyprovokovala jsem zoufale zbytečnou, téměř půlhodinovou hádku.

Takže Rickie na Mljet nazítří našťavaně odplul sám.

(Nic neříkejte, prosím vás.)

„Proč mi neodpovídáte na vzkazy?“ obořila jsem se na Olivera, jakmile jsem ho dopoledne našla; oproti zavedenému zvyku nepopíjel kávu na terase, nýbrž ležel až na samém konci pláže.

Zdvihl hlavu, ale nic neříkal.

„Nemyslíte, že je to trochu nezdvořilé?“ pravila jsem.

Zamyšleně mě pozoroval.

„Nezdvořilé? Nemyslím. Myslím, že už pouhým odesláním těch zpráv nás oba automaticky dostáváte **mimo** tyhle kategorie...”

Rozprostřela jsem deku, svlékla si horní díl plavek a ulehla vedle něj. Zavřel oči. Slunce žhnulo. Cítila jsem vůni jeho opalovacího krému.

„Kdo je ta dívka, s níž jste měl přijet?“ zeptala jsem se po chvíli.

„Taková jedna... **bludička**,“ vzdychl si.

„Bludička?“

„Bludička bloudící světem šoubyznysu tak dlouho, dokud její zprvu jasné světýlko nezačne skomírat.“

„A od vás si slibovala, že jí ukážete správnou cestu.“

Stále měl zavřené oči.

„Ode mě si spíš slibovala, že když se mnou bude v srpnu spát, dostanu ji v září na křest úplně nového parfému od **Estée Lauder**, kde by se při troše štěstí mohla seznámit s Pavlem Zedníčkem nebo s Mahulenou Bočanovou...“

(Nebudete tomu věřit, milé dámy, ale nad slovem **spát** jsem pocítila skutečnou žárlivost.)

„Nejste tak trochu cynik?“ plácla jsem nazdařbůh, ale zdálo se, že Oliver o mé otázce opravdu uvažuje.

„Snažím se jen pojmenovat to, co vidím,“ odpověděl. „Jestli je to cynismus, pak jsem cynik.“

Obrátil se na břicho, tvář si položil na vzdálenější stranu.

„A jak **vidíte** ty moje textovky?“ zeptala jsem se tiše.

„To nechtějte vědět,“ zamumlal do osušky.

„Odpovězte mi.“

Krátce se uchechl.

„Tak dobře. Jak přesně zní otázka?“

„Otázka zní: Co to podle vás v posledních dnech dělám?“ vyhrkla jsem bez přípravy.

Sama jsem se té otázky dodatečně zalekla. Oliver se nepatrně nadzdvihl na loktech, obrátil ke mně hlavu a podíval se mi do očí.

„Snažíte si ze mě udělat digestiv, kterej vám pomůže líp strávit toho krásnýho hlupáčka,“ řekl nemilosrdně.

Vlepila jsem mu facku a potom jsem ho políbila.

Do odjezdu jsme si podobnou scénu zopakovali ještě dvakrát.

KAPITOLA X

Vilný dentista Mrázek – Máma se bude vdávat! – Dvorní komik Žemla

1/

„Je to taková hustší lepkavá tekutina,“ směje se Mrázek, když mi vkládá do úst stříbrnou podkovu plnou otiskovací hmoty. „Nechutná to nijak zvlášť nepříjemně, ale radši to nepolykejte...“

Zamrká na sestru, která znechuceně zdvihne oči ke stropu a potom mi věnuje účastný, solidární pohled. Mrázek to vidí, ale k mému překvapení si z toho nic nedělá.

„Skousnout!“ volá, prsty hluboko v mé puse. „A držet!“

Přebytečná hmota mi přetéká na jazyk, takže se málem pozvracím. Mrázek mi jej rychle otírá dřevěnou špachtlí.

„Zhluboka dýchat,“ poroučí vesele. „Pro krásu se musí trpět...“

V příštím okamžiku mi v kabelce zazvoní mobil – podle tónu ihned poznám, že je to máma. Zakoulím divoce očima a naznačuji sestře, aby telefon vzala.

„Je vám dobře?“ zeptá se Mrázek.

Sestra naštěstí pochopí. Vytáhne mobil z kabelky, ale Mrázek jí přístroj vytrhne z ruky. Slyším matčin hlas, ale nemohu jí odpovědět, protože z úst mi trčí velké kovové držadlo. Cítím naprostou bezmoc.

„Tady doktor Mrázek,“ oznamuje zubař rozverně mámě. „Slečna teď nemůže mluvit, neboť má plnou pusku mého nářadí!“

Načež předá mobil nazpět sestře a hystericky se rozhýká.

Sestra ho pozoruje s kamenným výrazem.

Hmota v mých ústech pomalu tuhne.

„Co to bylo za idiota?“ chce vědět máma, když mi o půl hodiny později znovu zavolá.

„Zubař,“ usmívám se. „**Českej** zubař...“

Jsem moc ráda, že ji konečně slyším.

„Co je novýho?“ ptá se.

„Co je novýho?“ říkám a marně se snažím potlačit nadšení. „**Napsal mi!** Pozval mě dneska na večeři!“

„Ten z tý reklamky? Ten **čtyřicátník**?“ žasne máma.

Ihned trochu ochladnu. Proč pořád všichni tolik zdůrazňují věk? Copak na věku záleží?

„Ano, ten **čtyřicátník**,“ zopakuju po ní odměřeně. „Ten čtyřicátník, co by **klidně moh bejt mým tátou**...“

„Proč se hned čertíš?“ říká máma. „Neřekla jsem ještě ani slovo...“

„No právě... Tak co kdybys třeba řekla **No tak to je skvělý! Držím ti palce**...?“

„No tak to je skvělý!“ říká máma. „Držím ti palce!“

„Díky.“

„Dneska s ním ale ještě nespi.“

„Rozkaz.“

„Zejtra už můžeš.“

Překvapeně se zahihňám, ale chápu ji: i **čtyřicátník** je lepší než Rickie Kabíček.

„No teda mami...“ řeknu naoko pohoršeně.

„Lichoť mu – ale nepřeháněj to.“

„Dobře, dobře. Co je **u tebe** novýho, mami?“

„Celkem nic. Akorát –“

Najednou to zní tajuplně.

„Akorát co?“ říkám zvědavě.

„Akorát se možná budu **vdávat**!“ vybuchuje máma radostně.

Než začnu předstírat, že její radost sdílím, na chvíli se odmlčím. Takže i máma... U ní bych to teda nečekala. Tohle vážně nikdy nepochopím: ženská může být sebeemancipovanější – a stejně se nakonec vždycky úplně podělá už z pouhého slova **svatba**.

(Asi nám, milé sestry, opravdu není pomoci.)

„Kdy přiletíš, mami?“ tážu se co možná věcně.

„Jak se dostanu do letadla. Zejtra odpoledne, nebo pozejtří.“

„To je dobře,“ říkám. „Žemla už se tě nemůže dočkat...“

3/

Žemla je náš **blbec k večeri**. Žemlovi bydlí v sousedním bytě, takže když se chceme s mámou trochu rozptýlit, stačí v koupelně otevřít poklop do stoupačky a máme na celý večer o zábavu postaráno.

Dialogy Žemlových probíhají obvykle nějak takto:

Žemlová: Můžeš mi říct, kam jako teď večer jdeš?

Žemla: Co je ti do toho?

Žemlová: No budeš se divit, ale hodně je mi do toho. Snad se jako tvoje manželka můžu zeptat, kam jdeš?

Žemla: Neprud'!

Žemlová: Ty neprud'! Ptám se tě, kam hergot jdeš, tak mi laskavě slušně vodpověz.

Žemla: Pro cigára asi, ne? Kam bych teď večer asi šel?

Žemlová: Už zas pro cigára? Dyk sis je pokud vim kupoval včera. Tos už je jako vyhulil, jo? A to chceš jako namluvit komu? Jako mně, jo? A podobně.

Z mámy je Žemla úplně auf – obzvlášť od té doby, co táta umřel. Máma i já máme totiž trochu sklon ke tloušťce a po tátově smrti jsme obě báječně zhubly. Máma dodneška tvrdí, že jediná skutečně úspěšná dieta je úmrtí v rodině. Zní to jako vtip, ale funguje to: když se máma zhruba po roce trochu otřepala, došla si k holiči

a namalovala se, vypadala jako ty krásné štíhlé vdovy z amerických westernů... Žemla se do ní okamžitě zamiloval – a Žemlová ji začala nenávidět.

Znáte to.

KAPITOLA XI

*Dala si Sissa Sklowská zvětšit prsa? – Tísňové volání Ingrid –
Nečekané setkání se Žemlou – Co k nám dováží Karel?*

1/

Od kadeřnice jedu metrem do redakce. Je pátek odpoledne, a tak se bojím, abych své kolegy ještě stihla všechny, ale když rozrazím dveře do toho našeho tmavého krcálku a uvidím je tam sedět v plné sestavě, jako vždy nahrbené nad klávesnicemi počítačů, zmocní se mě dojetí.

„Nazdárek!“ zahulákám na ně vesele.

Všichni kromě Tesařové se ke mně polekaně otočí, prst přimáčkнутý k puse. Teprve nyní si všimnu, že Tesařová má do ucha vražené sluchátko a volnou rukou vztekle máchá pod židlí, jako kdyby pádlovala na olympiádě. Okamžitě pochopím, co to znamená: dovolala se nějaké hvězdě.

Domlouvám se proto s ostatními jenom očima. Romana s Vlastou se usmívají, Zdeňka ukazuje na můj nový účes a zdvihá obdivně palec. Z vedlejší komůrky už se plíží Mirek; našlapuje tiše, aby Tesařovou nenaštal, ale při pohledu na mě doslova září. Na sobě má švestkově modré manšestráky, stažené v pase koženkovým páskem, oranžovou košili a hnědý propínací svetr. Léto skončilo.

„A opravdu byste si nenašla ani pár minuteček, slečno Sklowská?“ švitoří Tesařová.

Chvilí naslouchá, velký nos zklamaně nakrčený.

„A mohla byste mi aspoň zodpovědět pár otázek telefonicky?... Ježíš, to byste byla fakt zlatá. Tak můžu se vás začít hned ptát, Sisso?...

Tak dobře, první otázka: Naše čtenářky – chápete jistě, kdo asi tak jsou naše čtenářky, že? – čili naše čtenářky by pochopitelně nejvíc zajímalo, jestli máte umělá prsa? ... Nebudete se vyjadřovat. Dobře... Ale jistě. Tak něco úplně jiného: Máte depresi? ... Hm. Nemáte. To je upřímně řečeno pro nás trochu škoda... Ne, to ne, omlouvám se, tak jsem to samozřejmě nemyslela.“

Zatímco Tesařová mluví, protáhnu se ke svému stolku a přelétnu očima vysokou hromádku došlých dopisů. Vím přesně, co v nich bude: nevěrní manželé, rozvody, alkoholici, vyměněné zámky, vybrané vkladní knížky, facky a možná i kopance a pálení cigaretou; v lepším případě problémy s neschopným obvodním doktorem nebo banální sousedské spory, za léta nakynuté do rozměrů antického dramatu: *Proč jsem ho bodla nůžkama do břicha? Protože ten jejich podvraták se nám už zase!!!!!!!!!!!! vychcal na rohožku...*

Nechce se mi **zrovna ted'** všechnu tu mizérii otvírat.

Tesařová se chladně rozloučí a zavěsí. Mám podezření, že na druhém konci linky se tak stalo už dřív.

„Kráva jedna!“ uleví si Tesařová a okamžitě hledá cigaretu.

Ostatní konečně mohou vstát a obejmout mě. Rozdávám dárky, které jsem jim přivezla: malý akvarel se zátokou a lodičkami pro Romanu (miluje moře, ale od rozvodu před devíti lety u něj chuděra ještě ani jednou nebyla), velkou bonboniéru pro Vlastu, láhev **proška** pro Zdeňku a lahvičku levandulového oleje pro Tesařovou (tuším, co si myslíte, milé dámy, ale já bych prostě nerada o tohle místo přišla, to je to celé).

Pro Mirka mám malou láhev laciného červeného vína.

„To jsem... nečekal,“ hlesne. Okamžitě mu začínají vlhnout oči. „Já... mockrát děkuju.“

Jeho bolestíinství mi většinou leze na nervy, ale tentokrát se přemůžu a letmo ho políbím.

Když pak jedu z redakce tramvají k babičce, mám najednou pocit, že chápu nejen Mirka, ale koneckonců i všechny ostatní mizerně

oblečené či ostříhané muže. Všechny ty z práce unavené chlapy v laciných ojetých autech, s ošklivými stárnoucími manželkami... Na sedadle přímo přede mnou sedí jeden, který vypadá tak utahaně, že je mi ho až líto. Krk má už na pohled tak ztuhlý, že bych se nejraději předklonila a udělala mu masáž.

Co to se mnou je?

Nic.

Jsem zamilovaná.

2/

„Tak co, Lauro,“ mrká na mě babička, zatímco vyndávám nákup v kuchyni na stůl, „jestlipak už máš nějakého chlapce?“

Za sklem bílého příborníku převažují tátovy fotografie; na té poslední je mu třicet dva. Táta byl babiččino jediné, navíc doslova vymodlené dítě – počala až ve čtyřiatřiceti letech, zcela nečekaně, navzdory všem pesimistickým prognózám.

„Mám, babičko. Dokonce hned dva,“ říkám rozverně.

(Tohle už jsem vyprávěla, já vím.)

Víc než počet mých milých ovšem babičku zajímá obsah tašky. Nemůžu jí to mít za zlé.

„Co je to?“ chce vědět.

„To je přece mlíko, babičko,“ říkám trpělivě.

Babička se tváří uraženě. Chtěla mléko ve skle, se třemi červenými proužky na stříbrném víčku, jaké se prodávalo v osmdesátých letech, a já jí místo toho dávám jakousi podivnou neznámou krabici z povoskovaného papíru (kterou si dříve či později tragicky splete s aviváží).

„A kdy přijede máma?“ ptá se babička podrážděně, nesouhlasně.

„Co si to s tou Amerikou zas vyvzpomněla...“

Veškeré cesty mimo Prahu považuje babička za **úplnej nesmysl**, cesty mimo republiku jsou podle ní **čirý šílenství**. Raději si ani nepředstavuju, kam řadí lety přes oceán...

„Už možná zejtra,“ chlácholím ji. „A určitě ti něco přiveze!“

Zvoní mi mobil. Ingrid, čtu na displeji.

„Ahoj,“ říkám. „Jaká byla pařba?“

Ve sluchátku je dlouho ticho – a potom se Ingrid rozpláče.

„Co se děje?“ říkám zaraženě.

„Všichni chlapi jsou svině – to se děje!“ křičí Ingrid.

„To je mi novina.“

„Prosím tě, přijed’!“ žádá mě Ingrid.

Podívám se na hodinky. Ještě to stihnu.

„Dobře,“ vzdychnu. „Za půl hodiny jsem u tebe.“

„Jo a kup mi někde heřmánkovou mast!“ vzlyká Ingrid.

Heřmánkovou mast? Panebože, co si všichni myslí? Že jsem jejich opatrovatelka?

3/

V lékárně potkávám souseda Žemlu; manželka marodí, a tak jí jde vyzvednout prášky. Těch prášků je bezmála půl igelitky; všimnu si, že zatímco se Žemla obrací ke mně, lékárník si ho zkoumavě prohlédne.

„A kdy přijede máma z Ameriky?“ chce vědět Žemla.

„Zejtra odpoledne, nebo pozejtří.“

„To je dobře. Už se nám po ní totiž stejská...“

Zní to skoro lascivně. Z představy, jak se tenhle tlustý padesátník sápe na mou mámu, se mi dělá nevolno.

„Jdeš domů, Lauro? Mám na tebe počkat?“

„Ne ne, ještě jdu nakoupit.“

Není to pravda, ale potřebuju, aby Žemla zmizel, protože už jsem na radě.

„Heřmánkovou mast prosím,“ říkám lékárníkovi. „Nashle!“ pokynu významně Žemlovi.

„Tak ahoj.“

Počkám, až Žemla definitivně vypadne. Lékárník trpělivě čeká se mnou.

„A jeden femigel prosím,“ požádám ho tiše.

4/

O půl hodiny později sedím na červeném sofa z prodejny **The Art of Living**. Ingrid zuřivě křížuje pětadvacet čtverečních metrů své elegantně zařízené garsoniéry a nepřítomně si přitom prohlíží můj dárek: náramek z růžového korálu, který jsem jí před chvílí připnula na zápěstí. Je půl šesté odpoledne, ale ona je stále ještě v noční košili.

„Sedni si, prosím tě,“ říkám jí už potřetí. „Znervózňuješ mě.“

Konečně se zastaví.

„Já sedět **nemůžu!**“ vzlykne. „Nechápeš to?“

Potom to ze sebe vysype: seznámila se s ním včera večer v **Solidní nejistotě**. Nějaký Karel, asi třicet, údajně svobodný; má vlastní firmu, která **sem něco dováží**.

„Ale co sem dováží?“ přeruším ji. „Hodinky? Heroin? Holínky? Co **konkrétně?**“

„Ježišmarjá, to já nevím,“ říká Ingrid. „Nikdy si nepamatuju detaily...“

„Co jste pili?“

„Víno,“ říká Ingrid jakoby dotčeně. „Fakt jenom víno.“

Jednu láhev bílého vypili během večeře, druhou si dali potom. Ingrid se líbila Karlova nenucenost, údajně vůbec **netlačil na pilu**. O Julii Roberts se za celý večer ani jedenkrát nezmínil. O čem mluvili? Ingrid rozhodí rukama. Uf, o všem možném: o současné politice sociálních demokratů, o Formanových filmech, o nábytku (Karel

má údajně rád – stejně jako Ingrid – kombinaci dřevo, sklo a kov), o deregulaci cen bytů, o knížkách...

„Podnikatel, kterej čte?“ namítnu.

„Jo,“ říká Ingrid. „Vážně jo. Čet Márqueze, Nabokova, Saroyana... Kdekoho.“

Nejvíc vlastně mluvili o cestování. Ingrid připadalo, že Karel byl snad všude, ale zároveň byl natolik chytrý, že se nechlubil. Všechny ty exotické destinace mu sloužily pouze jako nezbytná kulisa různých zábavných historek a postřehů... Víte, jak například vypadají řeznictví v Jižní Americe? Takhle: kdesi na domě visí z rezavého železného háku stažená koza; vy prstem ukážete na určité konkrétní místo, chlápek odežene mačetou mouchy a to místo vám usekne.

Dokonce mluvil i o dětech.

„Chápeš: **o dětech!**“ vykřikuje Ingrid. „Už ani tohle jim není svatý!“

Karel tvrdil, že děti rozhodně chce. Biologické hodiny prý tikají i chlapům. Ano, ví, že jako muž má ještě čas – ale zároveň se prý nechce dožít toho, aby se nějaká přiblblá učitelka ptala před celou třídou jeho syna, proč včera přišel na třídní schůzky dědeček...

Takže příslušně okouzlená Ingrid následovala v noci Karla k němu domů – kde jí to Karel pět minut po příchodu udělal do zadku.

Jenom do zadku.

Ani k tomu nepustil hudbu.

Ingrid krvácela, takže jí zavolal taxíka. O telefon si neřekl.

5/

Ingrid mi pláče na rameni, její slzy mi máčejí tričko.

Náhle ke mně vzhledne.

„Hele, obě víme, že my ženský dovedeme bejt **taky** pěkný mrchy... Ale,“ zakrouťí nevěřícně hlavou, „takovýhle **svině** přece nejsme?!“

KAPITOLA XII

Jsou všichni muži takoví? – Oliver se zdráhá objednat druhou láhev – Může milostnou vášeň zmrazit botník? – Jak líbá klokan? – Skandální odhalení v předsíni

1/

Večeřím s Oliverem!

Sedíme v zaplněné sklepní restauraci **Marco Polo** na vltavském nábreží; oknem nad sebou vidím osvětlený Žofín. Podnik vybral Oliver; tvrdí, že se mu líbí **zdejší poctivá dřevěná podlaha a ty poctivé dřevěné židle**.

Rozhlížím se.

„A co to poctivé dřevěné obložení?“ ptám se s úsměvem.

Oplatí mi úsměv, ale mlčí. Oba jsme zvláště, slavnostně nervózní. Svých vytahaných plátěných kalhot se sice Oliver nevzdal, ale vzal si k nim aspoň čistou košili a docela obstojné sako. Je stále ještě opálený. Sluší mu to.

„Vymezme si hned na začátku konverzační okruhy,“ říkám. „Výslovně vám zakazuju mluvit o těchto tématech: současná politika sociálních demokratů, Formanovy filmy, moderní nábytek, deregulace cen bytů, Jižní Amerika a hlavně **děti**. Ani zmínka o dětech, jasný?“

„Dobře,“ říká Oliver nechápavě.

Naléhavým šepotem mu převyprávím příběh Ingrid (použiju samozřejmě výraz **anální sex**). Pokyvuje hlavou, neříká nic. Napadne mě, že jsem tou historkou možná zbytečně zmrazila atmosféru.

„Jste opravdu všichni takoví?“ plácnu ke všemu hloupě.

Oliver přemýšlí.

„Obávám se, že víceméně ano,“ říká vážně a já na něho vytřeštím oči. „Lišíme se jen mírou svého sobectví.“

Naštěstí nám v příští chvíli přinesou předkrm; plamínek svíčky se při příchodu číšníka zatřepotá, ale nezhasne. **Carpaccio** je skvělé, ale já mám pořád před očima tu mrtvou staženou kozu.

„No, pokud možno dobrou chuť,“ říká Oliver.

2/

U aperitivu, na který jsme kvůli Ingrid úplně zapomněli, navrhnou Oliverovi tykání. Už se to nedá odkládat. Připíjíme si, a jakmile si po chvíli zvykne na výslovnost nezvyklého **ty**, naše konverzace se rozběhne se stejnou lehkostí jako dřív. Je to opět ten Oliver, jakého si pamatuji z našich hovorů na pláži: uvolněný, chytrý, zábavný.

Nahnu se blíž k němu a pod stolem se nenápadně dotknu jeho kolena. Cítím na kůži jeho teplo. Světlo svíčky se mu odráží v očích – a mě ani na okamžik nenapadne myslet na AIDS a stafylokoky.

„Jsem moc ráda, že jsi mě pozval,“ ujišťuji ho. „Hezky se mi s tebou povídá.“

Neodpoví. Chopím se sklenice a trapně vysrknu pár zbylých kapek. Láhev je rovněž prázdná.

„Tak co, nedáme si druhou?“ nadhodím rádoby nenuceně. „Žijem jen jednou, ne?“

Občas z nervozity hrozně žvaním.

„Nepopíratelná, leč upřímně řečeno poněkud banální skutečnost, že **žijeme jen jednou**,“ pronese nečekaně Oliver, „pro mě momentálně **není** úplně přesvědčivým důvodem pro objednání další láhve.“

Říká to jiným tónem, než mluvil předtím. Polekaně ho pozoruju.

„Řekni na rovinu, že se chceš se mnou přiopt, a já tu láhev rád objednám,“ pokračuje. „Ale nelži. Mně se totiž nechce lhát. Já

nebudu předstírat živý zájem o deregulaci cen pražských bytů, když ve skutečnosti – jak oba moc dobře víme – mám zájem o tebe. Předstírání je sice možná účinné, ale na druhou stranu je strašlivě **únavné**. Bude mi čtyřicet. Tyhle hry mě už dávno nebaví.“

„Hry?“

„Hry. Odmítám se například stále vyhýbat jakýmkoli zmínkám o Richardovi, a skrývat tak, že ve vzduchu nad naším stolem už od začátku večere visí potenciální **nevěra**.“

Jsem v šoku.

„Ty jsi mě pozval na večeři!“ vypravím ze sebe.

„To je pravda,“ musí uznat Oliver. „Ale aspoň teď se pokouším jednat fér. Odmítám tě **nenápadně** opíjet, odmítám využívat tvé **chvilkové slabosti**, odmítám se tě **náhodně** dotýkat, odmítám ve správnou chvíli **nechtěně, nezamýšleně** mávnout na taxík, **divit se**, proč ten taxík vůbec zastavil, a doma tě pak **nenásilně** vmanévrovat do ložnice... Všechn ten obvyklej pokryteckej krám!“

Oliver ke konci projevu zvýší hlas, ale sám si to uvědomí a po krátké pauze promluví už tišeji.

„Já **nebudu** taktizovat, jakkoli se to možná obrátí proti mně. Říkám to samozřejmě s vědomím, že takto okázalá rezignace na zavedenou sváděcí taktiku může být vykládána jako taktika obzvlášť rafinovaná – ale s tím nic nenadělám. Zkrátka a dobře: pokud chceš, tak se mě dotýkej, ale ne **pokradmu**... Jestli ti opravdu stojí za to zahrnout Richardovi se skoro čtyřicetiletým náladovým alkoholem, tak to udělej – ale **přiznaně**. S plným vědomím toho, co děláš. Nepřenášej svou odpovědnost na vypité víno, na tu romantickou svíčku na stole nebo na chudáka taxikáře... **Přiznej si**, že pokud mávnem na taxík, zaveze nás do mojí postele. Chceš to?“

Chci – a tak to udělám. V restauraci, přede všemi. Dotknu se špiček jeho prstů a sevřu hřbet jeho ruky. Předkloním se, položím svou zpocenou dlaň na Oliverovo předloktí, pohládím jeho dětské hodinky, a zamířím dlaní výš, až do výstřihu jeho košile. Oliver zavře

oči. Někteří hosté nás pozorují. K němu jet nemůžu, uvědomuju si. Bez svého parfému, zubního kartáčku, čistých kalhotek, odličovací soupravy, nočního krému, pyžama a femigelu se v žádném případě neobejdu.

„Do **mojí** postele,“ říkám tiše.

3/

Taxík zastavuje před naším panelákem.

Jak už jsem vám, milé dámy, myslím říkala, máma paneláky odjakživa nesnáší; ještě když táta žil, donutila ho, aby alespoň vyzdil a obložil umakartové koupelnové jádro. Po jeho smrti se nejprve zaměřila na ošklivé béžové linoleum v předsíni a kuchyni, které nechala nahradit cihlově okrovými dlaždicemi, a později, když znovu něco našetřila, dala vyměnit všechny ty bílé papundeklové dveře za dřevěné. Předloni ze všech pokojů vyhodila staré koberce, v Baumaxu zakoupila se slevou šedesát čtverečních metrů dřevěné plovoucí podlahy, vzor **americká třeseň**, oblékla si tričko s výstřihem a šla požádat Žemlu, zda by nám podlahu laskavě nepoložil... Což Žemla samozřejmě ochotně a zdarma udělal (Žemlová se mohla zbláznit), a máma konečně mohla přestat zouvat návštěvy. Loni své renovační výboje dokonce odvážně rozšířila i za hranice našeho bytu: natřela zábradlí kolem výtahové šachty, společně jsme vytapetovaly chodbu, vyměnily rozbitý kryt stropní lampy a přilepily chemoprenem odchlípnuté gumové pásky na hranách schodů.

Bohužel ani tak nepůsobí vstup do našeho bytu nikterak impozantně. Když s Oliverem vystoupíme z výtahu (páchnoucího odjakživa močí a zatuchlinou), přímo před očima máme gigantický botník rodiny Žemlových, který zabírá bezmála třetinu chodby; vyrobil ho sám Žemla a Žemlová jej opatřila červenomodrým textilním závěsem s motivy rozkvetlého vlčího máku.

„Vždycky, když jsem v nějakém románu četla něco jako **nedokázali už ovládnout svou vášeň a svlékat se začali ještě na chodbě**,“ říkám Oliverovi, zatímco odemykám dveře, „vzpomněla jsem si chtě nechtě na tenhle botník...“

Ten vtípek trochu uvolní atmosféru.

„Nezouvej se a běž dál,“ říkám a ukážu rukou směrem k mému pokoji, „moje postel je támhle...“

Pokouším se dál žertovat, ale ve skutečnosti jsme oba mírně zaražení. Překvapeně zjišťujeme, že i zcela **nepokrytecký** přístup k sexu není bez problémů. Alespoň mě **vyslovená pravda** zatím ještě neosvobodila natolik, abych Oliverovi dokázala bez mrknutí oka říct **Běž do koupelny a umej si žalud, počkám na tebe v ložnici...**

Stojíme na prahu mého dívčího pokoje. Najednou si uvědomím, kam se Oliver dívá. Na policice nad postelí mám početnou sbírku plyšáků: klokánka, pejska, **mončičáka** a další...

„Proboha, co to je?“ vyhrkne Oliver s upřímným zděšením. „Okamžitě mi ukaž občanku!“

„To jsou jenom... talismany,“ říkám rozpačitě a rychle zvířátka odklízím. Cítím se vůči nim ale natolik provinile, že navzdory Oliverově přítomnosti musím alespoň **klokánka** omluvně políbit.

„Zdalo se mi to, nebo jsi ho skutečně **políbila**?!“ zvolá Oliver.

„Nezdálo,“ statečně čelím jeho pohledu, ale jsem celá rudá. „Nosí mi štěstí.“

„Líbáš ty... **předměty** každý večer?“ zajímá se Oliver.

Zahanbeně přikývnu.

„Takže je to vlastně **závislost**,“ konstatuje pochmurně.

Trvá na tom, abych podstoupila léčbu. Navrhuje mi cosi jako **náhradní metadonový program**: ať prý zpočátku zkouším líbat beztvaré kusy plyše.

„Nic s očima, rozumíš?“ říká nekompromisně. „Další fází pak bude přechod od plyše k ložnímu povlečení z damašku.“

Pokouším se mu zacpat ústa, ale Oliver mi pokaždé dlaň strhne.

„Je to samozřejmě riskantní krok, ale pokud to dokážeš, budeš mít vyhráno...”

Přitisknu se k němu celým tělem a políbím ho.

„Toho vačnatce jsi líbala dýl,” praví Oliver vyčítavě.

4/

Někdy na samém sklonku noci v polospánku ucítím, jak se Oliver opatrně nadzdvihuje a jemně vyprošťuje svou ruku zpod mého zpoceného zátylku. Otevřu oči. V pokoji už je kalné světlo – venku za okny zvolna začíná svítat.

„Musím se jít vyčůrat,” šeptá omluvně Oliver. „To je jedna z mnoha nevýhod sexu s prostatikem.”

Odvrací ohleduplně hlavu, aby na mě nedýchal. S úsměvem přikývnu, složím ruce za hlavou a protáhnu se jako kočka. Oliver odkrývá peřinu a dívá se na mě. Na našich snědých tělech svítí bílé pruhy plavek. Sedá si, ale než stačí položit chodidla na podlahu, strhnu ho zpátky do postele.

„Počůráám se,” zaúpí.

„Deset vteřin,” oznámím mu.

Tiskneme se k sobě a navzájem se hladíme. Je krásně horký, jeho kůže voní a je moc příjemná na dotek.

„Váš čas vypršel,” říká Oliver.

Vstává a jde do koupelny. Líbí se mi jeho zadek. Poslouchám, jak čůrá, a cítím podivnou rozjařenost. Vůbec si nepřipadám provinile – jako dívka, která právě podvedla svého chlapce. Některý ze sousedů pod okny startuje auto. Kdosi nad námi se sprchuje. Na patře zastaví výtah, bouchnou dveře. Všechny ty zvuky mi připadají milé, důvěrně známé, přátelské. Oliver pouští vodu, myje si ruce a tlumeně kloktá ústní vodou. Můj úsměv se rozšíří. Už se nemůžu dočkat, až bude zpátky. V zámku zarachotí klíč a prosklenými

dveřmi dopadne do pokoje lichoběžník světla z předsíně. Oblékám si tričko a rychle se hrabu z postele. Slyším, jak máma postaví kufr na zem a jak vzdychne – už si všimla pánských bot. Oliver stále kloktá.

„Rickie?“ říká máma.

Zní to podrážděně. Slyším, jak se dveře koupelny otvírají. Potom je ticho.

Oliver a máma stojí proti sobě v předsíni a mlčky na sebe hledí. Mě si vůbec nevšímají. Máma má na sobě tmavomodrý kostým – ten, ve kterém ji občas považují za letušku. Oliver je úplně nahý; klín si zakrývá ručníkem.

„Jana?!“ pronese udiveně, nechápavě.

„Co tady proboha děláš?“ promluví konečně máma.

V příštím okamžiku mi to dojde.

Oliver je Pažout.

KAPITOLA XIII

*Člověk se vyvíjí – Jak se s tím vyrovná Laura? – Co koupí Rickie
Lauřině matce k Vánocům? – Nečekané doznání nejlepší
přítelkyně – Sex v Marlboro Country – Telefonují dospělí lidé*

1/

Oliver zacouvá nazpět do koupelny, kde se zamkne.

Máma se v předsíni posadí na kufr. Jdu k ní, abych ji objala, ale ve stejné chvíli Oliver cosi křikne přes dveře. Nerozumím mu – zní to jako zasténání.

„Co jsi říkal, Olivere?“ volám.

Máma posměšně zavrtí hlavou.

„Co chceš, **Pažoute**?“ houkne hlasitě.

Slyším, jak Oliver vzdychne. Potom mě s mrazivě přesnou výslovností požádá, zda bych mu nepřinesla jeho **značně obnošené, veskrze nemoderní šatstvo**.

Mámě se do tváří nahrne červeň.

„Vypadni z mojí koupelny, Pažoute!“ rozkřikne se. „Okamžitě vypadni z mého života!“

Nepoznávám ji.

„Lidi se měněj, mami,“ šeptám. „Vyvíjej se...“

„Na to kašlu!“ syčí zlostně máma.

„Hned jsem u tebe, vydrž!“ volám na Olivera.

Chci mámu pohladit, ale ona přede mnou uhne.

„Mami?!“ vyhrknu zaskočeně. „Co blázníš?“

Konečně se vzpomatuje a přitáhne si mě k sobě. Ale promluvit ještě nedokáže.

„Mami,“ říkám chlácholivě, „dobře, je to obrovská, asi nepříjemná **náhoda** – ale není to přece ničí **vina**...“

Praví, že o tom nechce mluvit. Potřebuje prý nějaký čas, aby se s tím vyrovnala – pokud to vůbec někdy dokáže. Ztěžka vstane, jde do kuchyně a zavře za sebou dveře.

Zaklepu na dveře koupelny. Oliver mi otevře. Zdrčeně sedí na okraji vany, ručník stále v klíně. Líbám ho, ale on zůstává netečný.

„Sorry,“ šeptám omluvně. „Tvrdila, že přiletí nejdřív dneska odpoledne...“

Nepřítomně se souká do slipů. Škádlivě mu narovná penis, ale ani tentokrát nereaguje.

„Řekni něco!“ žádám ho zoufale. „Prosím tě!“

Podívá se na mě. Bude prý o tom přemýšlet.

Potřebuje prý čas, aby se s tím vyrovnal.

2/

Vykrade se z bytu, ani se neohlédne. Jakmile za ním zaklapnou dveře, máma jde spát. Hodinu čekám, jestli Oliver zavolá, ale mobil mlčí. Nevydržím být sama, a tak zavolám Ingrid, že k ní okamžitě jedu.

Ingrid je zpočátku příslušně šokována, ale nyní už vypadá pobaveně.

„Ale co **já**?“ stěžuju si rozhořčeně. „Vyjde najevo, že Oliver **spal** s mou matkou, nicméně ani matku, ani Olivera kupodivu vůbec nezajímá, jak se s tím vyrovnám **já**...“

Ingrid se usmívá.

„To už je dávno promlčený,“ říká. „To už je fakt dlouho zaschlý sperma...“

Zatvářím se pohoršeně, jenže v téže chvíli mi zvoní mobil. Vrhnu se k němu, ale je to bohužel Rickie. Volá z práce: Co prý má koupit mé matce k Vánocům?

„**K Vánocům**, Rickie?“ opakuji po něm užasle a mrknu na šklebící se Ingrid, ale poprvé pocítím píchnutí výčitky. „Je začátek **září...**“

Rickie mi vysvětluje, že jim včera přišly hezké barevné kryty na Nokii 3210 – typ, který máma používá. Napadlo ho, že bych mu mohla pomoci nějaký vybrat. Samozřejmě by jí nedával jenom ten kryt, ale třeba ještě svítící anténku, nebo by jí nainstaloval motorek pro vibrační vyzvánění. Nebo dokonce obojí.

Připadám si špatná.

„S tím krytem to je dobrej nápad, Rickie,“ říkám a krk se mi svírá. „Vybereme ho někdy spolu.“

Ptá se, jestli se dneska uvidíme.

„Zítra, Rickie, jo?“ říkám. „Chtěla bych bejt dneska s mámou.“

S Oliverem, Rickie. S Oliverem.

Rickie chvíli trucuje, ale nakonec souhlasí. Přinese mi zítra ukázat ty kryty.

3/

„On je někdy tak hodnej!“ říkám Ingrid, jakmile zavěším.

Dneska jsem to já, kdo nervózně přechází po její garsoniére. Ingrid mě pozoruje ze sedačky stejně jako včera já ji: napůl chápavě, napůl ironicky.

„Kdo? Rickie, nebo Oliver?“

„Rickie... Připadám si **špatná**.“

„Proč by sis měla připadat špatná?“ říká Ingrid trochu moc automaticky.

„No proč asi? Podvádím ho, zatímco on myslí na vánoční dárky pro mou mámu...“

Pohledem zkontroluju mobil: displej je tmavý.

„Jen se neboj, voni nás taky podváděj – a víckrát,“ říká Ingrid. „Věř tomu, že nás podváděj tak často, že jim to za celý život ani nestačíme vrátit.“

Říká to s takovým zápalem a s tak vědoucí převahou, až mě napadne, jestli s Rickiem náhodou něco neměla.

„Víš snad o Rickiem něco, co já nevím?“ ptám se parodicky, jako v nějakém filmu.

„Možná,“ říká Ingrid.

To mě probere. Zastavím se.

„Možná?“

Ingrid pokrčí rameny.

„Jednou to na mě zkoušel,“ říká. Je znát, že váží každé slovo. „Konkrétně loni na silvestra, když jsem spala u vás.“

„U nás?!“ vyjeknu. „Zatímco jsem já spala, tak on...? Tak vy jste...?“ To se mi snad zdá!

„Tak **on**,“ říká Ingrid důrazně. „Ale nepředstavuj si bůhvíco: vykládal mi, jak hrozně moc se mu líbila Julia Roberts v **My best friend's wedding**, a pokoušel se mě líbat.“

„Líbat?!“

V jakém světě to žijeme? Podvádíme – a jsme podváděni.

„Nejen to. Dokonce mi v jednu chvíli strčil ruku pod kalhotky...“

Na tohle se musím posadit. Můj konsternovaný pohled přece jen uvede Ingrid do rozpaků.

„Já jsem mu tu ruku samozřejmě vyndala,“ hájí se. „Naprosto nic se nestalo.“

Rickie, ty hajzle!

Ingrid se ke mně nakloní, vezme mou pravou ruku a zasune si ji za okraj kalhotek. Na bříškách prstů cítím její chloupky. Nijak mě to nevzrušuje, ale není to ani nepříjemné.

„Ale tvoji bych tam nechala...,“ šeptá Ingrid a rozpustile zakmítá špičkou jazyka. „Řekla jsem ti to jen proto, abych ti pomohla sejmout břímě morálních výčitek.“

Podezíravě si ji měřím. Čelí mému pohledu s klidným úsměvem. Bud' s Rickiem opravdu nic neměla, nebo je stejně dobrá herečka jako Julia Roberts.

Mobil!!! Ingrid mě nechce pustit. Konečně ruku vyprostím a hrábnu po vyzvánějícím přístroji: žádné *neznámé číslo* mi není tak důvěrně známé jako tohle.

„Nic neříkej! Kde jsi?“ vychrlím na Olivera bez pozdravu. „Jedu za tebou! Musím tě vidět!“

„A abys v tom mohla pokračovat...“, říká polohlasem Ingrid.

Oliver volá z domova. Jeho hlas zní ztrhaně, dutě. Pozvání na oběd odmítá: snídal pozdě a nemá ještě hlad. Navrhuji, abychom si v tom případě dali třeba jen koblih a kávu v **Dunkin' Donuts**... Raději ne, říká, na takový podnik si **dneska** připadá příliš starý.

Konečně mi to dojde: původně jsem se domnívala, že je zdrcený z trapnosti onoho ranního incidentu, a že mu navíc vadí, že jsem jaksi v přímém příbuzenském poměru s jeho bývalou láskou. Ale je to jinak. Dnes ráno si Oliver pouze bolestně uvědomil, že je definitivně v onom věku, kdy muži začínají pošilhávat po dcerách svých někdejších milenek. Celý ten ranní výstup byl pro něj **především** nepříjemnou připomínkou přicházejícího stáří.

Oliver mou teorii ani v nejmenším nepopírá.

„Plus je mi krajně nepříjemné i to,“ doplní mě, „že jsem se zamíloval do dcery osobního svědka svých předčasných ejakulací a dalších –“

„Ušetři mě detailů,“ říkám rychle. „Nandej si zubní protézu, jedu k tobě.“

4/

Nad postelí v Oliverově překvapivě útulné nuselské garsoniére (čekala jsem příslušný bohémský bordel, ale Oliver tu má místy

až pedantský pořádek) visí jedna z těch velkých reklam na cigarety Marlboro – **Marlboro Country**. Určitě je znáte: široké pláně zalité měkkým světlem zapadajícího slunce, divocí koně, usměvaví opálení kovbojové v džínkách a kostkovaných košilích – a pod tím následující text:

This is the place where some men do what others only dream about. (Tohle je místo, kde někteří muži dělají to, o čem ostatní pouze sní.)

Ležím s tváří položenou na Oliverově hrudi. Oliver mi dýchá do vlasů a dvěma prsty mi jemně hladí nahá záda. Je mi krásně.

Ozve se můj mobil (podle vyzvánění vím, že je to Rickie), ale já ho vypnu. Oliver mě, abych tak řekla, úplně **přesměroval**.

„To byl ten chlapec?“ říká Oliver.

Přikývnu.

„Když teď řeknu, že s ním soucítím,“ přemítá nahlas Oliver, „bude to – přestože je to z mé strany bezmála **upřímné** – ještě větší morální hnůj, než kdybych případně tvrdil, že je mi to šumafuk.“

Nespokojeně se zavrtím. Nechci takovéhle věci slyšet – i kdyby to byla stokrát pravda.

„Takže naprostá lhostejnost je v tomto případě vlastně morálnější,“ říká Oliver.

Ochutnám jazykem jeho kůži a mlasknu. Miluju jeho kůži!

„Pojďme se bavit spíš o mámě,“ řeknu.

„Máma má Lauru,“ říká Oliver. „Laura mele maso. Lauro, ty to umíš líp než máma!“

„Přestaň!“

Praštím ho dlaní do prsou a potom se dlouze líbáme.

„Měli bychom k tomu přistupovat jako dospělí lidi,“ navrhuju. „Zavolejme mámě a –“

„Dospělí lidi s postelí plnou plyšových talismanů?“ říká Oliver.

Ale odpoledne jí opravdu voláme.

„Ahoj,“ říkám opatrně. „Nevzbudili jsme tě doufám?“

„My?“ nechápe zprvu máma. „Jo tak...“

Její hlas zní okamžitě kysele: Ne ne, už je prý dávno vzhůru.

„Dej mi ji,“ řekne nečekaně Oliver.

Je nervózní – ale zároveň vypadá odhodlaně. Imponuje mi to. Předám mu telefon, vezmu ho za ruku a on mi ji pevně sevře.

„Ahoj, to jsem já,“ říká mámě.

Máma mlčí.

„Co kdybychom si, Jano, někde v klidu promluvili?“ pokračuje statečně Oliver. „Všichni tři? Třeba hned zítra?“

Nic se neozývá.

„Prosím,“ dodá Oliver.

„Pažoute?“ uslyším konečně mámu, „předej laskavě ten mobil zpátky mé dceři.“

Oliver pokrčí rameny a předá mi telefon.

„Mami, pochop,“ začnu, „já jsem **zamilovaná**...“

„Gratuluju.“

Úplně **vidím**, jak se máma ušklíbá.

„Mami, já přece nechci, já přece ani **nemůžu** dělat něco tobě natruc!“ zvolám zoufale.

„Ale co po mně chceš?!“ křičí máma. „Abych vám s Pažoutem **požehnala**?!“

„Aby ses to aspoň **pokusila** pochopit!“

Slyším její dech.

„Mami?“

Dlouze, hluboce si povzdychne. Připadá mi, že v tom jediném povzdechu je obsažený celý její život: všechna ta zklamání, úmrtí, rozchody.

„Tak jo,“ říká neochotně. „Chcete se sejít. Kde?“

Navrhuju kavárnu Louvre na Národní třídě – vím, že to tam má ráda. Třeba zítra v jednu?

„Dobře,“ souhlasí po chvíli. „Ale vyřid' tomu **člověku**, ať si laskavě nebere tenisky...”

KAPITOLA XIV

Trapný incident při objednávce martini – Má vůbec Oliver vlastní myšlenky? – Rickieho ponožky

1/

V neděli už od půl jedné sedíme s Oliverem v Louvru a čekáme na mámu. Oba jsme nervózní, Oliver dokonce zvrhne sklenici s minerálkou.

Máma se objeví pět minut po jedné. Vypadá dobře. Rozhlíží se a já zdvihnu ruku a zamávám na ni. Sebevědomě projde uličkou mezi stolky. Několik přítomných mužů vzhledne. Oliver vstává.

„Ahoj mami,“ říkám obřadně. „Dovol, abych ti představila svého přítele Olivera. Olivere, tohle je moje máma. Seznamte se.“

„My se už tak trochu známe,“ říká Oliver, ale zní to nejistě – takového ho neznám. „Ahoj Jano.“

Máma mu krátce podá ruku, ale já si dobře všimnu, že před jeho pohledem uhne.

„Oliver?“ říká. „Oliver? No tak dobře, zkusím si to zapamatovat.“

Ignoruje židli, kterou jí Oliver nabízí, a sedá si vedle mě. Zaraženě ji pozorujeme.

„Co je?“ ušklíbne se. „Čekáte, že řeknu **těší mě?**“

Nastalé ticho je dlouhé a tíživé. Vezmu lžičku a zatukám na skleničku.

„Ztište se,“ říkám. „Chci vám něco říct.“

Máma vzdychne.

„Ráda bych vám řekla, že vás mám ráda,“ pronesu slavnostně.

„**Oba** – chápete?“

Bohužel v téže chvíli přichází mladý číšník s jídelními lístky, takže moje prohlášení vůbec nevyzní tak, jak jsem si představovala.

„Nějaký aperitiv?“ ptá se a vyčkává.

Všichni mlčíme. Číšník zdvihne tázavě obočí.

„Dáte si něco?“ obrátí se Oliver na mě a na mámu.

„Máte diazepam?“ zeptá se máma číšníka a zamrká na něj. „Nebo nějaké jiné anxiolitikum?“

Číšník postřehnutelně zrudne.

„Mami,“ řeknu prosebně.

Vyměníme si pohled.

„Pardon, pardon,“ říká máma. „Suché martini prosím.“

„Pro mě taky,“ promluví Oliver.

Číšník vděčně přikývne.

„A pro dceru?“ ptá se Olivera.

Jsem jediná, kdo se směje.

„Omluvte mě na okamžik,“ říká máma. Vezme ubrousek, který má na klíně, beze spěchu ho složí a odkráčí směrem k toaletám.

Oliver se mi zhrouť do náruče. Hladím mu čelo a tváře.

2/

Máma se vrací, vypadá klidnější; nepatrně se usmívá, a dokonce se krátce podívá i na Olivera.

Kdybych ji neznala, řekla bych, že si na záchodě **šlehla**.

Číšník přináší objednané aperitivy a my mu bez valného zájmu nadiktujeme zvolená jídla. Jakmile se vzdálí, zdvihnu svou sklenici.

„Tak na vaše setkání!“

„Raději na zdraví,“ poopraví mě máma.

„Na zdraví,“ říká Oliver.

Martini je příjemně vychlazené.

„Oukej, **Olivere**,“ promluví máma a pokyvuje přitom hlavou. „Neviděli jsme se skoro dvacet let. Takže: docela ráda bych slyšela tvůj životní příběh...“

V jejím hlase zatím není ironie. Pohladím jí zápěstí.

„Tady před dětmi?“ říká Oliver naoko starostlivě a ukáže na mě. Máma se shovívavě zazubí.

„Už jsou velké. Pust' se do toho.“

Oliver rozhodí dlaně: je těžké shrnout dvacet let života do několika vět, znamená jeho gesto. Potom ale přikývne.

„Dobře. Jak to má být dlouhé?“ říká. „A v jakém **žánru** mám vyprávět?“

„**Sociální drama**?“ navrhuje pohotově máma. „Chudoba, nedostatek jídla, ubohé oblečení... Hrdina příběhu je bez prostředků, do divadla chodí v teniskách, nosí dětské hodinky – znáš přece tyhle **typy**...“

Oliver se poprvé usměje. Konečně si je dokážu představit spolu – a pocítím přitom záchvěv žárlivosti.

„To se samozřejmě nabízí,“ připouští Oliver. „Nicméně osobně bych se přimlouval spíš za **grotesku**. V mém případě je dobře použitelný i **horor**.“

„Necháme se překvapit,“ říká máma.

Oliver začíná vyprávět. Je věcný, až zbytečně stručný, nijak svůj životopis neozvlášťňuje (vymlouvá se na mě; už mi to prý říkal, nechce mě nudit): absurdní studium socialistické ekonomie, příšerná vojna v Žatci, dvě bezvýznamná zaměstnání, šestileté bezdětné manželství, rozvod, krátká porevoluční kariéra v řadách Občanského fóra, nyní už osm let v relativně známé reklamní agentuře jako takzvaný **kreativec**. Práce morálně diskutabilní, ale slušně placená, někdy i celkem zábavná. Odmlčí se.

„Proč jste se rozvedli?“ ptám se s **živým zájmem**.

Oliver na mě pohlédne.

„Dávala mi nemožný otázky,“ odpoví. „A byla hrozně dětinská. Kdykoli jsem například byl ve vaně, přišla za mnou do koupelny a potopila mi všechny parníčky...“

Rozesměje mě to.

„Woody Allen,“ informuje mě máma odměřeně. „Možná bys měla vědět, že většina Pažoutových takzvaných myšlenek jsou převzaté citáty...“

Oliver ztuhne.

Máma se omluví.

A takhle to jde pořád dokola, až do konce. Rozcházíme se po půldruhé hodině, s pocity značné rozladěnosti. Jdu s mámou domů; Oliver se jde projít.

3/

Po zbytek odpoledne se vyptávám mámy na Ameriku – je mi jasné, že tématu **Oliver** má pro tenhle víkend dost. Líčí mi pobyt u Steva v Chicagu a potom mluvíme o vážných i komických důsledcích jeho nabídky k sňatku. Už se zase chichotáme jako dvě dobré kamarádky.

Když navečer dole zazvoní Rickie, v první chvíli vůbec netuším, kdo to může být. Chápu, milé dámy, že to zřejmě bude působit nevěrohodně – ale já jsem na něj **opravdu** zapomněla.

Omluvně pohlédnu na mámu a jdu mu otevřít.

„Hi Jane!“ halasí Rickie. „How are you? How was your trip to Chicago?“

Jeho přízvuk mi připadá ještě tragičtější než kdykoliv předtím. Začíná se okamžitě zouvat, přestože jsme mu snad stokrát říkaly, že návštěvy nezouváme.

„I’m fine,“ říká máma se smutným úsměvem; všimnu si, že se dívá na Rickieho výrazně vzorované ponožky. „Nice socks,“ poznamená a společně se tomu zasmějeme. Rickie se po krátkém zaváhání

přidá. Jde k mámě a políbí ji na tvář. Mě políbí samozřejmě na ústa, a když se máma otočí, přejede mi rukou přes ňadra. V té samé chvíli zazvoní můj mobil položený na lednici. Ještě dřív, než se podívám na displej, vím zcela jistě, že je to Oliver.

Neptejte se mě, jak jsem to mohla vědět, nedokážu vám to vysvětlit – ale **věděla** jsem to. S absolutní jistotou.

„Neruším?“ ptá se Oliver.

Nervózně se zasměju.

„On je tam?“ pochopí ihned Oliver. „Richard?“

„No jaksi... bohužel... ano.“

Slyším, jak Oliver polkne. Máma na mě starostlivě pohlédne. Rickie stojí zády ke mně; špatně předstírá zájem o pravidla jakési idiotské soutěže na krabici s cornflakes. Přesl ale schválně do nej-
užšího místa mezi stolem a linkou – tak, abych kolem něj nemohla projít s telefonem mimo jeho doslech.

„To je... víš, nechtěl bych rozhodně, aby... ale...“ zamotává se Oliver.

„Já ti **rozumím**,“ říkám. „**Nemusíš** nic vysvětlovat.“

„Panebože, já snad **žárlím!**“ zvolá náhle Oliver jakoby užasle. „Úplně mě rozbolelo břicho. To je komický... Všechno se ve mně svírá – znáš to? To je naprosto absurdní!“

„To ale... není **nutné**, chápeš?“ říkám zoufale. „Je to **zbytečné**, rozumíš mi?“

Rickie se otočí a nepokrytě mě pozoruje.

„Kristepane,“ říká Oliver. „On u vás... bude **spát?**“

Tisknu si přístroj co nejsilněji k uchu a dívám se na Rickieho ponožky.

„To nevím. Ale to... opravdu není vůbec **důležitý**, protože já jsem se už... Hele, můžu ti zavolat pozdějc?“ říkám.

„Ale jo. Nebo vlastně, jak to myslíš, **pozdějc?**“ mučí se Oliver. „Protože já... Chci říct, že tohle je... naprosto strašlivá situace. Ježíšikriste!“

Trápím se za něj. Chtěla bych ho uklidnit. Chtěla bych ho líbat.
„Zavolám ti **za chvíli**,“ říkám naléhavě. „Za deset minut, oukej?
Tak prosím tě **nevyšiluj!**“

„Oukej,“ říká Oliver nepřesvědčivě.

Zavěším.

„Dá si někdo kafe?“ říká **nenuceně** máma.

„Jo, dal bych si,“ přikývne Rickie. „To byla Ingrid?“ zeptá se mě podezíravě.

„She is crazy,“ dodává pro mámu. „Myslím Ingrid...“

Hned se ale otáčí nazpět ke mně.

Vypomůžu si vzpomínkou na to, co mi Ingrid vyprávěla o loňském silvestru.

„Ne,“ odpovím podrážděně. „To nebyla Ingrid.“

Rickie vyčkává, ale já už nic neříkám. Blíží se k nám jakási pohroma, ale neudělám nic, abych její příchod odvrátila.

Rickie pohlédne na mámu, jako by chtěl, aby mu vysvětlila, co to má znamenat – ale máma na něho jen lhostejně mrkne.

„Tak **kdo** to volal?“ vrtí hlavou.

Kdo volal? Kdo mi to panebože volal? Nadechnu se – a najednou je všechna předchozí tíseň pryč.

Jsem úplně klidná.

„Oliver,“ říkám.

Máma na mě překvapeně pohlédne. Rickie otevře ústa.

„**Oliver?!**“ vyhrkne. „Ten... z naší dovolený?“

V jeho hlase ještě není žárlivost – zatím to zní jen udiveně. Je to příliš nečekané, příliš čerstvé. Rickie si to dosud nedokáže srovnat v hlavě.

„Proč ti volá?“ ptá se bezelstně. „Dyk je starej...? Nebo ty snad...?“

V jeho hlase se objeví nejistota. Chce v mých očích najít ujištění, že to není pravda – ale nenachází je.

„Neni starej, Rickie,“ říkám smutně a slavnostně zároveň. „Já ho miluju.“

Poplašeně, skoro dětsky zamrká. Právě se mu začíná hroutit svět. To přece není možné! Táhle v aktovce má přece ty kryty na Nokii 3210 pro moji mámu! Chtěl jí přece ten kryt dát k Vánocům – vždyť mi to říkal! Měli jsme ho vybrat společně! Konvice začíná pískat. Máma zalije připravené hrnky, postaví je na táč a **diskrétně** ho odnáší do obývacího pokoje. Rickie hledá nějaká slova – ale jenom naprázdno otvírá pusku. Je mi ho samozřejmě líto, ale zároveň mi celá ta scéna začíná připadat komická.

„Ale jak to?!“ zvolá konečně Rickie.

Pokrčím rameny.

To je ta nejupřímnější odpověď, kterou mu můžu dát.

„Ale já... vždyť já jsem...“

„Není to tvoje vina, Rickie,“ říkám tiše jako ve filmu.

„Ale já už nám dva roky **spořím na byt!**“ vybuchuje Rickie v návalu ukřivdění. „**S Liškou!**“

KAPITOLA XV

*Do Thajska s Liškou – Co trápí křehkou duši princezny Stephanie? –
Connecting people – Mytí oken vůbec nemusí být nepříjemná práce!*

1/

Je to tak. Před rokem nám Rickie tajně založil stavební spoření. Každý měsíc platil ze svého sporožira tři tisíce korun, za každého patnáct set. Mělo to být překvapení. Už za pouhé čtyři roky by mě býval mohl ohromit naspořenou **cílovou částkou**, jakož i možností snadného získání úvěru. Uvědomila jsem si, jak moc se musel přemáhat, aby mi to neprozradil. Dodatečně to vysvětlovalo, proč se pokaždé, když jsem se rozčilovala nad cenami pražských bytů, tak záhadně usmíval.

A k čemu mu to všechno bylo? (Kdykoli si ještě dnes na ten Rickieho tajuplný úsměv vzpomenu, začnu si připadat provinile.)

První dny se nicméně zdá, že Rickie náš rozchod ponese statečně: nefňuká, neškemrá, netelefonuje. Trávím čtyřiadvacet hodin denně s Oliverem a pocity Rickieho pro mě rozhodně nejsou tou nejdůležitější věcí na světě – ale přesto se tu a tam přistihuju, jak si při pohledu na zhasnutý displej mobilu nespokojeně říkám: Jak to, že nevolá? Jak to, že neslibuje a neškemrá?

Skoro mě uráží, jak málo kvůli mně trpí.

Čtvrtý den mi Rickie pošle textovou zprávu:

Letim na tri tydny do Thajska. Potrebuji zapomenout. Preju vse dobre.

To potrebuji zapomenout je na můj vkus trochu patetické, ale jinak mi nečekaně strohý, jakoby **mužný** tón Rickieho zprávy imponuje.

„Takže do Thajska s Liškou...“, komentuje to Oliver. „Jestlipak ministr financí tuší, že nedotuje bydlení, ale prostitutky v Bangkoku?“

Státní příspěvek čtyři a půl tisíce – to jsou v Thajsku minimálně dvě, ne-li tři čísla...”

Připadá mi to vůči Rickiemu netaktní a cynické.

„Jak to víš?“ říkám útočně, ale Oliver se jen usmívá.

„Na těchto základech můžete stavět...“ zazpívá místo odpovědi popěvek z televizní reklamy – a oba se rozesmějeme.

2/

„Rozešla jsem se definitivně s Rickiem Kabíčkem,“ oznamuji ve středu ráno ostatním **vyrovnaným ženám** v redakci. Je to samozřejmě Zpráva dne. Romana začne posmrkávat, Zdeňka s Vlastou nestačí zírat, Mirek je dočasně potěšen (alespoň do té chvíle, než se dozví další podrobnosti). Tesařová se jen kysele ušklíbne: Přestaňte se laskavě vykecávat, znamená její pohled, dneska je uzávěrka nového čísla.

Vrátím se k počítači a prohlížím si nachystané materiály: *Co trápí křehkou duši princezny Stephanie? – Olga z Klatov: Boj s nadváhou nikdy nevzdám! – Finančně strádám, ale úvěr splácím, říká Zbyněk Merunka. – Neplacení výživného je trestný čin. – Proč na svatbě B. Pitta chyběla nevěstina matka Nancy? – Štěkavý kašel malého Petříka vyděsil rodiče. – Moje šestnáctiletá dcera se zamilovala, ale o sexu se mnou odmítá mluvit. – Jak zůstat mladý. – Kolik vydělávají budoucí králové? – Nedělní recept: fazolový salát se žampiony. – Pacientku dlouho trápila prasklá ovariální cysta. – Charlesova přítelkyně Camilla se nervově zhroutila. – Marcela Březinová namísto mužských střídá účesy. – Exkluzivně: plakát Kassandry. Moje dva příběhy ze života tentokrát zní: Namísto barmanky šlapkou! a Odloudila jsem milence svého manžela! Moc se s tím nepáru a do oběda jsem dávno hotová.*

„Už dodal soudruh astrolog nový horoskopy?!“ ptám se Zdeňky (**soudruh** je narážka na astrologovo pozitivní lustrační osvědčení).

Zdeňka polekaně pootočí hlavu k Tesařové a potom nápadně rychle přikývne.

„Tady to je,“ říká Vlasta.

S podivně významným pohledem mi podává sotva stránkový text. Odnesu si ho ke stolu a přečtu si svůj horoskop na příští týden:

Zdá se, že osud proti vám zahájil dlouhodobou ofenzívu, jejímž jediným účelem je vás zničit. Nezoufejte, jako vždy dokážete nepřízeň osudu změnit. Obrňte se trpělivostí a zahajte vynalézavý protiútok.

„Hm,“ vracím zklamaně papír Vlastě. „Tak dík.“

Když jdu o chvíli později na záchod, Zdeňka za mnou vyběhne na chodbu.

„Ten idiot to zas poslal pozdě,“ šeptá mi. „Musely jsme to s Vlastou napsat samy...“

Tiše se hihňáme všem našim čtenářkám.

3/

Nazítří ráno stojím před Oliverovou kuchyňskou linkou, na nahém těle mám Oliverovo bavlněné tričko (trochu kropenaté od mé oblíbené mentolové zubní pasty) a smažím nám lívance k snídani. Oliver stojí za mými zády a hladí mě po nadrech. Pípnutí mobilu mi ohlásí příchod zprávy.

Jsou tu mraky kurev, ale ty jsi bezkonkurencne ta nejvetsi. Fuck you, bitch! píše mi Rickie.

Zírám užasle na displej – a potom ho ukážu Oliverovi.

„Nokia,“ říká. „Connecting people...“

Začne se mi chvět brada – a proti své vůli se rozbřečím. Olej prská a škvíří. Oliver odstaví pánev z plynu, odvede mě k prostřenému stolu a posadí si mě na klín. Vnímám tlak jeho penisu.

„Myslím, že je naopak dobře, že tohle napsal,“ říká pomalu, ale nepřestává mě přitom hladit. „Pro nás oba. Je skvělý, že konečně odhodil tu pokryteckou masku **mužné zlomenosti**. Jsem rád, že je vulgární. Tebe to definitivně zbaví výčitek – a mě obav z tvého případného resentimentu...“

Vezmu žlutý papírový ubrousek a vysmrkám se. Když ho zmačkaný vrátím do popelníku na stole, lehce se nadzvihnu – a ucítím, jak do mě Oliver začíná pronikat.

„Ted’ už se **obávám** jen toho,“ říká Oliver ochraptěle, „že jsem **zamilovaný**...“

Je to poprvé, co ho slyším tohle slovo vyslovit.

„Ale fuj! Nemaluj čerta na zeď,“ říkám, ale jsem šťastná.

„Už asi jo,“ děsí se naoko Oliver. „Jsou tu všechny příznaky.“

4/

Odjakživa nenávidím mytí oken.

O víkendu myju babičce okna a zpívám si. Stojím odvážně na parapetu, babička se křížuje. Jsem jen v kalhotkách a v tílku, venku je babí léto. Slunce mě pálí do ramen a rozsvěcuje bílou omítku na protějším domě. Nebe je nádherně modré, listí v parku už žloutne. Odpovídám na mávání kluků dole na chodníku. Těší mě, že se jim líbí můj zadek. Iron příjemně voní. Okna se lesknou.

Myslím, že mytí oken je nádherná práce.

Je hrozná škoda, že babička nemá víc oken.

„Jestlipak už máš nějakého chlapce, Lauro?“ říká mi babička škádlivě, když spolu pijeme slabounkou kávu.

„Mám, babičko! Jmenuje se Oliver!“

„To je dobře,“ říká babička. „Člověk by neměl být sám.“

Nevzpomínám si, že by pro mě radost ze života byla někdy úplně samozřejmá. Snad ještě tak v dětství – ale od té doby jsem se životní radosti musela pokaždé jakoby **učit**. Přinejmenším od tátovy smrti jsem si už vždycky musela **připomínat**, že ten či onen okamžik, který zrovna prožívám, je milý, hezký, nebo dokonce výjimečný – a že bych se **rouhala**, kdybych si to neuvědomovala.

Tak jsem si to honem rychle uvědomila.

Pokud jsem na to nepřišla sama, museli mě na krásy života **upozorňovat** ostatní: Podívej, Lauro, na ty nádherně zralý tečkovaný meruňky! – Ježíš, Lauro, vidíš to úžasně modrý moře? – Tohle byl fakticky skvělej večer, vid', Lauro?

Když jsem v dobré náladě, jsem ochotná to jaksi dodatečně připustit: No jo, ty meruňky jsou vážně docela pěkný... Když se to vezme kolem a kolem, opravdu to byl docela fajn večer... Pokud ovšem náladu nemám, mechanicky přikyvují, ale v duchu si říkám: Běžte se vysrat i s tečkovanejma meruňkama!

Anebo ke mně ona životní radost přicházela až později – až ve **vzpomínkách**. Ve vzpomínkách je můj život převážně hezký: minulý týden jsem viděla pozoruhodné divadelní představení, předloni jsem absolvovala báječný výlet do Ameriky a loňský podzim bezvadnou pěší túru po Šumavě. V **minulosti**... Jenže přítomnost a minulost pro mě byly vždycky dvě úplně odlišné věci. V **přítomnosti** byla Amerika jeden velký stres, během divadelního představení mi ve **skutečnosti** bylo nesnesitelné horko (a v řadě přímo za mnou navíc seděli nějací idioti) a na Šumavě mě ničili komáři a kalhotky se mi za chůze zařezávaly do rozkroku.

A tak podobně.

S **budoucností** to nikdy nebylo o moc lepší. Snila jsem třeba o tom, jak jednou pořádně uklidím byt, koupím parmezán a červené italské víno a uvařím **spagetti frutti di mare** a pozvu na ně

všechny Richardovy přátele. Budu nenuceně milá a vtipná a na sobě budu mít **domácké** džíny a pod košili si nevezmu podprsenku a Richardovi kamarádi mu budou upřímně závidět... Jenže když jsem ten sen **uskutečnila**, okamžitě se to celé zvrtilo: každou chvíli jsem musela odbíhat do kuchyně, nestačila umývat sklenice a utírat kečup z podlahy a uvnitř jsem zuřila, že mi všichni akorát civí na prsa a klepou v obýváku popel na koberec...

Nebo si představuju, jak někdy po obědě uteču z redakce a udělám si takové to krásné odpoledne mladé emancipované ženy: koupím si Elle nebo Cosmopolitan, sednu si do nějaké útulné kavárny, objedná si cappuccino, přehodím si nohu přes nohu a budu si číst a skrze výlohu zasněně pozorovat spěchající davy... A pak tu představu **zrealizuju**: v mé oblíbené kavárně je beznadějně plno, a tak tři čtvrtě hodiny hledám jinou; když konečně nějakou (mnohem horší) najdu, zjistím, že cappuccino mi neudělají, protože se jim před chvílí ucpala tryska na ohřev mléka. Dám si tedy velké espresso, ale protivný číšník mi omylem přinese malé; vypiju ho za pět minut a najednou nevím, co s rukama. Kolemjdoucí lidé na mě skrz výlohu nepříjemně zírají. Pokouším se číst, ale text skoro nevnímám, a tak raději platím a jedu domů, nebo se dokonce vrátím do práce...

6/

Oliver tohle změnil.

V prvních týdnech s Oliverem jsou přítomné okamžiky občas ještě hezčí než později ve vzpomínkách.

Zítřky s Oliverem pokaždé předčí dnešní představy.

Setkáváme se po práci u něj v garsoniére.

NAPOUSTIM VANU, textuje mi, když přijde domů dřív.

UZ JEN TRI STA METRU, odpovídám mu za chůze.

Vykoupeme se a potom se milujeme; někdy to je naopak. Večer si čteme, nebo jdeme někam na večeři. Často chodíme do divadla a do kina; jakmile v sále zhasnou, podám Oliverovi brýle a on mi papírovým kapesníkem vyčistí skla – už je to takový náš rituál. Nasadí mi brýle a provokativně dlouho pozoruje můj profil (dobře ví, že mě to znervózňuje). Opřu si hlavu o jeho rameno, mezi kolena mu zasunu dlaň a on mi ji stiskne.

Ráno si společně čistíme zuby a společně snídáme. O víkendu navštěvujeme muzea a galerie: couráme v závěsu za výpravami zahraničních turistů, šeptáme si a držíme se za ruce (vždycky jsem si to takhle představovala). Jindy si na Žofíně pronajmeme pramici a dvě hodiny vesluje kolem Střeleckého ostrova. Sbíráme kaštaný. Další sobotu jedeme Oliverovou starou škodovkou do zoologické zahrady, v neděli prozkoumáváme pražské periferie.

„Podívej, ty nádherně žluté hrušky!“ upozorňuju ho při nákupu v Delvitě. „Cítíš tu vůni?“

Oliver jich koupí dvě kila.

Patříme k sobě. Miluju ho.

7/

Máma se na moji lásku k **Pažoutovi** už nemůže dívat, a tak počátkem října znovu odletí do Chicaga za Stevem.

Když tu novinu sdělím na chodbě Žemlovi (o chystané svatbě raději pomlčím), reaguje bezmála žárlivě.

„Už **zas**?“ vrtí hlavou. „Dyk tam teďko byla...“

V rukou vleče nákup, vypadá unaveně. Při zouvání se musí posadit na botník. Znovu si uvědomím, že má docela hezké oči – jenže co jsou platné hezké oči, když na vás pomrkávají z metráku sádla.

„Jak se má paní?“ přinutím se zeptat společensky.

„Ále,“ mávne rukou Žemla, „furt marodí... Je mi to nějaký pode-
zřelý.“

Skoro mi ho je líto.

8/

Svatba bude 10. prosince, píše máma.

„Tvoje první láska se v prosinci vdává,“ oznamuju Oliverovi.
Opatrně se tomu smějeme.

Praha 20. února 2000

Drahá Lauro,

lásko, nedej se splést datem v záhlaví, i tenhle dopis jsem měl (stejně jako oba předchozí) dávno napsaný už na začátku měsíce, přestože termín odevzdání je vždycky až dvacátého. Pokaždé ale uzávěrku v Rencaru posouvám o den nebo o dva (už si mě tam kvůli tomu sekretářky dobírají), jen abych si prodloužil naději, že se ozveš – ale zatím jen marně doufám. Tvoje mlčení je ničivější především proto, že otvírá prostor nejrozumnějším mučivým výkladům. Je možné, že jsi na moje dopisy dosud nenařazila, když jich každý měsíc visí po vagónech metra víc než stovka? Anebo jsi je přece jen četla, ale rozhodla ses, že nejlepší odpovědí bude pohrdavé mlčení? Čím ale pohrdáš – pokud je tenhle výklad správný – mým zoufalstvím? Mojí láskou k Tobě?

*Co naplat, nezbyvá mi, než v této poněkud nákladné reklamní kampani pokračovat, a to i přesto, že si žádným obvyklým způsobem nemohu ověřit její **efektivnost**. Mluví o ní sice kdekdo, a zdálo by se tedy, že je to kampaň úspěšná – jenže Ty coby rozhodující **cílová skupina** mlčíš. „Pošlu“ Ti ještě pár dopisů a potom se uvidí: buďto moje vlezlá reklama nakonec zabere, dostane se Ti pod kůži, a já Ti budu moci svůj **výrobek** (= moje láska) **prodat**, nebo se to nepovede a **firma** (= já) zkrachuje. Takový je život ve svobodných kapitalistických poměrech.*

V této souvislosti mě napadá následující srovnání.

V jednom americkém filmu, který jsme kdysi viděli spolu (název jsem bohužel zapomněl, ale vím určitě, že po kině jsme pak ještě zašli na dvě deci do Blatničky, kde jsme potkali Ingrid s Hubertem, vzpomínáš si?), je scéna, kdy se slavný a věčně spěchající hollywoodský producent rozhodne dát začínajícímu mladému scenáristovi šanci – za chůze mu poskytne jednu jedinou minutu, během které ho scenárista musí přesvědčit

o tom, že jeho scénář je skvělý... Já jsem na tom relativně lépe, na to, abych přesvědčil Tebe, mám každý měsíc asi šedesát rádek (ON má ale celé dny a celé noci...).

Pokud jsi předchozí dva dopisy nečetla, pak věz, že jsem to v nich na Tebe zkoušel přes sentiment vzpomínek: nedělní rána u mě doma, smažení lívanců, však víš, dovolené v Chorvatsku, Kanáry a podobně. Tentokrát na Tebe vytáhnu těžší kalibr – poezii. (Ano, začal jsem číst poezii, kdo by to byl do mě řekl, že?) Nedávno jsem kdesi narazil na Ortenovu báseň Milostný dopis, v níž je obsaženo hodně z toho, kvůli čemu tohle všechno podnikám. Tady je:

*Nejčistší světlo je když svítá
a přece přijde chvíle ta:
můj obraz ztratí se ti někde v dálce
a nebude už ani ve tvých víčkách*

*Protože moje srdce nelétá
a umí chodit jenom po špičkách
jedenkrát večer k tobě přicupitá
a poznáš moje písmo na obálce*

*Tu řekneš si že čehosi je škoda
tma nejkrásnější že je když se stmívá
a budeš náhle staříčka a sešlá*

*Pak budeš plakat až ti slovo podá
můj pohled který se už nepodívá
a ucítíš že láska neodešla*

Oba dobře víme, že reklama je navoněná zdechlina a tak dále, ale věř mi, že v tomhle případě je to opravdu jinak. To jsou verše,

které mne bolestivě zasáhly a které si mne v poslední době znovu a znovu „nacházejí“. Není to žádný slogan, který bych vybral s obvyklou cynickou vírou v jeho účinnost. Nic Ti neprodávám, ale ze srdce dávám. Miluju Tě. Moc Tě prosím, vrat' se.

Oliver

KAPITOLA XVI

Odmítá Laura Huberta poznat? – Prosvítající bradavky – Mohutný intelektuální kvas – Jak zahnat podzimní depresi?

1/

„Rád bych tě **konečně** někdy představil Hubertovi,“ navrhuje mi Oliver jednoho říjnového večera, pár dní po mámině odletu za Stevenem. Sedíme u nás v obýváku a právě otvíráme druhou sedmičku chilského červeného vína.

V onom lehce zdůrazněném **konečně** je postřehnutelná výčitka: jako by naznačoval, že jsem o seznámení s Hubertem dosud neprojevila dostatečně vřelý zájem, nebo že se dokonce přímo bráním jeho nejlepšího přítele poznat.

„Dobře,“ říkám co možná ochotně, „tak mě představ...“

Ale Oliverovi je to málo.

„Lidi maj někdy sklon Huberta podceňovat,“ říká varovně. „Přeceňují první dojem, kterej jak známo bejvá zavádějící...“

Zatvářím se tak, jako že podceňovat Huberta je to úplně poslední, co by mě kdy napadlo.

„Ale jakmile člověk Huberta pozná blíž, obvykle přijde na to, že je to bez nadsázky mimořádná osobnost,“ pokračuje Oliver. „Je neuvěřitelně sečtělej, velice inteligentní – a navíc neodolatelně zábavnej.“

V hlase má jakousi hádavou nakráplost, kterou tenkrát ještě neumím rozeznat.

„Takže zhruba někdo mezi Bolkem Polívkou a dalajlámou?“ říkám s úsměvem.

Oliver zůstává vážný. Po chvíli praví, že sice dost dobře neví proč, ale že mu s přibývajícími léty připadá stále důležitější, aby partnerka jeho přátele alespoň **akceptovala** – když už je z nějakého důvodu nedokáže **mít ráda**.

Tváří se zasmušile.

Uchopím ho za ruce.

„Olivere?“ říkám. „Poslouchej mě: Já se na tvýho přítele **opravdu** těším. Vzbudil jsi moji zvědavost. Chtěla bych Huberta poznat co nejdřív. Udělám všechno pro to, abych si ho oblíbila.“

To ho uspokojí.

„Dobře,“ říká. „V pátek pořádá Hubert menší večírek – jen pro pár přátel... Co teda v pátek?“

Raději okamžitě souhlasím – a potom dostanu ten nápad.

„A co kdybych já vzala **svou** nejlepší kamarádku?“

Olivera to zjevně zaskočí, ale nezbyde mu, než přikývnout.

2/

V pátek je už od začátku všechno špatně.

Oliver přijde z práce až v půl osmé, lehce podrážděný. Sděluje mi, že večírek je od sedmi – takže rázem spěcháme, což nesnáším. Ještě nejsem ani oblečená. Rychle volím černé lodičky, šedý kalhotový kostým a do něj černou košili s velkým špičatým límcem; když stojím před zrcadlem v předsíni (v ruce tři červené gerbery pro Hubertovu manželku), mám ze sebe docela uspokojivý pocit, ale Oliver moje oblečení označí za **nemístně slavnostní**. Sám se s převlékáním neobtěžuje: na sobě má zelené manšestráky s vytahanými koleny a černý žmolkovitý svetr, který se mu páře v podpaží.

„Mám se převlíknout?“ ptám se vstřícně.

„To je dobrý,“ říká Oliver. „Není čas.“

Objednáme si taxík a jedeme pro Ingrid. V domovním telefonu strašlivě zapraská. Je čtvrt na devět.

„Potřebuju pět minut,“ žádá Ingrid.

Oliver, který to slyší, vzdychne. Taxikář sáhne do přihrádky pro Blesk a rozloží si jej na volantu. Já přecházím tam a zpátky kolem domovního vchodu. Ingrid přijde za čtvrt hodiny. Pod baloňákem má tylovou halenku, kterou prosvítají její tmavé bradavky velikosti malého dezertního talířku.

„To nemyslíš vážně, Ingrid,“ hlesnu.

Posílám ji zpátky nahoru.

„Kam probůh ještě šla?“ volá Oliver vyčítavě.

„Zapomněla si kalhotky a podprsenku,“ zahlaholím bodře – ale ani se neušklíbne.

3/

Otevřít nám přichází sám Hubert.

„No nazdar,“ říká kysele. „Už jsme začínali doufat, že nepřijdete.“

Oliver se usmívá, a tak se usmívám také. Ingrid se směje nahlas.

Z obývacího pokoje, jemuž dominuje snad desetimetrová knihovna, na nás shovívavě civí sedm lidí mezi třicítkou a čtyřicítkou; většina z nich sedí na podlaze. Všichni jsou oblečeni zhruba stejně jako Oliver a vyměňují si pobavené pohledy.

„Zujte se,“ poručí nám Hubert. „Museli jsme kvůli vám přerušit poslech opery **Kníže Igor** od Alexandra Porfirjeviče Borodina. Respektive samozřejmě Rímského-Korsakova. Který co?“

Bez varování se obrátí na Ingrid. Ingrid zaimituje přistiženou školačku a koketně sklopí zrak. Hubert se otočí ke mně.

„Který co?“ opakuje.

„Který složil **Let čmeláka**,“ vzpomenu si. „Takový to bzz bzz bzz...“

Hubert mávne odmítavě rukou.

„No to sice taky, ale který hlavně Knížete Igora **dokončil**. Společně s kým? Spolu s kým? Spolu s **Glazunovem**, samozřejmě.“

Zatímco mluví, poslušně se zouváme. Připadám si rázem malá. Záložky mých kostýmových kalhot se dotknou podlahy. Nikdo nás nikomu nepředstaví – a nikomu to zdá se nevádí. Stále ještě stojíme v předsíni, protože nás Hubert nevyzval, abychom šli dál a posadili se. Hubert mezitím změnil téma a bůhvíproč začne přednášku o bitvě u Borodina, po níž Napoleon I. obsadil Moskvu. Všichni přítomní včetně Olivera mu naslouchají se zjevným respektem. Také Ingrid se tváří velmi soustředěně. Odeberu jí kabát a společně s mým ho pověším na přeplněný věšák.

Konečně se Hubert zarazí a nechápavě pohlédne na kytici, kterou stále držím v ruce (netuším totiž, která ze tří přítomných žen je Hubertova manželka).

„A tohle je co?“ říká.

„Gerbery,“ podávám mu je. „Květiny.“

Hubert kytici štítlivě uchopí a ukazuje ji ostatním.

„Dávají se do vázy,“ usmívám se. „To barevné by mělo směřovat nahoru.“

Oliver na mě vyčítavě pohlédne. Hubert květiny odloží nahoru na věšák. Ten člověk mi jde už od začátku na nervy.

„Doufám, že máte Borodina rádi?“ říká s podezřívavým úsměvem. „Jinak zas táhněte...“

„**Milujeme** ho,“ odtuší Ingrid.

„Máme nad postelí jeho **poster**,“ zavtipkuji, ale nikdo se nesměje. Nadechnu se a rozhlédnu se po ostatních.

„Čistě mimochodem – kdyby to někoho **zajímalo** – já jsem Laura. Tohle je moje přítelkyně Ingrid.“

Nikdo nic neříká. Trojice lidí v nejvzdálenějším rohu pokoje na nás upřeně zírá a cosi si šeptá.

„Laura?“ zděsí se Hubert. „Laura?! To už je ale vážně děsivě blízko k **Emanuelle**...“

Všichni se smějí. Oliver také.

„Nebo k **Sabrině**...“ řekne kdosi.

Salva smíchu. Co je na tom tak úžasně vtipného? říkám si v duchu.

„Nebo k **Vanesse**...“ řekne Oliver.

Další smích. Ty buď zticha, **Pažoute**! pomyslím si.

„Jsem ochotná přijmout kritiku svého jména,“ nevzdávám se a statečně pohlédnu přímo na našeho hostitele, „ale rozhodně ne od někoho, kdo se jmenuje **Hubert**...“

Hubert mě ovšem neposlouchá – nebo to předstírá.

„Panebože, **Laura**!“ sténá okázale a drží se za hlavu. „Mám v bytě **Ingrid a Lauru**... Mám doma oživlou červenou knihovnu!“

Všichni se znovu smějí. Včetně Ingrid a Olivera. Začíná mi být zima od nohou.

„Myslíš, že nás tvůj přítel časem pozve dál a vyzve nás, abychom se posadili?“ obrátím se na Olivera. „Myslíš, že nám navzdory našim červenoknihovním křestním jménům nabídne něco k pití? A myslíš, že dá někdo tu chudinku kytku do vázy? A myslíš, že bychom případně mohli dostat nějaké bačkory?“

Ke konci už trochu zvýším hlas. Byt zaraženě ztichne.

Oliver se tváří káravě.

„Nejseš na **vyrovnanou ženu** nějak moc nervózní, Lauro?“ říká Hubert posměšně. „Uvolni se, **Lauro**! Udělej si třeba salát z obilných klíčků, abys zahнала podzimní depresi...“

Ten slogan je mi povědomý.

„Nebo si vymaluj pokoj zářivými barvami...“ navrhuje jeden z mužů v rohu.

Teprve nyní si všimnu, že v ruce drží poslední číslo **Vyrovnané ženy**.

Najednou mi to dojde: Ingrid a já jsme jejich Žemlovi.

A tak to jde pořád dál. Hubert po většinu času nepustí nikoho ke slovu. Když ho žertování na účet našeho časopisu konečně omrzí, sžíravě odsoudí bezduchý svět reklamy a naprostou imaginativní impotenci tzv. kreativců (Oliver se směje) a vzápětí nám všem přehraje **Polovecké tance**, přičemž polovinu skladby sám oddiriguje. Potom přejde ke **Dnům německého divadla v Praze**, od nichž se posléze dostane k Thomasu Bernhardovi, jenž je prý jediný žijící německý spisovatel; ostatní žijící němečtí spisovatelé jsou údajně dávno mrtví, pouze o tom nevědí... Oliver, který nedávno shodou okolností učetl asi čtyřicet stránek Bernhardova románu **Mýcení** (a pak jej – jak dobře vím – otráveně odložil), souhlasně přikyvuje. Ingrid se nepřestává tvářit obdivně. Pokud jde o mě, nemám už delší dobu co pít a z otevřeného okna na mě studeně táhne. Taky umírám hladu. Na stolku přede mnou je sice jakási oschlá pomazánka, ale není tu nic, na co bych si ji mohla namazat.

Kvůli Oliverovi v tom intelektuálském pekle vydržím déle než dvě hodiny. Krátce před půlnocí mu pošeptám, že bych chtěla jít domů; současně vstřícně navrhuju, že jestli chce, může samozřejmě ještě zůstat.

„Co se děje?“ říká Oliver naoko překvapeně, s neupřímnou starostlivostí. „Je ti něco?“

Je to poprvé, co mě něčím zklame.

„Olivere?“ říkám tiše. „Ty přece víš, co mi je...“

Oliver uhne pohledem. Podle jeho narudlých očí poznám, že on si pití obstarat dokázal.

„Chceš něco?“ říká a ukazuje na mou prázdnou sklenici. „Donesu ti víno.“

„Mně nechybí víno!“ odmítám podrážděně.

„A co ti tedy chybí, **Lauro**?“ říká posměšně Hubert.

Když chce, slyší.

„Ty si trhni nohou, Huberte!“ odseknou.

Jak já toho chlapa nesnáším! Oliver mi varovně stiskne ruku.

„Ne, vážně,“ culí se Hubert, „opravdu by mě zajímalo, co může chybět **vyrovnané ženě**?“

„**Ohleduplnost** – například,“ odpovím chladně. „Osobně bych brala míň bonmotů a víc elementární lidský zdvořilosti – jestli víš, co to je. Přesně to u tebe totiž postrádám.“

„Slyším dobře?“ říká potěšeně Hubert a obrací se na ostatní. „Laura mne slovně napadá... Ale **proč**, Lauro? Proč naše dva odlišné světy, Lauro, naše dvě poněkud odlišné **kultury** nemohou vedle sebe klidně, mírumilovně koexistovat? Proč, **Lauro**?“

Vstanu, jdu do předsíně a začínám se obouvat. Krev se mi hrne do hlavy – a nemůže za to jenom můj předklon.

„Chceš vědět proč?“ zvolám vztekle. „Protože lidi z **mojí** kultury možná sice nedokážou analyzovat dílo Thomase Bernharda, ale na druhý straně **jsou schopný** si všimnout, že jejich hosti už dvě hodiny nemají co pít ani co jíst, že na ně od okna táhne a že jim ten zsranej Korsakov nebo kdo jde celou dobu příšerně na nervy... Tak **proto!**“

A prásknu za sebou dveřmi.

5/

Vyběhnu na noční ulici a marně vyhlížím taxík. Všechno ve mně vře. Po pár minutách vyjde z domu Oliver a beze slova se ke mně připojí.

„Ty se na mě asi zlobíš, co?“ přinutím se říct co možná klidně.

Mlčí. Blíží se volný taxík; nakročím jednou nohou do ulice a mávám. Řidič brzdí a zastavuje. Všimnu si, že Oliver při nastupování zavravorá, ale nepřikládám tomu význam. Taxikář si nás podezíravě prohlíží.

„Kam jedeme?“ ptám se Olivera.

Zachmuřeně pokrčí rameny. Udám svou domácí, bohnickou adresu.

„Pochop,“ říkám po chvíli tiše, „za celý večer se mě tam nikdo na nic **nezeptal**. Nikoho nezajímalo, kdo jsem. Všichni už měli úsudek předem hotovej: Pracuju ve Vyrovnání ženě, takže jsem blbá...“

Taxikář si mě prohlédne ve zpětném zrcátku.

„Už mě vážně štve, jak všichni furt musej někoho **nesnášet**... Jak všichni potřebujou někým **hluboce pohrdat**!“ vybuchuju.

Oliver spí. Chrčivě oddechuje. Celý se na sedadle sesunul a hlava se mu koulí po opěradle; nevypadá zrovna půvabně.

„Občas taky myslet na ty druhý,“ říkám si pro sebe. „To je to celý.“

Po zbytek cesty už jsem zticha. Před naším panelákem Olivera probudím. Nápadně rychle vystupuje. Platím a přes hluk motoru a bzučení tiskárničky slyším, jak Oliver opodál zvrací. Taxikář rovněž zpozorní.

„To bylo vo chlup,“ říká znechuceně. „To teda mohlo bejt drahý...“

KAPITOLA XVII

Je Oliver alkoholik? – Dočasně zdvořilý Hubert – Na tuzemské afrodisiakální oleje se nelze spolehnout

1/

Začnu Oliverovo pití nenápadně sledovat.

Zda pije přes den, nevím. Z práce přichází až na výjimky střízlivý (ale je mi jasné, že dvě nebo tři skleničky na něm stejně nepoznám). Zůstaneme-li večer doma, vypije obvykle sedmičku vína; pokud piju s ním, otevře často druhou láhev. V restauraci si z úsporných důvodů objednáváme jen jednu, ale Oliverův vypitý díl je samozřejmě větší než můj, a navíc si před jídlem i po jídle dává ještě fernet.

Tak nevím.

Jednoho večera ho **škádlivě** vyzvu, abychom si v posledním čísle Cosmopolitanu společně vyplnili test **Jste alkoholik?** Oliverovi se nechce. Je to prý ztráta času, může mi přesně říct, co mu vyjde.

„Ano?“ říkám neutrálně. „A co?“

S úsměvem poklepe tužkou na druhé nejhorší závěrečné hodnocení.

„Toto,“ říká klidně.

Mlčky se odhadujeme pohledem.

„Přesto bych chtěla, abys to vyplnil,“ říkám.

„Ale proč?“ nechápe. „Co **novýho** se chceš dozvědět?“

„Udělej to pro mě.“

Oliver rezignovaně pokrčí rameny. Tak dobrá, vyplní ten dotazník, ale pouze za podmínky, že si k tomu otevřeme sedmičku vína – aby to prý bylo stylové.

„Dobře,“ souhlasím váhavě.

Moje obavy, že nebude odpovídat po pravdě, se záhy ukáží jako zcela bezpředmětné.

Pijete alkohol:

a) méně než čtyřikrát měsíčně

b) více než čtyřikrát měsíčně

c) prakticky obden

d) každý den.

„Dé je správně,“ říká Oliver vesele. S mrazivou upřímností zaškrtně příslušné okénko a s chutí se napije vína.

Když skončí, zděšeně mu nahlížím přes rameno: jeho průměrná týdenní spotřeba činí pět litrů vína plus dvanáct jednotek tvrdého alkoholu.

„Kolik je jedna **jednotka** tvrdého alkoholu?“ ptám se.

„Jeden malej panák,“ říká Oliver. „Klid, zlato.“

Výsledek je přesně takový, jaký předpovídal: podle součtu bodů je *lehký až středně těžký alkoholik*. Měl by prý *zvážit svůj životní styl, jakož i možnost případné protialkoholní léčby*.

„Neříkal jsem to?“ usmívá se Oliver spokojeně. Chce, abych si s ním připila na jeho úspěšný odhad.

Tak to udělám.

2/

Uvědomuju si, že naše večery ve městě se v poslední době omezují jen na pobyt v restauracích. Začnu se proto snažit, abychom víc chodili do kina a do divadla, jenže Oliver po představení pokaždé navrhuje, abychom ještě někam zašli na víno – a já jeho naléhání většinou ustoupím.

Už mi to taky chutná?

Poslední večer před máminým přiletem z Ameriky se po kině zastavíme v Blatničce, kde k mému překvapení narazíme na Ingrid

s Hubertem. Ingrid sedí Hubertovi na klíně a komíhá svýma krátkýma nohama; jakmile nás spatří, pohyb ustane.

„Ahoj Huberte!“ jásá Oliver. „No ahoj Ingrid!“

„No ahoj,“ říká Ingrid rozpačitě (vůbec se jí nedivím). „Kde se tu berete?“

„Nazdar,“ pozdravím je odměřeně.

Hubert je koneckonců ženatý.

„Ahoj Lauro! Moc rád tě vidím. Vypadáš **úžasně**, vážně!“ paroduje Hubert můj nedávný požadavek na elementární lidskou zdvořilost. „Jak se vůbec **máš**? Promiň, zapomněl jsem vás představit – ale s Ingrid se vlastně znáš, že?“

„Polib si šos, Huberte,“ říkám s úsměvem.

„Ale no tak, Lauro... Pojd' a posad' se přece,“ vstává a dvorně mi odsouvá židli. „Prosím. Co si dáš k pití? Červené, nebo bílé? Jestli ti smím poradit, mají tu naprosto úžasné sylvánské zelené... Ale proboha počkej – jedlas vůbec něco? Nemáš prokristapána **hlad**?“

Ukážu mu zdvižený prostředníček, ale v průběhu večera nicméně musím konstatovat, že onen kritický výstup mému vztahu s Hubertem prospěl. Už si mě nedovolí ignorovat, tu a tam mě pustí ke slovu, a dokonce občas poslouchá, co říkám.

Oliver září nadšením a hladí mi hřbet dlaně.

Tisknu se k jeho rameni a těším se do postele.

3/

Doma nám přichystám romantickou noční koupel: napustím plnou vanu horké vody, přidám pěnu a afrodisiakální aromatický olej a po celé koupelně rozmístím hořící svíčky. Přinesu přehrávač, pustím hudbu a potom se vzájemně svlékáme. Když jsme nazí, přidržíme se jeden druhého a vstupujeme opatrně do vany – voda je tak horká, až tajíme dech. Zvolna si sedáme, naše těla o sebe hladce kloužou.

Konečně sedíme. Pěna tiše praská, zrcadlo je zamžené, plamínky svíček vytvářejí chvějivé stíny.

„You are so beautiful...“ zpívá Joe Cocker.

Hladím Oliverovi mokrá prsa. Jazykem ochutnávám pěnu na jeho chloupkách. Jsem vzrušená, chtěla bych se milovat. Oliver se předkloní, líbám ho. Všimnu si, že Oliverova pravá ruka se pod vodou pohybuje. Jeho tvář se nakrátko stáhne bolestí.

„Co je?“ ptám se zaraženě.

„Nic,“ říká. „Vydlobuj jsem si kuří voko...“

Dokonce mi ho **ukáže**.

S odporem odvracím hlavu. **Čeští muži**, pomyslím si. Máma má pravdu.

Oliver se marně pokouší svou neomalenost napravit; jdu uraženě spát, otočím se k němu zády a ihned usnu.

KAPITOLA XVIII

Oliver má pěnu u pusy – Je trvalý cit pouhý mýtus? – Spadla z oblakov – Výchova celníků v Čechách – Oliverovo protiamerické vystoupení

1/

Ráno se probudíme takřka současně; Oliver se pootočí a začíná se mě opatrně dotýkat. Je to velmi příjemné, ale přesto ještě chvíli předstírám spánek. Konečně zavrním a přitisknu se k němu celým tělem; cítím jeho obvyklou ranní erekci. Políbí mě na rameno, lehce mě odstrčí, tiše vyklouzne z postele a plíží se do koupelny. Jde si vyčistit zuby, protože se chce milovat. Zatímco se dotýkám prsty v klíně, představuji si ho, jak stojí nahý před zrcadlem: penis ztopořený, oteklá víčka ještě spleená spánkem a na bradě zelenou pěnu...

Musím se usmívat – ale zároveň mě to vzrušuje.

„Pospěš si, miláčku,“ zavolám. „Už tě hrozně chci.“

2/

Večer Olivera nenávidím, ráno ho miluju.

Tak prudké výkyvy vztahu k partnerovi by mi ještě před pár lety připadaly nevysvětlitelně podivné, jaksi **nenormální** – ale dneska chápu, že bez podobného citového kolísání to bohužel asi nejde. Začínám už také tušit, že časové intervaly mezi momentální náklonností a momentální averzí se s léty zřejmě zkracují, a že okamžiky lásky a nenávisti se dokonce nejednou prolnou.

Okamžitě vypadni, ty prevíte!
Ne, počkej! Zůstaň tu se mnou, lásko...

3/

Na letiště odjíždíme jako čerstvě zamilovaný pár.

Oliver nejprve nemůže nastartovat, Praha je tradičně zacpaná a na letištním parkovišti dlouho hledáme volné místo, takže do příletové haly přibíháme na poslední chvíli – ale potom zjišťujeme, že mámin let má padesátiminutové zpoždění a máme naopak spoustu času. Letiště mě odjakživa znervózňují (a to i v případě, že sama nikam neletím), a navíc si dnes mezi všemi těmi obchodníky v tmavých oblecích ve svých starých džínách a sportovní bundě připadám nesvá. Oliver to vycítí a vezme mě za ruku; ostatně sám na tom s oblečením není o nic líp. Najdeme stánek s květinami, necháme si zabalit tři čajové růže a jdeme na kávu do baru **Meeting Point**. Oliver si všimne, že se mi chvějí ruce.

„Co se děje?“ říká.

Přisune si židli blíž a starostlivě mě obejmě.

„Nevím,“ říkám po pravdě. „Dostala jsem to, ale tím to není. Mám trochu strach.“

Snažím se to nějak líp vysvětlit – Oliverovi i sama sobě. Snad je to tím, že jsem poloviční sirotek, ke všemu jedináček. Kromě mámy a babičky už na celém širém světě nikoho nemám – myslím nikoho z **vlastní rodiny**. S babičkou se už nedá příliš komunikovat.

A máma teď sedí kdesi v oblacích v mnohatunovém stroji, jehož volnému pádu z desetikilometrové výšky zabraňují jen čtyři porouchatelné motory...

„Mám mámu někde **nad mrakama**, chápeš?“ zoufám si.

Napůl je to upřímné, napůl to hraju.

„Citové vydírání,“ konstatuje Oliver, ale stále mě drží kolem ramen. „Laciný trik, jak mě přinutit, abych si tě vzal – a rozšířil tak okruh tvých nejbližších příbuzných alespoň na tři.“

Zatvářím se zklamaně.

„Zase to nevyšlo,“ říkám.

„Snad příště,“ praví Oliver povzbudivě.

4/

Postáváme mezi vycházejícími lidmi a vyhlížíme mámu. Hydraulické dveře, které nás dělí od tranzitního prostoru, se znovu a znovu otvírají. Náhle ji spatřím: vzpřímeně kráčí po boku mladého elegantního Asiata, který tlačí vozík s jejími kufry. Na sobě má nový kožený kabát, který jí moc sluší. Divoce mávám. Usměje se, krátce si nás s Oliverem prohlédne a potom se zastaví, aby se se svým cizokrajným společníkem rozloučila; podává mu ruku a cosi mu anglicky říká. Zřejmě to je něco vtipného, neboť mladík se nahlas směje. Netrpělivě přešlapuju. Máma konečně zamíří s vozíkem k nám.

„Tak co, vy dva holoubci?“ říká jakoby shovívavě. „Ještě vás to nepřešlo?“

Vrhnou se jí kolem krku a proti své vůli se rozpláču.

„Co je?“ ušklíbne se máma. „Bije tě?“

„Naopak,“ vzlykám a směju se zároveň. „Představ si, že jsme několikrát byli i v **divadle**... Nikdy bych nevěřila, že náš vztah takovou zkouškou úspěšně projde... Ale my jsme to dokázali!“

Máma mi ušetřdí lehký výchovný záhlavek, vyndá papírový kapesník a utírá mi oči.

„Vypadáš skvěle, mami. Vůbec nevypadáš unaveně,“ žasnu upřímně. „Jak to proboha děláš?“

„Mám naspáno víc jak šest hodin,“ vysvětluje mi. „Jsem svěží jako ranní rosa.“

Ta metafora sedí. Skutečně tak **působí**.

„No,“ odkašle si Oliver, „tak vás pěkně vítáme, **maminko**.“

Mámě zablýskne v očích, ale květiny od něho přijme a nechá se i políbit na tvář.

„Nazdar, Pažoute,“ říká a znovu si nás důkladně změří. „Byli jste někde **stanovat**? Nebo jste **čistili les**?“

5/

Venku je nevlídno, sychravo. Studeně mží.

„Panebože, tady **je** ale hnusně!“ říká máma, když vyjdeme před letištní budovu.

„To by se v Americe rozhodně nestalo,“ podotkne Oliver.

Za sebou táhne mámin kufr, já nesu její příruční zavazadlo. Ihned se k nám přitočí dva taxikáři.

„Taxi?“ osloví matku ten mladší; na sobě má teplákovou soupravu a koženou bundu, na nohou bílé ponožky a plážové sandály.

„Ne, děkujem,“ odmítne ho Oliver, než stačí máma cokoli říct.

Projdeme mezi taxíky a míříme k parkovišti.

„Tak si polib!“ ozve se za našimi zády tiše, ale zřetelně; hned vzápětí slyšíme krátký přidušený smích.

Oliver se otočí, ale oba taxikáři už jsou k nám zády – šourají se nazpět do letištní haly. Máma za nimi konsternovaně hledí.

„Mimochodem,“ informuje nás, „celník na pasovce se šťoural prstem v uchu. A potom mi **tou samou** rukou podal pas...“

„Skandální,“ říká Oliver.

„A ne snad? Na rukávu uniformy má **státní znak**!“ vrtí hlavou máma. „Co si ty lidi vůbec myslej?!“

Přicházíme k poslední řadě parkujících aut.

„Vykašli se na to, mamí,“ říkám chlácholivě a raději rychle měním téma. „Tak kdy bude svatba? Už znáš termín?“

Ale mámu zajímá něco jiného. Zastaví se.

„Nech mě hádat,“ říká Oliverovi a neomylně ukáže na jeho starou škodovku. „Tohle, že jo?“

Mám to auto ráda, ale nyní ho vidím máminýma očima: levý blatník odlišné barvy, všechna ta prorezivělá místa, špinavá kola, vybledlý lak... Mezi ostatními, většinou zahraničními vozy vypadá doslova jako vrak.

„Že je to tvoje?“ směje se máma.

„Bingo,“ přikývne Oliver.

„**Věděla jsem**, že budeš mít takovéhle auto,“ říká máma spokojeně – tak spokojeně, až mě to zamrzí.

„Škoda 105 je víc než auto,“ říká Oliver, zatímco odemyká potlučené dveře. „Škoda 105 je **životní styl**...“

Jakkoli se snaží vtipkovat, poznám na něm, že mámina jízlivost je mu nepříjemná. Nastupujeme, máma si sedá dozadu. Uvnitř je zima a nepořádek a především tu jako vždycky cosi páchne (Oliver říká, že on nic necítí). S řevem nastartuje.

„Motor, který neslyšíte...,“ zazubí se.

Jsem ráda, že se kvůli mně překonává. Vyjíždíme z parkoviště.

„Všichni tvrdí, že nejhorší je ten rozdíl v čase,“ říká zamyšleně máma. „Myslím, že to není pravda. Nejhorší je ten rozdíl **kulturní**...“

Tohle už je na Olivera moc. Z ničeho nic se k mámě otočí.

„Víš co, Jani?“ říká. „Jenom se nám z té Ameriky nepodělej...“

Máma se nadechne – ale nakonec neřekne nic. Zbytek cesty mlčíme. Když Oliver zastaví u benzinky, přesednu si dozadu k mámě a třu si obličej o její krk.

„Máš příšerně studený nos,“ říká máma. „Víc než jindy.“

„Hm.“

„Dostalas to?“

„Dneska ráno.“

„Já taky ráno,“ říká máma.

Usmějeme se na sebe.

„Tak co Steve? Co svatba?“ zajímám se. „Povídej...“

Máma se dívá na Olivera, jak zavěšuje čerpací pistoli do stojanu a odchází platit.

„Žádná svatba nebude.“

Jsem v šoku.

„Svatba **nebude**?!“

„Je to idiot. Chce volit Bushe. Miluje zbraně.“

„Počkej, zadrž!“ říkám. „Ty si nevezmeš bohatýho, úspěšného, dobře vypadajícího a zdvořilého Stevena, protože chce **volit Bushe**?!“

„Nevezmu si nikoho, kdo je pro trest smrti,“ říká máma. „Kromě toho trval na obřadu **v kostele**...“

Oliver se vrací.

„Nechci o tom teď mluvit,“ dodá spěšně.

KAPITOLA XIX

Čtyři koně ve dvoře – Konverzace s mrtvolou – Díkuvzdání v Bohnicích

1/

Ke všemu jsou za týden Dušičky.

Máma tenhle svátek upřímně nenávidí, a tudíž ho zcela ignoruje. „Na to, abych si **připomněla**, že moji prarodiče, matka, otec a manžel jsou do jednoho mrtví, nepotřebuju mít v kalendáři **Den památky zesnulých**,“ vysvětlila mi, když jsem se ji před pár lety pokusila přimět, aby tátův hrob navštívila, „já to **slavím** jaksi celoročně...“

Proti tomu se nedalo nic namítnout.

Babička dušičkové svátky samozřejmě drží, takže ten, kdo jí každoročně koncem října kupuje svíčky (bůhvíproč trvá na fialových), kytici jiřin a malý věnec a v příslušný den ji doprovází na hřbitov, jsem pochopitelně já. Obvykle jezdíme taxíkem, ale letos nás veze Oliver.

„Kdo je ten člověk?“ dotazuje se mě babička podezíravě.

Sedí vzpřímeně na zadním sedadle, na klíně svíčky a věnec, a ukazuje na Olivera zahnutým ukazováčkem.

„To je můj kamarád Oliver, babičko.“

Žádná reakce.

„Je tu zima,“ říká po chvíli babička nespokojeně. „Není ti tu zima?“

Už teď je v autě vedro. Oliver otočí knoflíkem topení na doraz a přátelsky se na babičku usměje.

Babička úsměv neopětuje, naopak se tváří dosti mrzutě.

„Proč nejedeme taxíkem?“ chce vědět.

„Protože tady Oliver byl tak hodný a nabídl se, že nás na hřbitov odveze.“

Babička se ušklíbne a ponechá mou informaci bez komentáře. Začíná si broukat písničku **Čtyři koně ve dvoře, žádnéj s nima neoře**. Podívám se na Olivera a pohladím mu stehno. Babička náhle ztichne. Rychle dám ruku pryč.

„Tak co, Lauro?“ předkloní se ke mně babička a zamrká.

Vím, co přijde.

„Jestlipak už máš nějakého chlapce?“

„Mám, babičko,“ říkám. Risknu to: „Jmenuje se Oliver.“

Babička se pohrdavě zasměje.

„Ale jdi ty,“ říká. „Takové bláznivé jméno...“

2/

Na hřbitově je lidí jako o pouti. Olivera to zjevně překvapí.

„Dneska tu vrcholí soutěž o titul **Nejlepší pozůstalý**,“ vysvětlím mu.

Tady na hřbitově se před ním trochu ostýchám, a tak si vypomáhám cynismem. Než se s babičkou prodereme skrze vzpomínající davy k tátovu hrobu, zabere nám to skoro dvacet minut. Babička okamžitě vytahuje z tašky potřebné pomůcky a začíná mramor čistit. Bojím se, aby neplakala – ale naštěstí jen nadává na hřbitovní správu. Oliver rozpačitě poodejde stranou. Odkáshu si.

„Nazdar tati,“ říkám polohlasem těm několika postříbřeným písmenům. „Tak jak jde život?“

Táta neodpovídá.

Ještě pořád jsem si na to nezvykla.

„Támhle to je Oliver,“ informuju tátu přiškrceně. „Vlastně Pažout... Asi ho znáš z mámina vyprávění.“

3/

Dušičky máma sabotuje – ale zato už několik let slaví **Den díkuvzdání**.

Vím, co chcete říct, milé dámy. Ano, Den díkuvzdání je **americký** svátek.

Jak asi tušíte, začalo to v době, kdy jsem chodila s Jeffem.

Jeff v polovině prosince odlétal k rodičům do Států a chtěl, abych jela s ním. Připomněla jsem mu, že s mámou Vánoce neslavíme, a zdvořile jsem jeho pozvání odmítla. Jeff zesmutněl, ale hned vzápětí navrhl, abychom tedy namísto Vánoc společně oslavili **Thanksgiving Day**, Den díkuvzdání. I mně to nejdřív přišlo úplně absurdní, ale máma, jak jsem předpokládala, se pro Jeffův nápad okamžitě nadchla.

V inkriminovaný den uklidila dopoledne celý byt, osprchovala se, namalovala a oblékla do slavnostního. Poněkud váhavě jsem ji následovala. Jeff se dostavil krátce po obědě, v perfektním tmavomodrém obleku a vyleštěných polobotkách (takže mu máma odpustila i to, že krocana a tři láhve kalifornského Chardonnay nesl přes celou Prahu v **igelitce**). Sundal si sako, ohrnul si rukávy u košile, povolil kravatu, kolem pasu si ovázal zástěru a začal vařit. Musím říct, že vypadal docela sexy (přinejmenším máma z něj byla úplně odvázaná). Naplnil krocana mandlovou nádivkou, dal ho péct, podléval ho, obracel a současně připravoval brusinkovou omáčku a štouchané brambory s cibulkou. Máma celý večer doslova zářila. Trvala na tom, že napřesrok si to rozhodně musíme zopakovat.

Rickie se jejímu přání snaživě přizpůsobil.

4/

Po Rickiem štafetu nové rodinné tradice přebírá chudák Oliver.

„Cože?“ zděsí se, když mu opatrně naznačím, co se od něho poslední listopadový čtvrtek očekává. „**Den díkuvzdání?!** Slyším dobře?“

„No jo. Už jo...“ říkám omluvně.

„**Americký křesťanský** svátek Thanksgiving?“ žasne čím dál víc. „Proč rovnou neslavíte pesach – na památku odchodu Izraelců z Egypta? Nebo ramadán?“

Vysvětluji mu, jak to celé vzniklo.

„Ještě žes nechodila s **Číňanem**...“ šklebí se. „To bych s váma musel slavit čínskej novej rok?“

„Olivere?“ říkám a významně se odmlčím. „Jsou to naše **náhradní Vánoce**... Chápeš?“

„Ale já to chápu...“ úpí Oliver a drží se oběma rukama za spánky.

„Ne, já to nechápu. Nemůžu si pomoci, promiň. Já to vážně nechápu.“

„Přesto bych byla moc ráda, kdybys přišel. A vezmi si ten černej oblek.“

„Děláš si srandu? Oblek? V žádnym případě!“

„Prosím tě.“

„Říkám ne.“

„Udělej to pro mě. Uvědom si: máma tě **zve**... Asi se shodnem, že to je gesto, kterého bychom si měli vážit...“

(Pár dní předtím mi máma u snídani k mému překvapení sdělila, že jestli chci, ať prý Olivera pozvu.)

Oliver nicméně stále vrtí hlavou.

„Olivere, prosím!“

„Ale panebože, tak jo!“ zvolá konečně. „Já se z té tvý fámílie jednou zcvoknu!“

„Děkuju za pochopení. Přijď v sedm.“

„Oukej, at seven,“ říká Oliver. „Seven pí em?“

5/

Přijde včas; je bez kravaty, ale má oblek a polobotky. Z aktovky vytáhne tři láhve bílého Muškátu a *Dějiny USA*, které si den předtím

vypůjčil od Huberta. Krátce mě políbí, máma mu nastaví tvář. Potom knihu otevře na stránce, kterou si doma založil.

„Roku 1607 zhruba stočlenná sekta anglických náboženských fanatiků, kteří si říkají separatisté, prchá před pronásledováním Jakuba I. a anglikánské církve do Holandska,“ poučí nás bez bližšího úvodu. „Odtud se v roce 1620 plaví do Ameriky, kde založí osadu Plymouth. Strádají hladem a nemocemi.“

„Dej to víno do lednice,“ říká máma.

„Na jaře roku 1621 se tito kolonisté setkávají s Indiánem jménem Squanto, který jim ukáže, jak pěstovat kukuřici,“ pokračuje zapáleně Oliver. „Na podzim mají díky tomu skvělou sklizeň. Na oslavu uspořádají s místními Indiány svátek sklizně, který je později nazván **Dnem díkuvzdání**.“

Vzhlédne od knihy a triumfálně se rozhlíží.

„Poučné,“ praví máma.

Otvírá troubu a pozoruje krocana.

„Já jenom, aby bylo **jasno**,“ říká Oliver dramaticky a ukáže na slavnostně prostřený stůl. „Aby bylo konečně zřejmý, jaká je tohle všechno **kokotina**.“

Jak už jsem říkala, jsou chvíle, kdy mi jde Oliver na nervy – a tohle je jedna z nich. Bojím se, jak bude máma reagovat, ale ona se jenom pousměje.

„Umej si ruce, Oliver, a pojď vymíchat kaši,“ říká klidně.

A Oliver poslušně jde.

Jsou chvíle, kdy ho mám opravdu ráda.

KAPITOLA XX

*Laura touží poznat high society – Lasery a křepelčí vejce –
Skandální odhalení*

1/

„Už toho mám dost,“ říkám Oliverovi naoko vyčítavě začátkem prosince.

Ležím na boku ohnutá do oblouku a tlačím mu svůj nahý zadek do klína.

„Spím s tebou už tři měsíce prakticky obden – ale tys mě ne-
vzal **ještě ani na jeden** křest nového parfému Estée Lauder, kde
bych se mohla seznámit s Pavlem Zedníčkem nebo Mahulenou
Bočanovou...”

Krátce po něm loupnu očima. Oliver se usmívá.

„Začínám přemýšlet, jestli se mi to s tebou vůbec vyplatí,“
pokyvuju smutně hlavou. „Jako odrazovej můstek do high society
stojíš za pendrek.“

„Stačí říct. Budou Vánoce – vezmu tě na předvánoční mejdany
tolika příšernejch firem, že mě budeš prosit na kolenou, abys mohla
zůstat doma...”

„Pro začátek úplně stačí **jeden**,“ upřesňuji. „Vybereš nějaký?“

Oliverovi dojde, že to myslím vážně. Netváří se zrovna nadšeně.

„Nenávidím to,“ brání se. „Pokud nemusím, sám tam nikdy necho-
dím. Nechápu, proč chce někdo tu společenskou hrůzu absolvovat
dobrovolně?“

„Prostě bych to jednou v životě chtěla poznat...”

„Tak dobře, máš to mít,“ rezignuje Oliver.

Otočí mě na záda a začíná mi pomalu hladit prsa. Moje bradavky okamžitě reagují.

„Ale co za to?“ říká.

2/

Vezme mě na večírek známé mezinárodní firmy se zastoupením v Praze; koná se to v jakémsi rozlehlém tanečním klubu, kde jsem ještě nikdy nebyla. Před vchodem se tlačí dav lidí, o tři schody výš stojí nekompromisně se tvářící ochranka. Prodereme se dopředu, kde nás holohlavý mladík v tmavém obleku a kravatě zastaví pohledem. Oliver vytahuje pozvánku a ukazuje mu ji; mladík o krok ustoupí a mlčky nás pouští dál.

Klub má dvě patra a také několik zvýšených podlaží či spíše pódíí; hudba je všudypřítomná, hlasitá, ale zatím našťěstí nikoli ohlušující. Všude panuje značné přitímní, v jednom sále je dokonce téměř tma; odkudsi ze stropu vystřelují laserové paprsky. Vzduch je těžký, dusný, zakouřený, často cítím různé drahé parfémy (některé poznávám: **Clinique Happy**, **Kenzo** a **Oblique** od **Givenchy**). Polekaně si uvědomím, že jedna z dívek, kterou cestou od šatny mjííme, je od pasu nahoru nahá – ale zdá se, že jsem jediná, kdo si toho všiml. Kdosi Olivera přátelsky zdraví, ale než se stačím ohlédnout, dotyčný je pryč. Chytím se Olivera za ruku a on mě táhne dál do útrob klubu. Tváří se ironicky, skoro nadřazeně, ale vycítím, že i on je nesvůj. Několik mladých lidí Oliverovi překvapivě zdvořile kyne, ale zároveň občas zaregistruji, že jeho manšestrové kalhoty a sepraná černá košile budí mezi všemi těmi značkovými pánskými obleky jistou ironickou pozornost. Mám pocit, že i já jsem zvolila příliš konzervativní oblečení, a připadám si tudíž nepatřičně. Také mě znervózňuje, že se stále nedokážu dostatečně zorientovat. Místnosti, kterými procházíme, mají většinou nepravidelný

tvár a jsou podivně členité; v každé je bar, kolem kterého se vine dlouhá fronta. Za chůze hledám očima toalety, ale žádné nenalézám. S výjimkou jedné slavné modelky nevidím zatím ani žádné známé osobnosti. V dalším sále je velké projekční plátno, na kterém se rychle střídají jakési barevné obrazce. Do kohosi narazím, omlouvám se. Oliver se náhle zastaví, skloní se a políbí na tvář mladou, celkem hezkou dívku v upnutých černých kalhotách a stříbrném tílku s flitry; čekám, že mě představí, ale dívka zmizí. Oliver mě před sebou tlačí dál.

„Bludička...“ pošeptá mi stručně.

„Ta stornovaná?“ zeptám se.

Oliver přikývne. Pocítím mírný nápor žárlivosti, ale hned vzápětí mě oslní blesk: kdosi kohosi fotí. Když se k nám fotografovaný muž otočí čelem, uvědomím si, že ho znám z televize, ale nedokážu si vzpomenout na jméno. Jeho přítomnost nicméně způsobí, že zájem okolostojících lidí se dočasně přenese i na Olivera a na mě. Můj pocit nenáležitosti ještě zesílí. Nehodím se sem. Všichni ostatní se tváří naprosto samozřejmě: postávají nebo posedávají na italských kožených sedačkách **Natuzzi**, kouří, hlasitě vtipkují, nenuceně popíjejí koktejly a z malých talířků (vůbec netuším, odkud si je přinesli, nikde jsem žádný bufet neviděla...) napichují malými vidličkami jídla, z nichž některá jsem ještě nikdy nejedla: zaječí paštiku, křepelčí vejce, dokonce snad prý (tvrdí alespoň Oliver) i lanýže.

„Vítej ve virtuálním světě,“ pronese Oliver. „Nic z toho, co vidíš, není skutečné.“

Kochá se mými rozpaky.

„V tom případě se budu muset opít,“ odpovím a dál se opatrně rozhlížím.

Mám úplně ztuhlou šíji.

„Konečně rozumné slovo,“ říká Oliver a jdeme se postavit do fronty na pravé šampaňské.

3/

Po necelé hodině jsem už příjemně opilý. Uvolním se, začnu víc vnímat hudbu a bez ostychu se vlním v bocích.

Už se usmívám. Tváře lidí se zdají být přátelštější než předtím.

„Kouzelná proměna,“ raduje se ze mě Oliver.

Rozepne mi košili o jeden knoflíček, rozhrne výstřih a spokojeně si prohlíží ten rozdíl.

„Hned přijdu,“ říká potom.

4/

Je pryč skoro třicet minut. Rozhlížím se, ale nikde ho nevidím. Dva muži na mě téměř současně promluví anglicky; nerozumím, co říkají, a tak jen s úsměvem zavrtím hlavou. Cítím veselou lhostejnost, ale zároveň ve mně roste jakési zvláštní znepokojení.

Vydám se Olivera hledat. Točí se mi hlava. Stále narážím na nová, předtím neobjevená tmavá zákoutí.

V tom příštím se Oliver líbá s onou dívkou ve stříbrném tílku.

Spatří mě. Nejprve Oliver, potom i ona. Ona se usměje. Oliver se kousne do rtu a zvrátí hlavu ke stropu. Otočím se a běžím pryč. Oliver na mě cosi volá, ale nezastavím se, ani se neotočím. Hledám východ, narážím do lidí. Kabát nechávám v šatně. Konečně jsem venku. Je strašlivá zima, ale naštěstí přímo před vchodem stojí hned několik taxíků. Dveře nejbližšího z nich otevřu tak prudce, až se řidič lekne.

„Do Bohnic!“ říkám nebyvale autoritativně. „Rychle!“

Praha 21. března 2000

Drahá Lauro,
dopis, který jste mi s Tvým přítelem poslali, jak se říká
v pořádku došel.

Když jsem ho otevřel a pochopil, že je od Tebe, zaplavily mě dost smíšené pocity. Na jedné straně to bylo samozřejmě skvělé. Byl to konečně přesvědčivý důkaz, že jsi „dopisy z metra“ četla (po tom mediálním cirkusu, který se kolem nich spustil, jsem v to sice věřil, ale potřeboval jsem mít jistotu). Současně se ale dostavily pocity nepříjemné. Jednak jsem už tušil, jaké nehoráznosti se uvnitř dočtu, ale nesnesitelná byla především představa, že jsi obsah dopisu konzultovala s NÍM, že jste se společně radili, co mi napsat, abych se svou „veřejnou kampaní“ přestal. Představa, jak se Ty a ON někde v luxusní restauraci bavíte o mně...

*Ten relativně mírný tón dopisu je bezpochyby Tvoje zásluha. Zním Tě dobře a vím, že hádky se Ti doslova fyzicky protiví a že do nějakého sporu jdeš jen tehdy, když už opravdu není vyhnutí (a navíc se špatně skrývaným zoufalstvím...). Vsadím se, že například ten velice jemný, skoro bych řekl **kultivovaný** náznak výhrůžky, obsažený v závěru dopisu, je Tvoje dílo, ON by to zcela určitě napsal mnohem přímočařeji. Tvrdíte, že to, co dělám, je prý **nedůstojné a exhibicionistické** (mimochodem mi připadá, že některé obraty jste poněkud bezmyšlenkovitě převzali od všech těch psychologů, kteří v novinách a v televizi komicky spekulují o mém údajně narušeném dětství a problémových vztazích s matkou...). Píšete, že bych měl **přijmout prohru, vzmužit se a dál se neztrapňovat...** Také bych prý měl brát ohled na Tebe a uvědomit si, že je Ti takové veřejné propírání soukromých záležitostí krajně nepříjemné. Potom následuje překvapivě ubohý sarkasmus týkající se Ortenovy*

poezie z posledního dopisu – tady jsi nejspíš zapomněla redakčně zasáhnout a nechala jsi člověka, který čte jen časopisy o autech a o jachtingu, aby se pokusil interpretovat báseň... Úplně nakonec pak ta skrytá výhružka soudem.

Inu tak. Jak dobře víš, Lauro, nejsem zrovna typ, který by se pral (poslední pěstní souboj jsem svedl někdy ve třetí třídě), ale když jsem ten „Tvůj“ dopis dočetl, navalila se mi krev do hlavy a pocítil jsem téměř nezvladatelné nutkání rozbít tomu bastardovi hubu. ON, který se přede mnou zcela nedůstojně skrývá a všemožně se mi vyhýbá, má tu drzost, že si mě dovoluje poučovat o důstojnosti... Tentýž člověk, který Ti zcela neomaleně posílal dvojsmyslné textové zprávy, přestože od začátku věděl, že chodíš se mnou, na mě teď apeluje, abych se prý „choval čestně“...

Ale na NĚM koneckonců nezáleží. Cožpak záleží na tom, že mě snad hodlá zažalovat? Vysvětli MU, že nemám co ztratit – už jsem ztratil všechno. Jediné, na čem mi záleží, jsi Ty, Lauro. Pochop: cožpak můžu jednat jinak, než jak jednám? Cožpak to můžu vzdát, jestliže tím definitivně přijdu o to jediné, co je pro mě bez nadsázky životně důležité?

*Já o Tebe, Lauro, zkrátka **bojuju**. Bojuju, jak nejlíp umím – a to přece nemůže být nedůstojné. Není důležité, jestli to někomu připadá trapné nebo třeba exhibicionistické – to jsou jenom slova, navíc od těch, kteří možná nic podobného na vlastní kůži nezažili.*

Miluju Tě, Lauro. Vrať se.

Oliver

KAPITOLA XXI

Polygamie jako dědičné břímě – Odlišné názory na nevěru – Nešťastná prodavačka kondomů – Velký blondýn v cyklistických tretrách

1/

Ještě v noci volám Ingrid.

Trpělivě mě vyslechne a potom se opatrně zeptá, zda Oliverovo provinění trochu nepřeceňuju.

„Nepřeceňuju?“ křičím. „Jak – **nepřeceňuju**?! On se s ní **líbal**, copak to nechápeš?! Strkal svůj **jazyk** do té její zmalovaný tlamy!“

„Zlato?“ říká Ingrid ospale. „Vzpomínáš si ještě, s kým ses na dovolené s Rickiem hned **několikrát** líbala ty?“

Zahanbeně zmlknu.

Ingrid se chopí příležitosti a vysvětlí mi, že muži jsou na rozdíl od žen nevěrní i tehdy, když jsou ve vztahu zcela spokojení. Je to prý vědecky dokázáno. Cituje mi výsledky jakési srovnávací studie: za celou historii lidstva tu bylo něco přes jedenáct set společenských kultur, přičemž více než tisíc bylo **polygamií**.

„To je víc než devadesát procent, chápeš? Chlapi maj bohužel nevěru v genech,“ říká Ingrid významně.

Cosí tu nehraje.

„Ingrid? Ty tam někoho –?“

Ingrid zaváhá a mně to konečně dojde.

„Takže,“ hlesnu vyčerpaně, „chceš říct, že nás od začátku někdo poslouchá?!“

Ve sluchátku zapraská. Slyším Ingrid cosi šeptat a potom je chvíli ticho.

„Ahoj Lauro,“ ozve se náhle Hubert. „Promiň, ale je už fakt pozdě. Za hodinu musím být zpátky u rodiny... Moje genové předurčení mě bohužel nutí váš telefonát ukončit.“

A zavěsí.

2/

Nechci Olivera vidět. Neberu telefon, na jeho čím dál zoufalejší textové zprávy nereaguju.

Mámě nic neřeknu; statečně předstírám, že je všechno v pořádku.

V pondělí ráno přicházím do práce s předsevzetím se nikomu nesvěřovat, ale **vyrovnané ženy** na mně samy poznají, že se něco děje. Jejich starostlivé dotazy po chvíli způsobí, že propuknu v nezvladatelný pláč – a musím tudíž s pravdou ven.

Redakční názory na nevěru se rozcházejí:

Zdeňka míní, že Oliver je jenom další sobecký bastard, kterých je údajně mezi muži většina.

Vlasta mě naopak varuje, abych si kvůli takové maličkosti nezničila hezký vztah, a přečte mi článek, který chystá do příštího čísla. *Andie MacDowellová: Naše manželství zničila žárlivost.*

Romana s ní v zásadě souhlasí – až na to, že by to prý na mém místě nenechala jen tak. Rozhodně by Olivera nějak potrestala.

Tesařová se shovívavě usmívá; chce nám tím naznačit, že jí se problémy s nevěrou nikdy netýkaly, netýkají a týkat nebudou.

Mirek říká, že se mi v žádném případě nechce plést do soukromí a už vůbec se prý neodvažuje v citových záležitostech komukoliv radit; on osobně se ale domnívá, že bych se měla s Oliverem co nejdříve rozejít a najít si někoho, kdo by si vztahu se mnou mnohem víc vážil.

Pravím, že o tom budu přemýšlet.

Pohledy Tesařové jsou stále nespokojenější, takže se raději vrátím ke svému stolu a po zbytek dopoledne se pokouším pracovat. Nejprve otevřu došlou poštu – tentokrát je to pouze jediný dopis. Rukopis je obtížně čitelný, mnoho slov je výrazně podtržených.

Milá redakce,

vždycky jsem si svoje osobní problémy nechávala spíš pro sebe, nežli bych se s nimi obracela na někoho vlastně úplně cizího, ale protože už opravdu nevím, na koho bych se obrátila, tak se obracím na Vás. Třeba mi pomůžete,

i když už o tom začínám pomalu pochybovat, protože takových, jako jsem já, jsou určitě celé spousty. Chtěla jsem se v osmé třídě ZŠ hlásit na SPgŠ, ale moje vlastní matka mi řekla, že na to nemám a ať se jdu vyučit prodavačkou, takže jsem se nakonec vyučila a teď už dva roky dělám u nás prodavačku v parfumerii. Už jsem měla přitom tenkrát podanou přihlášku na SPgŠ a to stáhnutí přihlášky jsem normálně obřečela a ani moje třídní na ZŠ to nechápala a jenom opakovala „Proč, Zuzano, proč?“ Celý můj problém je v tom, že asi nejsem nijak zvlášť hezká (ale nejsem doufám ani ošklivá!) a že jsem ušlápnutá a úplně zlomená a hlavně bez sebevědomí, jenomže je hrozně těžké mít sebevědomí, když vám vaše vlastní matka řekne, že vy na nějakou školu nemáte! V parfumerii jsem si to dávno úplně zošklivila, takže se musím přiznat, že někdy mám strašnou chuť nastříkat tester nějaké té s prominutím krávkě, která si na vás kvůli každé blbosti hned otevře pusku, ne na ruku, ale rovnou do očí! Když jsem tam šla, těšila jsem se, že tam budou nakupovat aspoň někdy kluci, jenomže normální mladí kluci nakupují v parfumerii jen málo, to spíš starší chlapi od rodin, co už mají peníze, protože normální kluk na parfém

kolem 1000–2500 Kč samozřejmě v našem „demokratickém“ kapitalismu nemůže mít!

A i když na něj náhodou třeba má, tak stejně většinou přijde se svojí dívkou, což vám jenom trhá srdce, protože vy žádného takového kluka, který by vám koupil parfém nebo třeba jenom na jaře sněženky, pořád nemáte. Oni přijdou sice někdy i sami, jenomže když se mi nějaký líbí, tak na něj stejně nedokážu promluvit přesně tak, jak bych chtěla, protože mi úplně chybí sebevědomí, takže z toho nikdy nic není! Jinak žádnou příležitost k seznámení nemám, protože domů se dostanu vždycky až tak ve 3/4 na 8, a to už jsem stejně strašlivě utahaná a po večeri si jdu rovnou lehnout. O víkendech zase musím luxovat a různě pomáhat doma a večer nikam nesmím, i když je mi už devatenáct! Leda do kina, jenomže v sobotu večer nikdo do kina nejde, to dá rozum, všichni jdou tancovat do klubu nebo ještě tak do hospody. Mluvit dokážu jenom na ty mladší kluky, když jich k nám do parfumerie přijde víc a chtějí třeba kondomy a jsou na mě sprostý, ale na ty milé slušné kluky to nedokážu skoro nikdy! Až si někdy říkám, že nežli takový život, tak to radši žádný, ale nechci se rouhat, protože mi kromě sebevědomí vlastně v životě zase až tak moc nechybí. Jenom bych hrozně chtěla potkat někoho hodného, kdo by mě opravdu miloval a měl se mnou potom dvě děti. Nemusí to ani být žádný filmový krasavec, protože na světě jsou mnohem důležitější věci než fyzická krása. To přece nechci tak moc. Nebo chci? Můžete mi poradit, co mám udělat, aby se mi tenhle můj sen splnil, protože už někdy začínám být zoufalá a napadá mě, co když se mi ten sen nesplní vůbec nikdy????

Vaše čtenářka Zuzana

P. S. Napište!!!!

Dočtu a hlasitě se vysmrkám. Romana se ke mně podezíravě otočí. „Panebože,“ vzdychne nahlas, „ona už zase brečí...“

4/

Sotva se po obědě vrátíme do kanceláře, kdosi zvoní; Vlasta jde otevřít. Po chvíli se vrací a významně na nás pomrkává.

„Tento mladý muž při pohledu na mě očividně zapochyboval, že se nachází v redakci **Vyrovnané ženy...**“, zopakuje starý vtip.

Všichni se otočíme od monitorů: Vlasta za sebou vede mladého **messenger** v upnutém cyklistickém trikotu a žlutočerné bundě, z níž vane venkovní chlad. Je štíhlý, opálený v obličeji a zpod prilby mu vykukují krátké světlé vlasy.

V ruce drží kytici rudých růží.

„Dobrý den,“ zdraví zadýchaně.

Odpovídáme téměř unisono. Zdena se zahihňá.

„Pro slečnu Lauru...,“ říká blondák Vlastě a rozpačitě po nás těká pohledem; na mně se jeho pohled zastaví o poznání déle. Zalichotí mi to. Vlasta s úsměvem přikývne a messenger mi květiny s viditelnou úlevou předá.

„Nedal byste si kávičku, švarný cyklisto?“ ptá se Romana, ale mladík zdvořile odmítá; sotva mu podepíšu **převzetí dodávky**, spěšně kancelář opouští.

Mirek se otočí k obrazovce počítače a předstírá mimořádné pracovní zaneprázdnění, ale ostatní kolegyně včetně Tesařové mě zvědavě pozorují. Růží je přesně deset. Pod celofánem svítí malá bílá obálka.

Dej mi prosím šanci tu hloupost napravit, píše mi Oliver. *Miluju tě.*

„Tak co?“ nevydrží to Vlasta.

Přečtu jim text nahlas. Snažím se, aby můj hlas zněl ironicky, ale příliš se mi to nedaří. Dámy jsou postřehnutelně vzrušeny. Konečně se díky mně dočkaly a staly se svědkyněmi **autentického** citového

dramatu. Vlasta mi dokonce navrhuje, abych scénu s růžemi použila do *Příběhů, které psal život*, ale Romana ji odbyde máchnutím ruky.

„O její rubriku teď nejde,“ říká. „Teď jde o to, co Laura **udělá**...“

5/

Co udělám?

Co tomu prevítovi udělám?

Strašně ráda bych mu chladně sdělila, že ho už nikdy!!! v životě nechci vidět!!!, ale problém je, že ho vidět chci!!!, a to dokonce co nejdřív!!! Takže mu zavolám do práce, chladně mu poděkuju za květiny – a pozvu ho na večeři. K nám domů!!!

Solidní rodinné hodnoty versus dvacetileté zmalované bludičky...

Oliver, okouzlen mou velkorysostí, se samým štěstím ihned připojí – a na cestě k nám udělá druhé, ještě okázalejší gesto, než bylo zaslání květin: zavalen (a zřejmě i poněkud přidušen...) lavinou sentimentální lásky ke mně, mé matce, sobě samému a celému lidstvu, se zastaví v bance, vybere polovinu svých celoživotních úspor a v nejbližší cestovní kanceláři zakoupí týdenní vánoční zájezd na Kanárské ostrovy.

Pro tři osoby.

Dorazí k nám, posadí se ke stolu, vytáhne potvrzenou a zaplacenou objednávku, zvrátí se na židli dozadu a těší se z našich rozpaků.

„**Šedesát tři tisíc?!**“ vrtí hlavou máma, zatímco si prohlíží voucher. „Teda Pažoute, ty ses musel zbláznit.“

Je ale vidět, že má radost.

„To bys od **Čecha** nečekala, co?“ usmívá se Oliver. „Říkal jsem si, že Vánoce stejně neslavíte...“

„No, **laciný gesta** ti fakt jdou,“ říkám naoko jízlivě.

„Vid’? V laciných gestech jsem byl vždycky dobřej,“ souhlasí pyšně Oliver.

KAPITOLA XXII

*Bezprecedentní samostatnost – Nein, Vater, nein! – Vzpomínka
na Brigitte Bardot – Vánoce na pláži*

1/

Je to ovšem organizovaný zájezd – a máma organizované zájezdy odjakživa nesnáší. Vyřeší to elegantně: na pražském letišti se až do odletu drží stranou od hlavní skupiny a povinnou prezentací u přepážky cestovní kanceláře pověří mě a Olivera. Po příletu zase odmítne hromadný převoz z letiště do letoviska; přítomné delegátce, která nás nervózně vyzývá, abychom si nastoupili do přistaveného autobusu (fouká velmi prudký vítr, takže musí křičet), zdvořile vysvětlí, že si tak jako tak hodláme pronajmout na celý týden auto, takže se do hotelu dopravíme sami. Delegátka vypadá zaskočeně, s podobným požadavkem se prý ještě nesetkala, a argumentuje odpovědností za **všechny** účastníky zájezdu.

„**My** to zvládneme, zlato,“ usmívá se máma.

Vlasy jí ve větru divoce vlají.

Autobus odjíždí bez nás.

Vrátíme se do haly ke stánku AVIS, máma španělsky zažertuje s přítomnou dívkou, podá jí kreditní kartu, dívka telefonuje – a do pěti minut stojí před nejbližším východem z letištní haly bílý Seat Toledo. Obloha je azurově modrá, slunce příjemně hřeje. Oliver naloží kufry, máma usedá za volant: nastartuje, stiskne tlačítko klimatizace, zkontroluje mě ve zpětném zrcátku, hladce se rozjede, proplete se nepřehledně značeným labyrintem parkoviště, neomylně projede všemi dálničními nadjezdy, kruhovými objezdy a křižovatkami

a bez jediného špatného odbočení, nuceného zastavení, neřkuli pak pohledu do mapy nás po necelých patnácti minutách dopraví na parkoviště před hotelem.

„Teda mami,“ říkám s upřímným obdivem, „seš vážně dobrá...“

„Já to vím,“ usmívá se máma. „Ale vědí to ti druzí?“

2/

Počasí je skvělé; je sice stále hodně větrno, ale teplo: odpoledne bývá až třiadvacet stupňů. Je to poprvé v životě, co nemám v prosinci studený nos a ruce.

Hotel je tříhvězdičkový, celkem pěkný; mámin jednolůžkový pokoj má dokonce přímý výhled na moře. V hotelu ovšem pouze snídáme (máma ještě před odletem požádala Olivera, aby zrušil zakoupenou polopenzi) a na obědy a večeře chodíme do početných restaurací v letovisku (mým nejoblíbenějším jídlem jsou brambory ve slupce, **papas arrugadas**, nejlépe s pikantní červenou omáčkou **mojo**, a především **gambas**, krevety servírované ve vroucím olivovém oleji, s teplou česnekovou bagetou). Číšníci i hosté nás očividně považují za manžele s dcerou. Když jednou máma odejde na toaletu a Oliver mě vášnivě políbí, dvojice starších Angličanů u sousedního stolu na nás vytřeští oči. Někdy je to nepříjemné, jindy se podobnými reakcemi docela bavíme.

„Nein, Vater, nein!“ bráním se, když mě na pláži plné Němců Oliver obejmě.

3/

Na pláži si ovšem znovu uvědomím, že Oliverovi se líbí převážně **mladé** ženy; jeho výmluvně zaujatý pohled několikrát dokonce

provází i velmi mladé dívky. Když ho na to po pár dnech v mámině nepřítomnosti upozorním (o něco žárlivěji, než jsem původně chtěla), k mému překvapení se vůbec nepokouší zapírat.

„**Samozřejmě** že se mi líbí mladé dívky,“ říká naprosto klidně. „Proč by se mi probůh líbit neměly? Připadalo by ti snad přirozenější, kdyby se mi líbily tyhle **stařeny**?“ ukáže směrem k vrásčitým německým penzistům.

(„**Proč** se vlastně tyhle ženské opalují?“ tázala jsem se hned první den Olivera, když jsem viděla, jak systematicky a odpovědně se všechny ty vrásčité důchodkyně po dlouhé hodiny věnují chytání bronzu. „Kvůli **komu**, to mi řekni?“

„Kvůli prohlídkám u doktora,“ odpověděl suše. „Kvůli panu primárovi...“)

„Připadalo by mi přirozenější, kdyby se ti líbily ženy plus mínus tvého věku.“

„Pak bych tu ovšem nebyl s tebou,“ podotkne Oliver celkem logicky.

Napadají mě už jenom argumenty typu **Uvědom si laskavě, kolik ti je let** nebo **Vždyť bys mohl být jejich otcem...**, takže jsem radši zticha.

„Víš, co odpověděla Brigitte Bardot, když se jí ptali, proč dává i po čtyřicítce přednost mladým chlapcům?“ říká Oliver: „Vždycky se mi líbili mladí lidé. Nechápu, proč bych měla svůj názor měnit jenom proto, že stárnu...“

Mlčím, ale klíčí ve mně jakási nespokojenost.

„To bych podepsal,“ dodá.

„Líbí se ti moje máma?“ říkám poněkud útočně. „Myslím fyzicky?“ Oliver zaváhá.

„Je to krásná, inteligentní ženská,“ volí pečlivě slova. „Je... **osobnost**.“

Cítím v tom opatrnost, která mě popuzuje.

„Přitahuje tě? Chtěl by ses s ní ještě dneska vyspat?“

„Dneska v **kolik?**“ pokouší se to obrátit v žert, ale já mu to nedovolím.

„Chtěl, nebo nechtěl?“

Dívám se mu do očí.

„Ptáš se moc kategoricky. Život není takhle kategorickej.“

„Dobře. **Spíš** chtěl, nebo **spíš** nechtěl?“

Oliver vzdychne.

„Spíš nechtěl,“ odpoví neochotně.

„Tak vidíš,“ říkám smutně. „A co až bude přes čtyřicet mně...?“

„Co chceš prokristapána slyšet?“

„Upřímnou odpověď.“

„Nevím. **Opravdu** nevím.“

„Ty nevíš? Ale jak mám potom s tebou žít, když **nevíš?**“

„A jak mám žít **já**, když nevím?!“ naštve se definitivně Oliver. „Proč si sakra pořád myslíš, že já to mám snazší? Svět se nedělí na chlapy a na ženský, jak se ti snažej namluvit v Cosmopolitanu, svět je jenom jeden. **Všichni** jsme na stejný lodi. Všichni, ty i já, jsme ve stejným **unisex** průseru s názvem **Lidskej život** – tak už to konečně pochop!“

„Já samozřejmě chápu, že život je průser – a s tím jsem smířená,“ zvýším hlas. „S čím se ale smířit nedokážu, jsou některý tvoje **názory!**“

„Tak vidíš!“ zajásá Oliver. „Samas to řekla! Tohle je naprosto typickej ženskéj přístup! S nedokonalostí **života** jste schopný se jakž takž vyrovnat: To je život, je třeba ho brát, jakej je, říkáte si celkem rozumně. Ale s nedokonalostí **chlapů** se kupodivu nesmíte řídit nikdy. Pořád budete naivně hledat toho **dokonalýho**. Toho si dokonce přímo **nárokuje**te. Připadá vám, že ideální chlap je vaše nezadatelný ženský **právo**. Když takovýho chlapa nedostanete, jste **spravedlivě rozčilený...**“

„Kecy!“

„Stárnu, Jardo, dělej s tím něco! Obklopuje mě krutý, nespravedlivý svět, Jardo, copak to nevidíš? Ty s tím nic neuděláš?! Jste

naštvaný na **Boha**, ale protože moc dobře víte, že Bůh reklamace nepřijímá, seřvete aspoň chudáka **kostelníka**...”

Po zbytek dne spolu nemluvíme. Zkouším si číst, ale nedokážu se soustředit. Myslím na Rickieho a stýská se mi.

Nakonec nás s Oliverem musí usmířit máma.

To jsme to dopracovali.

4/

Štědrý den je tu poznat prakticky jen podle toho, že pláž je už od rána plná přiovilých, německy hovořících Santa Clausů v plavkách. S mámou se shodneme, že je to mile absurdní a že to v nás naštěstí – na rozdíl od kaprů, **purpur na plotně** a rozzářených stromečků v oknech bohnického sídliště – nevyvolává téměř žádné vánoční asociace.

Přesně před osmi lety mi umřel táta.

Sedíme v malé kavárničce na kraji pláže, číšník přináší skleněný džbán plný skvěle vychlazené **sangrie**.

„**Tak trochu jiné Vánoce...**,” říká spokojeně Oliver. „Prima slogan, ne? Asi to prodám nějaký cestovce.”

Máma pozoruje jeho sešmajdané sandály a tričko plné děr.

Neříkej nic, prosím ji v duchu.

„Představ si, že naše teta,” říká zamyšleně máma, nerozbalené brčko v puse, „peče léta na Vánoce vánočku...”

„Nereptáme,” přidám se vděčně, „aspoň máme něco pro kočku...”

Oliver nám oběma pohladí předloktí a potom nás políbí.

Je to poprvé, co si to od něj máma nechá líbit. Maličko přitom zrudne.

„Tak šťastné a veselé,” říká Oliver a zdvihá sklenici k přípitku.

Mámina ruka zaváhá.

„My tohle neříkáme, Olivere,” informuji ho tiše. „Sorry.”

Oliver omluvně pokrčí rameny.

„Tak co třeba **Na zdraví?**“ zkusí to znovu.

„Na zdraví a **na lásku,**“ říká máma a ťukne si s námi.

Po zbytek odpoledne potom skáčeme ve vlnách.

KAPITOLA XXIII

Němec nesnášející Němce – Námluvy pozůstalých – Ovlivňuje třídní společnost mužskou psychiku? – Hloubka ženského spánku

1/

Svou příští životní lásku potká máma hned nazítří, během výletu na Tenerife.

Je to Němec, který upřímně nesnáší Němce.

Máma zase nesnáší Čechy, takže mají skvělé předpoklady vytvořit ideální pár.

2/

Jmenuje se Hans, je mu pětáctýřicet a pracuje jako architekt; cestuje sám. Vypadá tak trochu jako mladší Clint Eastwood – tenhle můj dojem se ještě prohloubí, když se na nás při čekání na trajekt anglicky obrátí s jakýmsi dotazem.

Je to především máma, kdo ryze zdvořilostní konverzaci uměle prodlužuje.

„It’s a windy day today, isn’t it?“ švitoří.

Zato včera bylo celkem příjemné teplo, že? Ani zima, ani přílišné horko. Tak akorát.

Vyměníme si s Oliverem pobavený pohled, ale máma nás ignoruje.

Zdá se, že Hans také nijak neholduje studeným středoevropským Vánocům, že? pokračuje snaživě.

„Well, it depends...“ říká se sympatickým úsměvem Hans. Přijde na to. Jezdí sem každé Vánoce? ptá se máma.

Teprve tři roky, odpovídá Hans.

Náhle zaváhá. Semkne rty a pokrčí rameny. Od smrti manželky, dodá jakoby omluvně.

„Oh my God!“ vyhrkne máma. „I’m so sorry!“

Přejde okamžitě do němčiny a ještě jednou se Hansovi obšírně omlouvá. Rozumím jí každé páté slovo, ale Hans je její perfektní němčinou očividně mile překvapen. Zdvihne obě dlaně na znamení, že není třeba se omlouvat. Taktně mění jazyk i téma: anglicky se ptá, jak jsme strávili Štědrý večer my – v Čechách? Nebo také tady? Své pohledy dělí mezi mámu a Olivera – zjevně jej tak jako mnozí považuje za mého otce. Jeho příští otázka moji domněnku potvrdí a máma mu rutinně vysvětlí jeho omyl.

Nyní je to pro změnu Hans, kdo upadne do rozpaků a kdo se zbytečně dlouze omlouvá. Zatímco mluví, v jeho očích je nevyřčená otázka.

„**Můj** muž,“ informuje ho máma, „zemřel před osmi lety.“

Hans se bezmocně nadechne. Zdá se, že nemůže najít ta správná slova.

„Klid,“ říká máma. „K ničemu vás to nezavazuje.“

Hans se rozesměje. Musím uznat, že smích mu sluší.

Máma se rovněž usmívá. Nastupujeme na trajekt.

„Co kdybychom nechali tady **mládež**,“ říká Hansovi a ukáže na Olivera a na mě, „a **zcela nezávazně** si někde dali kávu?“

„To je dobrý nápad!“ souhlasí okamžitě Hans.

3/

„Je z **Hamburku!**“ zvěstuje nám máma radostně, když se po půlhodině vrátí. „Narodil se tam!“

Oliverův výraz je ostentativně nechápavý.

„Promiň,“ chce vědět, „ale co je na Hamburku coby místě narození **tolik** potěšujícího?“

Nejde samozřejmě o Hamburk, vysvětlí mu máma. Jde o to, že Hans je někdejší **západní Němec** (jak tajně doufala), a nikoli bývalý **endérák**.

„A proč,“ říká Oliver trochu hádavě, „je pro rodící se milostnou aféru důležitý, v jakym režimu kdo vyrůstal?“

„Protože socialismus sebral většině chlapů sebevědomí a sebeúctu,“ říká Oliverovi máma. „Myslím, Pažoute, že zrovna ty bys o tom mohl něco vědět...“

(„Mluvívali o celých národech, jako by hovořili o jednotlivci, zatímco mluvit se sebemenším náznakem jistoty byt' jen o jednotlivci mně připadalo unáhlené,“ cituje mi později Oliver ze své rozečtené knihy.)

Z trajektu po přistání přestupujeme na autobus. V autobuse si všimnu, že máma k Hansovi jednou či dvakrát nenápadně zalétne pohledem. Jakmile na příští zastávce vystoupíme, Hans se k nám znovu připojí. Zasněžený vrcholek PICO DE TEIDE pozorujeme už opět společně. Později se mě Hans s jemnou ironií otáže (má vdanou dceru v mém věku), zda mu dovolím pozvat mámu na oběd.

„Nejprve dvě kontrolní otázky,“ ptám se ho anglicky přísně. „První: Co si myslíte o trestu smrti?“

„O trestu smrti?“ říká zaraženě. „Jsem proti...“

„Dobře. Co zbraně? Máte rád zbraně?“

Máma se směje.

„Nemám,“ nechápe stále Hans.

„Oukej. Tak běžte...“

4/

V příštích dnech se od sebe Hans a máma nehnou na krok. Oba vypadají zamilovaně.

„Jakej je?“ vyptávám se zvědavě.

„Zatím skvělejš,“ říká máma. „Zatím skoro ideál...“

„Prokrista, už zas?“ úpí Oliver. „**Ideální muž** neexistuje! Ideální muž je virus napadající ženskou racionalitu – teda pokud něco jako ženská racionalita vůbec existuje...“

„Možná že ideální muž neexistuje, ale není to žádný virus,“ nesouhlasím. „Je to krásnej **sen**.“

„A sny se kupodivu občas člověku i splněj...,“ doplní mě máma. Usmějeme se na sebe.

„Nesmysl. Je to životu nebezpečnej **mýtus**,“ vrtí hlavou Oliver. „Každou ženskou, která tohle slovní spojení vysloví, bych stíhal za šíření poplašný zprávy. Nebo za **obecný ohrožení** – tam je trestní sazba podstatně vyšší.“

Máma si dolévá čaj; všimnu si, že se jí trochu chvěje ruka.

„Vadilo by vám, kdybych se přestěhovala k Hansovi do hotelu?“ říká jakoby mimochodem, ale vyhne se přitom mému pohledu. „Chceme být na silvestra spolu.“

„Stojí ti to za to?“ namítá Oliver. „Na tu jednu noc?“

„Samozřejmě že nevadilo...,“ říkám.

5/

Večer s Oliverem sedíme v hotelovém baru; společnost nám dělá jen několik podobně osamělých párů. Z přilehlých restaurací k nám doléhá hlahol počínajících silvestrovských oslav. Kdybych si mohla vybrat, šla bych si někam zatancovat, ale Oliver diskotéky nesnáší. Nepřiznám to nahlas, ale myslím na mámu.

„Jestli vypiju ještě tohle, tak okamžitě usnu,“ říkám Oliverovi, když objednává další dvě sklenky těžkého červeného vína.

„V raném dětství,“ říká zamyšleně Oliver, „jsem si velice oblíbil známou píseň o zabijáku Mackie Messerovi ze Žebrácké opery. V podání Miloše Kopeckého.“

Mluví přísně spisovně, což znamená, že je už opilý.

„Zkrát to,“ žádám ho.

„V té písni je následující sloka: *Jednou v noci / mladá žena / nic netuší / a jde spát / probudí se / zneuctěna / ale Mackie / ji nechce znát.*“

„Úžasný,“ říkám unaveně. „Jaká je pointa?“

„Ta píseň zcela zkrslila mou představu o **hloubce** ženského spánku.“

Rozesměje mě to. Když Oliver chce, umí být zábavný. Jeho opálení mi navíc připomíná, že je to pořád **ten** Oliver.

Ten z Korčuly.

Přivinu se k němu těsněji a těším se z pocitu, že patříme k sobě.

„Celá léta jsem se kvůli té zatracené písni domníval, že ve spánku s vámi můžeme dělat cokoli,“ pokračuje. „Dovedeš si představit to pozdější zklamání?“

Rozhlédnu se, zda nás nikdo nepozoruje, a položím mu ruku do klína.

„A to by se ti líbilo?“ ptám se ho koketně. „Kdybych opravdu **hluboce** spala?“

„Připustme,“ říká Oliver opatrně, „že spící žena může mít pro muže jistou atraktivitu.“

„Ano? A v čem ta atraktivita spočívá?“

„V tom, že muž může beze zbytku převzít aktivitu a konečně tak naplnit svou přirozenou dominantní úlohu – jak po tom ostatně vždycky toužil. Dále v tom, že spící žena mu nevnučuje všechny ty nesmyslné předkoitální aktivity, které redaktorky ženských časopisů bůhvíproč považují za vzrušující. Žádné zdržování pseudoorientálními masážemi chodidel, žádné cucání ušního lalůčku... A konečně je zbaven povinnosti postkoitální konverzace.“

Vím, že to nemyslí zcela vážně, ale přesto se odtáhnu.

„Takže nejlepší by bylo, kdyby žena byla **mrtvá**?“

„Proč hned mrtvá?“ říká klidně Oliver. „Úplně by stačilo, kdyby si občas vzala rohypnol.“

Ještě před chvílí mě ta debata docela vzrušovala, ale nyní už se mi přestává líbit. Kolem s jekotem proběhnou dva asi pětiletí chlapci. Oliver se zatváří útrpně.

„Prokrista!“ durdí se. „Neměli by ti bastardi už dávno spát?“

Mlčím.

„Co ty si vlastně myslíš o dětech?“ zeptám se po chvíli.

„Děti jsou radost i starost.“

„Myslím to vážně.“

„Vážně?“ říká Oliver. „Děti jsou hračky znuděných, bezradných dospělých.“

„Cože?“

„Děti jsou náplně prázdných životů.“

Jsem naprosto konsternována.

A tohohle člověka jsem si chtěla vzít!

Praha 20. dubna 2000

Drahá Lauro,

*jaro je tady a já dál zpívám svou obehnanou písničku. Jmenuje se **Lauro, vrať se!** a je to hotový šlágr sezóny. Byli jsme několikrát v různých novinách, dvakrát v hlavních zprávách na NOVĚ a prý to bylo i ve zprávách německé televize ARD (užívám spravedlivě množného čísla, protože všechen ten mediální úspěch je jaksí především Tvoje zásluha...). Jeden literární kritik dokonce napsal do Respektu článek **Orfeus v metru** – četlas to? Nebo už čteš jenom časopis **Jachty a čluny**?*

*Sám jsem viděl mnohokrát, jak si někdo z cestujících (obvykle dívka či žena) můj dopis se zájmem a někdy i s postřehnutelným dojetím čte, což mě pokaždé jakýmsi smutným způsobem potěšilo, ale zažil jsem i opak – naprostý, lhostejný nezájem, kdy dotyčný člověk přečetl jen několik řádků a potom otráveně odvrátil pohled k sousedním reklamám: **Vychutnej si tohle, poznej báječnou chuť tamtoho, nevaž se a odvaž se...** To jsou věci, které letí. Smutek nudí – a cizí obzvlášť. Něčí bolest? To neřeš!*

Nedávno jsem byl svědkem toho, jak si skupinka teenagerů dělala z mého předešlého dopisu dost vulgární legraci. Nejsem takový idiot, abych to nechápal, ale stejně jsem tajně doufal, že aspoň některá z holek řekne těm klukům něco jako „Nechte toho, ste blbí!“ – jako když někdo vypravuje hodně drsné anekdoty, které překračují únosnou míru. Jenže to žádná neřekla. Existuje ale ve věku tolik úspěšné České sody ještě nějaká míra? Když si děláme legraci z Palacha a z koncentráků, můžeme brát vážně obyčejný pocit opuštěnosti?

K zmíněné samotě: Nemusíš mi to věřit, ale za celé ty dlouhé měsíce od našeho rozchodu jsem nespál s žádnou ženou. Znáš mě dobře a víš, že sex pro mě vždycky byl hodně důležitý. Někdy před třemi týdny mě kolega z agentury (samozřejmě ho znáš,

ale z pochopitelných důvodů ho nemohu jmenovat), který se už nemohl dívat na mé (jak se vyjádřil) **dobrovolné mučednictví**, zatáhl do jednoho mimopražského nevěstince – ale já jsem s žádnou z těch snaživých, ale očividně ne zrovna šťastných dívek stejně nedokázal jít nahoru. Ta ironie: přišel jsem o **všechno**, ale **zábrany** mi zůstaly... Abych byl zcela konkrétní (promiň tentokrát ty intimní detaily, uznej, že až dosud jsem byl v tomto ohledu velmi zdrženlivý): když začali hrát **Let's talk about love** od Céline Dion, jedna ta dívka, právem otrávená mou nerozhodností, mi položila ruku do klína. Okamžitě jsem měl erekci – a současně jsem se nahlas rozplakal. Zkus si to představit (doktora Z. to minulý týden velmi rozesmálo – což ovšem na druhou stranu není zrovna to, co člověk očekává od svého psychiatra): sedím v maloměstském bordelu v jakési příšerné klubovce, kalhoty vyboulené, zpívá Céline Dion – a já hlasitě pláču.

Takže to by byla trocha **decentně sebeironického humoru** (jak psali v Respektu) spojená s nevtíravým sdělením, že žiju příkladně asketicky a především jsem **stále single**. Nyní něco méně legračního.

Poslední dobou mívám strašný, úzkostný sen. Potkávám Tě u východu různých parků, zejména pak Průhonického (vůbec nechápu, proč zrovna tam, byl jsem v Průhonicích naposledy na školním výletě, kde mi mimochodem jeden ze spolužáků nechtě strhl pihu, která mi pak celý den krvácela...). V těch snech jsi buďto těhotná, nebo se už skláníš nad kočárkem. Ten kočárek je podivně nemoderní – takový ten proutěný – ale co já vím, možná že už tenhle typ zase přišel do módy.

Modlím se, aby to nebyla pravda.

Miluju Tě, Lauro – a nepřestává to.

Vrat' se.

Oliver

KAPITOLA XXIV

*Zprávy z domova – Kafe od Žida – Lásky po telefonu – Oliverův
nečekaný návrh*

1/

Vítejte z dovolené aneb Zprávy z domova:

Babička na novoroční vycházce s pečovatelkou upadla a zlomila si krček v kyčli. Je po operaci a leží na Bulovce, na pokoji se dvěma dalšími podobně nepohyblivými stařenkami a jedním umírajícím státním úředníkem na penzi. Obden se u ní s mámou střídáme v návštěvách. Pokoušíme se ji všemožně rozptýlit, ale babička je nezvykle zamlklá; dokonce se mě ani jednou nezeptá, zda už mám chlapce.

Hubert hned po Vánocích opustil rodinu a přestěhoval se k **Ingrid** do její garsoniéry. Silvestra už slavili společně. Ingrid Hubertovi zakoupila dvě velké knihovny, stojací lampu a samozřejmě křeslo. Tvrdí, že je poprvé v životě opravdu šťastná. Oliver je nadšený a vyčítá mi, že jeho radost nesdílím.

Žemlová má rakovinu. Chodí na ozařování, takže jí slezly vlasy a musí nosit šátek – s téměř stejným vzorem, jaký má závěs na jejich botníku. Tváří se, jako by její rakovina byla moje a mámina vina. **Žemla** se nás zase, kdykoliv se s ním srazíme na chodbě, pokouší objímat. Přišel nám to říct ještě týž večer, kdy jsme přiletěly z Kanárů. Je z toho pochopitelně zdrcený. Máma mu udělala kafe a nezúčastněně ho vyslechla. Rozhodla se, že se v tom nebude citově angažovat. Říká, že jestli **ona** nemá právo na lhostejnost, tak pak už nikdo.

Tesařovou bije manžel. Řekly mi to Vlasta se Zdeňkou. Zatím se jí to díky mejkapu pokaždé podařilo utajit, ale po silvestru to

definitivně prasklo – zlomený nos a rozbité obočí lze totiž těžko zapudrovat. Romana šéfovou utěšuje výčtem slavných žen, které rovněž zažily domácí násilí.

Zatím to příliš nepomáhá.

2/

Od vydavatele **Vyrovnané ženy** jsme všichni dostali k Vánocům vstupenky do Národního divadla – na Maryšu. Zavolala jsem mámě a zeptala se, zda nemám lístky vzhledem k situaci s babičkou někomu věnovat, ale máma řekla, že půjde ráda; potřebujeme se prý rozptýlit.

Oběma se nám to moc líbí, Zuzana Stivínová je coby Maryša skvělá. Ještě dlouho po představení dojatě mlčíme.

„Víš, co mě napadlo?“ promluví konečně máma, když jdeme mrazivým večerem na nejbližší metro.

„Ne,“ drkotám zuby.

„Situace Maryši je tragická, protože nemiluje Vávru, ale Francka. Jenomže co když ženská žádnýho Francka **nemá**?“

Máma na mě úkosem pohlédne a přitáhne si límec kabátu těsněji ke krku.

„Nebo co když si pořád není jistá, jestli ten její je ten pravej? Co když o všech chlapech, který pozná, pokaždý donekonečna **pochybuje**? Co když ji ta věčná nespokojenost, ta věčná nejistota, jestli si vybrala dobře, nutí dál a dál **hledat**?“

„Povídej mi o tom!“ souhlasím spontánně.

„Není pak ale lepší to **vzdát**? **Poddát se** nějaký tý otcovský nebo jiný síle? Nechat se zavalit tím **nezměnitelným údělem**? Zbavit se prostě tý nesnesitelný odpovědnosti za vlastní rozhodnutí...“

Tuším, co máma myslí.

„Můžeme si vybírat – to je ten problém. Proto jsme nespokojený,“ říká. „Vědomí **nevyhnutelnosti** by nám možná prospělo: **Tak to**

prostě je – a jinak to nebude. To je holt život. Co když potřebujeme spíš **tohle?**“

3/

Od návratu z Kanárů jí Hans obden telefonuje; dvakrát třikrát týdně volá ona jemu. Mluví spolu německy, takže téměř ničemu nerozumím, ale když skončí, máma pokaždé vypadá zasmušile.

Vyprávím to Oliverovi. Nic na to neřekne, pouze pokrčí rameny.

O pár dní později mi cituje z rozečtené knihy s názvem **Generace X**: „Skupina lidí tíhnoucí k chronickému cestování na úkor vlastní dlouhodobé ekonomické stability a trvalého zázemí a vyznačující se tendencí prožívat katastrofické a extrémně drahé telefonní milostné vztahy s jedinci slyšícími na jméno Serge.“

Spokojeně se odmlčí.

„V tomto případě Hans,“ doplní.

Asi v polovině ledna vyleze z našeho bohnického faxu potvrzená objednávka letenky do Hamburku. Máma obratem zruší několik pracně sehnanych překladatelských zakázek a znovu podlehne oné odstředivé síle, která ji už od mládí žene pryč z Čech. Ze skříně v předsíni sundá svůj nejlepší kufr a začíná promyšleně balit. Náhle je plná energie. Usmívá se.

Když je v pohybu, cítí se v bezpečí.

4/

Letadlo odlétá ráno.

Máma vstane v půl šesté, o čtvrt hodiny později vyleze z postele i já. Máma si před zrcadlem v předsíni dosušuje umyté vlasy. Postavím se vedle ní a pozoruji ten nebetyčný rozdíl: já jsem ve

zmačkané noční košili, rozespalá, s přeleželymi vlasy a spánkem opuchlými víčky; máma je dokonale nalíčená, na sobě má nový kalhotový kostým a srší elánem.

„Tak pa, lásko,“ políbí mě na odchodu. „Opatruj se.“

„Šťastnou cestu, mami,“ říkám. „Užij si to.“

Zavřu za ní dveře a jdu na balkón. Na vedlejším balkónu stojí Žemla v červené šustákové soupravě a kouří. Předstírám, že jsem si ho nevšimla. Máma nastupuje do taxíku, dlouze si máváme. Neujde mi, že mává i Žemla. Taxík odjíždí, máma tiskne dlaň na zadní okno.

„Kam a na jak dlouho?“ zeptá se Žemla nebývale stručně.

„Na čtrnáct dní. Do Hamburku,“ říkám trochu provinile. „Dobrý ráno.“

„Dobrý ráno.“

Típne cigaretu, ale zůstává na balkóně. Slyším Žemlovou cosi volat. Vracím se do bytu: působí podivně prázdně. Okamžitě si začnu připadat opuštěně. Usnout už nedokážu. Uvařím si kávu a čtu si včerejší noviny. V osm zvoní mobil – je to Oliver, odchází do práce.

„Tak jste nezaspaly?“ říká.

„Ne.“

„V kolik jí to letí?“

„V půl devátý.“

„Nebud' smutná.“

„Hm.“

Chvilí mlčí.

„Chtěl jsem ti navrhnout,“ říká potom, „abys ses ke mně nastěhovala.“

„To nestojí za to – na těch čtrnáct dní. Musím každý den k babičce.“

„Nemyslím na čtrnáct dní,“ opraví mě Oliver. „Myslím **napořád**.“

KAPITOLA XXV

*Čeho se Laura bojí? – Oliver a třídní schůzky – Citát z Havlíčka –
Zamilovaný Mirek*

1/

STAROMLADENECKA PEVNOST DOBYTA! textuju Ingrid.

Mám takovou radost, že jí málem pošlu **letící srdce**, ale naštěstí si včas připomenu své celoživotní předsevzetí neposílat nikdy nikomu žádný z těch hloupých obrázků (copak jsme Indiáni, abychom komunikovali prostřednictvím obrázkového písma?). Zároveň mám ze společného bydlení s Oliverem trochu strach.

Bojím se o své soukromí, o své každodenní zvyklosti.

Bojím se, že si zevšedníme.

Bojím se, že dopustím, aby mi Oliver začal jít na nervy.

Bojím se, že nepřestanu dál **hledat**.

2/

První dva měsíce jsou ovšem nad očekávání skvělé. Oba se od samého začátku nápadně snažíme. Na uvítanou dostanu od Olivera květiny, modré hedvábné pyžamo **Marks and Spencer** a bílý froté župan; já mu na oplátku koupím totéž křeslo, jaké před časem koupila Ingrid Hubertovi.

Oliver je nadšený. Je milý a zábavný. Přátelsky se škádlíme.

„Milá Lauro, věř, že nemám opravdu ani to nejmenší proti **tvým** vlasovým šampónům, koupelovým pěnám, balzámům, kondicionérům,

hair-repairům a tělovým mlékům, rozmístěným po celém obvodu **mojí** vany," říká mi Oliver po návratu z koupelny. „Ovšem pouze za předpokladu, zůstane-li na jejím okraji místo na odložení skleničky na víno a misky s olivama..."

„Panebože! Bordelář s pedantskými návyky!" směju se. „Ta nejhorší kombinace!"

Chytne mě pod krkem a povalí mě na postel.

„Aspoň mizerných deset centimetrů, Lauro!"

Překvapuje mě různými drobnými dárky. Když přicházím po práci domů a vidím, že v Oliverově garsoniére se už svítí, potěšeně zrychlím; pokud přijdu první já, přistihuji se, že čekám, kdy v zámku zarachotí Oliverův klíč.

Chodíme se vítat do předsíně.

„Ahoj lásko," usmívám se.

„Ahoj lásko," usmívá se Oliver a obejmě mě. „Jaký jsi měla den?"

Jednou u vína dokonce znovu otevře debatu o dětech.

„Jsou dny, kdy si to **dokážu** představit," říká. „Myslím, že bych měl děti..."

„To už jsi natolik **znuděný**?" připomenu mu jízlivě jeho vlastní slova.

„Je mi koneckonců čtyřicet," vrtí hlavou. „Nechci být na synově třídní schůzce nejstarší rodič..."

Cosí mi to připomene, ale přesto ho za to musím políbit.

Téměř každý večer chodíme spát společně. Nemilujeme se už tak často jako dřív, ale i bez milování je to s Oliverem v posteli moc hezké. Stulím se obvykle do jeho podpaží a on mi zahřívá studené nohy a ruce, nebo mi zlehka jezdí prstem po obličejí (tohle úplně zbožňuju).

Víte, milé sestry, co je to láska?

Když vám někdo před usnutím **nezištně** hladí dlaň.

Jenomže nic netrvá věčně.

„Pravá cena lásky spočívá v tom, že **byla**,“ cituje mi Oliver jednoho únorového večera z rozečteného Jaroslava Havlíčka. „Splněné sny stojí na prahu bouří, marné přijdou do ráje.“

V březnu na ta slova dojde.

V březnu mi už necituje nic. Je doslova zavalen prací – nebo to alespoň říká. Domů přichází nejdřív v osm, ale většinou až po deváté.

„Ahoj lásko,“ zdravím ho, ale musím se snažit, aby to neznělo vyčítavě, nebo dokonce podezřívavě.

(Nesmím přitom ovšem myslet na různé Bludičky...)

Oliver ke mně udiveně vzhledne – jako by ho velice překvapilo, že u něho bydlím.

„Ahoj ahoj,“ říká roztržitě, unaveně.

Poslední březnový týden je nemocný – respektive se za nemocného **vydává**. Jde o naprosto tuctovou virózu, jenže Oliver příznaky choroby značně dramatizuje. Odmítá opustit postel, heká, pětkrát denně si měří teplotu a láduje se coldrexem, bromhexinem a různými předražnými multivitamíny (jeho domácí lékárnička připomíná slušně vybavenou polní nemocnici střední velikosti).

„Konečně chápu, co je to ta slavná **mužská hypochondrie**,“ usmívám se na něho, když mu nesu toho dne již druhé suché pyžamo, ale Oliver se naštve. Tvrdí, že jeho nepopiratelné zdravotní potíže **cynicky bagatelizuju**.

Po pár dnech se samozřejmě **uzdraví** – ale protivný už zůstane. Celé večery mlčí, a když ho přímo požádám, zda by si se mnou nepovídal, začne mi podrážděně vyprávět cosi o tom, že všichni výrobci pracích prostředků jsou idioti.

Jeho historky přestávají být zábavné.

Začínám se s ním nudit.

Ke všemu znovu pije, prakticky každý den. Jeho oblečení vypadá nyní ještě zanedbaněji než dřív.

Jednou uprostřed týdne přijde domů úplně opilý (shodou okolností týž den, kdy mi Mirek v redakci předá dojemně neobratný milostný dopis). Vyjdu do předsíně, abych ho přivítala, ale on se mi vyhne, beze slova kolem mě projde a oblečený padne na postel. Vztekle odhodí mého klokánka stranou a během několika vteřin tvrdě usne.

Samozřejmě že chrápe – je to jako ve filmu. Postavím mu k posteli kbelík, popadnu mobil a volám Ingrid.

„Chceš vidět, jak vypadá láska?“ říkám bez úvodu, ani se nepokouším tišit hlas. „Tak se seber a přijed' sem...“

4/

Stojíme nad ožralým Oliverem a pozorujeme ho jako dvě znechucené sudičky: čpí z něj kouř a alkohol.

„Takhle končí naše dívčí sny...“, konstatuje Ingrid a přikryje Oliverovi odhalená záda.

„Někdy bych vážně chtěla být lesba...“, říkám.

Ingrid mě obejmě a s předstíranou vášní mi hladí klín a řadra; odstrčím ji a jdu pro Mirkův dopis.

„...Možná se mi budeš smát, ale já opravdu cítím, že jsem vrchovatě plný upřímné lásky, kterou nemám komu dát,“ píše mi Mirek. „Život člověka je těžký, když nemá pro koho žít, pro koho vydělávat a snažit se. Víím, že i pro tebe je to asi velmi těžké, ale kdybys mě přece jen dokázala mít trochu ráda, mohli bychom spolu krásně žít, protože já si umím lásky vážit. Já ženy rozhodně nebiju! Navíc mám něco našetřeno, ne moc, ale na starší malý domek někde dál za Prahou by to snad stačilo. Nebo tebe by nelákal život někde daleko od smogu a hluku velkoměsta, uprostřed čisté přírody, kde mezilidské vztahy mezi mužem a ženou nejsou ještě pokažené?“

Ingrid se nejprve dojatě usmívá, ale při druhém čtení už se směje nahlas. Oliver chrápe. Začínám se cítit provinile.

„Hele, Ingrid, tomuhle bysme se asi vážně neměly smát...“, říkám.
„To už je fakticky rouhání.“

Ale potom se neudržím a chechtám se spolu s ní.

Moje **mezilidské vztahy mezi mužem a ženou** jsou už asi pokažené.

KAPITOLA XXVI

*Meet my parents – Trio kuřátek – Lze být pyšný na zámkovou
dlažbu? – Nedáte-li malovaný, dejte aspoň bílý!*

1/

A v dubnu mě Oliver představí svým pětasedesátiletým rodičům.

Jako by nevěděl, že i bez toho máme dost problémů!

Jako by nestačilo, že je mu čtyřicet, že spal s mou matkou, že chlastá jako duha, že se příšerně obléká, má strašlivé názory a strašlivého nejlepšího přítele – on ještě ke všemu musí mít **rodiče**!

Seznam Oliverových nedostatků se zlověstně rozrůstá.

2/

Eskortuje mě k nim na velikonoční svátky; tvrdí, že už tu návštěvu nelze dále odkládat. Cestou v autě se mi snaží vsugerovat, že bych to měla brát ne jako nepříjemnou povinnost, nýbrž jako poctu. V jeho životě bylo mnoho známostí, naznačuje mi, ale svým rodičům představil jen ty opravdu vážné...

„A co **Bludičku**?“ zeptám se rovnou. „Tu jsi jim představil?“

Oliver se náhle velice soustředí na řízení.

„Aha,“ říkám kysele.

Zastaví před řadovým domkem na samém kraji obce; dál už jsou jenom pole. Zahrádka je pečlivě udržovaná, po **hluku a smogu velkoměsta** tu není ani památky – ale bydlet bych tu rozhodně nechtěla. Oliver vypne motor a nečekaně zatroubí, takže se nepříjemně leknu (někdy se mi z podobných leknutí dělají opary). Záclonky s květinovým vzorem se poodhrnou – a rodiče už nám chvátají vstříc. Usmívají se, ale dobře vím, že mě zároveň nenápadně srovnávají s Oliverovými předchozími dívkami.

Oliver mě popadne za ruku a vleče mě k nim. Ve tváři má výraz, který dosud neznám a který mi ho odcizuje. Kolikátá **návštěva** tak zhruba jsem? říkám si v duchu. Čtvrtá? Sedmá? Kolikrát už tuhle hru hráli?

„Dobrý den!“ volají všichni tři s úsměvem.

První dojmy: otec je křečovitě žoviální, překvapivě drobný; má už dost řídké vlasy (je to dědičné?) a u krku mu visí nanejvýš odpudivá kravata. Matka je obézní, ale upravená; očividně se snaží o **klidnou důstojnost**. Je to ten typ, který veškerou péči věnuje účesu, obličejí, dekoltu a nehtům – to ostatní zakryje volný kostým a hedvábné šály... Okamžitě si je oba představím v posteli (nemůžu si pomoci, vážně).

„Tak tohle je Laura, mami,“ říká Oliver.

Matka mě obejmě se srdečností, která se kupodivu zdá být upřímná. Nejdřív si tak rychlou náklonnost neumím vysvětlit, ale když v obývacím pokoji ve stojánku na časopisy objevím několik posledních čísel **Vyrovnané ženy**, pochopím: oblíba časopisu se zřejmě přenáší i na jeho redaktorky... Během oběda (uprostřed stolu je bílý květináč se zeleným pažitkem, čokoládovým zajíčkem a třemi žlutými kuřátky) proto snaživě vyprávím několik historek z naší redakce.

Oliver na mě pochvalně mrká.

4/

Odpoledne se všichni jdeme projít **po městě** (absolutně nechápu, kde berou odvalu nazývat tuhle příšernou ospalou díru městem). Oliverova matka se do mě s šokující samozřejmostí **zavěsí**, Oliver jde po boku otce tři kroky před námi. Kráčíme nesmyslně pomalu, takže je mi jako obvykle zima a připadám si jako na pohřbu. Konečně přicházíme na jakési náměstí.

„Nově vydlážděné!“ upozorňuje mě pyšně Oliverův otec.

To je možné, nicméně všechny obchody i jediná kavárna jsou zavřené. Ještě dvacet čtyři hodin, uvědomuju si. S Oliverovou matkou hovoříme o šampónech a balzámech na vlasy; papouškuju úryvky toho, co jsem pochytila od kadeřnice – náhle se zastaví a uchopí moje vlasy mezi dva prsty. Cítím se jako kuň, kterého vedou na trh. Vzápětí nás mívá jakási starší prošedivělá žena, která před sebou tlačí rezavý vozík s propan-butanovou lahví.

„Ahoj,“ pozdraví ji Oliver.

Že neuhádnete, kdo to byl?

Jeho **spolužačka**.

5/

Večer se všichni díváme na televizi. Po skončení filmu s Dustinem Hoffmanem se vymluvím na bolest hlavy a jdu si lehnout – do Oliverova **studentského pokoje**.

Oliver za mnou přijde asi o hodinu později.

„Tak co?“ chce vědět.

Nevím, co na to říct, takže usínáme v atmosféře nevyřčené neshody (za ruku mě nedrží).

Ráno Oliver našťástí vstane jako první a mě nechá spát. Jsem mu vděčná. Jsem vděčná za každou minutu samoty. Podaří se mi ještě

usnout, ale po chvíli mě vzbudí podivný šramot: když otevřu oči, nad postelí stojí Oliverův otec s pomlázkou v ruce.

I tentokrát má kravatu.

„Hody hody doprovody, dejte vejce malovaný!“ recituje neuměle jako školák, a než stačím cokoli udělat, strhne ze mě peřinu. Spím jen v tričku a nemám kalhotky, takže moje zaječnění je zcela autentické. Vyskočím z postele a rukama si stahuji látku co nejniž. Křečovitě se usmívám. Oliverův otec zrudne, ale dělá, že si ničeho nevšiml.

„Nedáte-li malovaný, dejte aspoň bílý, slepička vám snese jiný!“ drmolí statečně a zlehka mi otírá barevné mašle o nahá stehna.

Oběma je nám to hluboce trapné, ale žádná vejce, kterými bych se mohla vykoupit, pochopitelně nemám. Vtom přichází Oliver s matkou; žádám ho očima o pomoc – jenže Oliver má za zády rovněž pomlázku, a místo aby mě vysvobodil, začíná mě mlátit přes ruce, kterými si přidržuji tričko. Bolí to.

„Hody hody doprovody! Naval vejce!“ huláká zběsile.

Panebože, co ti dva kreténi ode mě očekávají – že si kvůli nim vyříznu vaječníky? Když už se zdá, že je po všem, přiskočí ke mně matka a polije mě jakousi příšernou lacinou voňavkou.

Nato oba rodiče se smíchem odejdou.

Opírám se o zeď a zhluboka dýchám, abych se z toho smradu nepozvracela.

„Ber to s humorem,“ říká Oliver.

Pohlédnu mu přímo do očí.

„Já se **snažím!**“ zasyčím na něho. „I když bych upřímně řečeno byla radši, kdybys byl oboustrannej sirotek...“

KAPITOLA XXVII

*Hubertovy deprese – Pravá cena lásky (opakování) – Sladké
finále – Skaut v Louvru*

1/

Ingrid se rozchází s Hubertem!

„Už jsem ty kecy nedokázala poslouchat,“ vysvětluje mi během oběda v nuselské restauraci Radnice.

„Takže ono se nakonec ukázalo, že **není** zralý, inteligentní a sečtělý?“ připomenu jí ironicky někdejší okouzlení.

„Ale asi je,“ říká Ingrid otráveně. „Jenomže když von život není soutěž v sečtělosti.“

Něco na tom bude, protože Hubert, jak se od Ingrid dovídám vzápětí, se navzdory své životní zralosti, pronikavé inteligenci a nevidané sečtělosti (pokud vám to zní škodolibě, ujišťuji vás, že se nemýlíte) z rozchodu s Ingrid úplně sesypal, takže nyní musí dvakrát týdně docházet k psychiatrovi.

„Nekecej!“ vyhrknu překvapeně.

„No jo, fakticky. K nějakýmu doktorovi Zábranovi...“

Uznale kývám hlavou, Ingrid se spokojeně uculuje. Konečně jsme se tomu chlapovi pomstily!

„Oliver mi taky jde na nervy,“ svěřím se Ingrid později. „Někdy už ho mám po krk: těch jeho sešmajdanejch bot, tý jeho věčně roz-bordelený garsonky, toho jeho příšernýho auta...“

„O tom to přece není...“ namítá Ingrid.

„Teoreticky. To si můžeš **říkat** – ale představ si, že v tom každé den **žiješ!**“

Ingrid vypadá, že si to zkouší představit.

„Já přece nechci tak moc,“ říkám zaujatě. „Dvě zdravý děti a muže, kterej nevypadá jako bezdomovec. To je všecko. Možná ještě bílej domek s červenou střechou. A s krbem.“

„To já taky. A malou zahrádku. A psa,“ doplňuje mě Ingrid.

„A vlídný sousedy. Nějakej starší pár. Vždycky když ona něco upeče, oddělí pár kousků na talíř, kterej mi podá přes živej plot...“

„Přesně,“ říká Ingrid.

2/

Oliver je ovšem na Ingrid naštvaný – a tím pádem i na mě. Tvrdí, že Huberta **zradila**.

„Jak – zradila?“ nesouhlasím. „Copak mu něco **slibovala**? Copak lze v lásce něco slibovat?“

Neodpovídá.

„Pravá cena lásky spočívá v tom, že **byla**,“ připomenu mu. „Splněné sny stojí na prahu bouří, marné přijdou do ráje...“

Oliver mlčí.

Pod vlivem rozchodu Huberta a Ingrid se však v květnu očividně snaží: omezí pití, domů chodí dřív, občas mi přinese květiny. Tu a tam dá k lepšímu i nějakou celkem zábavnou historku.

A taky nám koupí zájezd na Korčulu – do téhož hotelu, kde jsme byli loni.

Tedy ještě s Rickiem – však víte.

3/

Máma a Hans.

Kdykoli se mámy na jaře zeptám, jak to jde s Hansem, jenom s úsměvem pokrčí rameny (chápu to, po všech svých zkušenostech

to nechce zakřiknout). Vídají se ale čím dál častěji. V dubnu jedou lyžovat na ledovec v Savojských Alpách (Hans, stejně jako máma, je výborný lyžař), koncem května letí na čtrnáct dní na Mallorku.

Vypadá to, že ti dva se opravdu našli.

4/

Z Mallorky přilétá máma ve čtvrtek odpoledne.

Oliver má jakousi údajně nezrušitelnou schůzku s významným klientem, takže druhé místo v uvítacím výboru tentokrát obsadí Ingrid.

Stojíme v příletové hale proti kovovému zábradlí, v ruce tulipány.

Vyhlížíme usměvavou, perfektně oblečenou a nalíčenou dámu v nejlepších letech – ale namísto ní vyjde z hydraulických dveří unavená stárnoucí žena ve zmačkaném kostýmu s tmavými skvrnami v podpaží.

„Mami!“ vyhrknu polekaně. „Co se děje?“

„Co by se dělo? Nic se neděje. Vypadá to, že jsem opět volná...“

Ingrid ji starostlivě pozoruje.

„Jak to myslíš – **volná**?“ říkám opatrně.

„Tak jak to říkám,“ směje se nepřesvědčivě máma. „Můj život je znovu otevřen novým dobrodružstvím a mámivým příslibům...“

A potom se rozpláče.

5/

Stručná rekapitulace: na Mallorce máma po týdnu Hansovi vytkla, že se k turistům z bývalého východním bloku (zejména k východním Němcům, Polákům a bohužel i k Čechům) chová s postřehnutelnou povýšeností, a označila takové chování za **krajně nesympatické**.

Hans pravil (po kratší pauze), že podle něj je to vcelku přirozená reakce na to, jak neomaleně se **většina** těchto lidí chová. Nevšimla si snad máma, jak se oblékají? Jak nakupují? Jak se chovají na trajektu nebo v hotelové jídelně u švédských stolů? Copak nevidí, že některým těmhle lidem zcela schází jakási základní **kultura**?

Máma ho obratem nařkla, že je **kryptofašista**.

Hans nahněvaně odpověděl, že takové urážky si rozhodně nezaslouží. Čekal by spíš trochu vděku (nehtem ukazováčku přitom prý významně poklepal na svou zlatou kreditní kartu).

Načež mu máma obrátila na hlavu zbytek poháru **Heisse Liebe**.
(Tomu se říká **sladká tečka**...)

Hans vstal, otřel si z obličeje zmrzlinu a teplé maliny a z recepce si telefonicky zamluvil nejbližší let do Hamburku.

(Zanechme, milé sestry, neužitečného snění. Skutečný život vypadá takhle.)

6/

Ostatní v květnu.

Babička s pomocí francouzských holí už jakž takž chodí.

S Žemlovou je to naopak nějaké špatné – už skoro nevychází z bytu.

Tesařová se rozvádí.

Mirka pozvu do kavárny Louvre.

Dostaví se v hnědých manšestrových kraťasech a zelené košili se vzduťmi nárameníky, takže vypadá jako skautský náčelník. Všechno si vyříkáme. **Ano, i já ho mám ráda, ale jenom jako kamaráda.** Znáte to. Je potěšený a zklamaný zároveň. Dělá takové ty sladkokyselé obličeje.

7/

Květen je zároveň poslední měsíc, kdy jsem tyhle věci ještě schopná vnímat. Počátkem června odlétáme s Oliverem na deset dní na Korčulu, kde se – jak se vzácně shodnou všichni výše jmenovaní – **úplně zblázním.**

KAPITOLA XXVIII

*mlčení pod palmami – Muž ve značkových slunečních brýlích –
přirozená úskalí partnerského vztahu – Žárlit je třeba začít včas!*

1/

Když už je někdo hodně opálený, měl by se alespoň usmívat. Zachmuřený **bledý** obličej může snad vypadat důstojně, ale zakaboněný **opálený** obličej vyhlíží podle mě většinou směšně.

Po sedmi horkých slunečných dnech na Korčule jsme s Oliverem oba opálení do tmava – ale ani jeden z nás se neusmívá. Nakvašeně sedíme ve stínu palem v malém parčíku na nábreží městečka Hvar (na stejnojmenném ostrově) a nejspíš vypadáme směšně. Mám žízeň, ale nemám sílu jít shánět něco k pití. Mlčky čekáme na trajekt, který nás má odvézt zpátky na Korčulu; trajekt má už hodinu zpoždění, což všechno ještě zhoršuje.

Před dvěma dny jsem řekla Oliverovi, že je nesnesitelně náladový, že se za jeho oblečení často stydím a že mu strašlivě smrdí nohy (není divu: už od jara chodí **naboso** v jedněch a týchž sandálech, a když si je sundá, nedá se s ním v jedné místnosti vydržet). Zároveň jsem ho poprosila, zda by se kvůli mně nevzdal svého zvyku tancovat v opilosti polonahý před zrcadlem, neboť to vážně vypadá trapně.

Oliver překvapeně zdvihl obočí. Poté pravil, že vděčně využívá vzácné chvíle, kdy jsme k sobě opravdu upřímní, neboť by mi už dlouho rád řekl, že u mě začíná pozorovat sílící snobské sklony. Trocha snobství mu nevadí, ale čeho je moc, toho je příliš. Kromě toho jsem prý během zimy přibrala, podle jeho odhadu tak tři až čtyři kila, a měla bych proto začít cvičit.

Ne že by to s těmi nadbytečnými kilogramy nebyla pravda, ale kde bere tu nestoudnou drzost mi tohle říkat?!

Tím pádem spolu prakticky nemluvíme.

Nemilovali jsme se už pět dní.

Začínám toho mít dost.

„Začínám toho mít dost,“ říkám nahlas.

Oliver pokrčí rameny – a přikývne.

2/

A potom se objeví ona velká bílá jachta s českou vlajčkou na stožáru a zakotví u mola přímo před námi.

Lodní šroub prudce víří tyrkysovou vodu, pak motor ztichne. Z řídicí kajuty vyjde nápadně hezký, asi třicetiletý muž ve slunečních brýlích; na sobě má jen elegantní světlé kalhoty, od pasu nahoru je nahý.

„Prokrista,“ vzdychne polohlasem Oliver, „ještě ke všemu tenhle **přízrak**...”

Nechápavě a zároveň nesouhlasně na něho pohlédnu. ON zatím bez jediného zakolísání přejde přes kymácející se palubu na příď, vezme stočené lano, předkloní se (na jeho pevném plochém břiše se přitom neobjeví ani jediný tukový fald) a zručně lano uváže kolem kamenného sloupku na molu. Nyní je tak blízko, že mohu vidět značku jeho brýlí (Ray Ban), zlaté chloupky na jeho svalnatém předloktí a číslice na ciferníku bezpochyby velmi drahých hodinek. Rovněž si všimnu, že má krásně vykrojené, smyslné rty.

„James Bond Hvaru...,“ říká Oliver posměšně, skoro znechuceně. „Právě včas...”

ON se pootočí, sundá si brýle a krátce k nám vzhledne. Má tmavé, hluboké oči. Je ještě opálenější než Oliver a já, ale přestože se neusmívá, nevypadá ani trochu směšně.

Naopak.

Bez přípravy se odrazí a pružně přeskočí z jachty na břeh.

„Ahoj Oliver,“ řekne klidně.

„Nazdar,“ říká otráveně Oliver.

3/

ON je **ředitelem pražské pobočky velké světové reklamní agentury** – Oliver všechny ty přívlastky parodicky skanduje jako moderátor vyvolávající na jeviště proslulého umělce. Toho času na dovolenkové plavbě po Jadranu; cestuje kupodivu sám. Mě označí Oliver za **dívku, s níž ještě před pár dny chodil**; dnes už to prý **není tak jisté**.

„Něco se děje?“ ptá se ON se sympatickou plachostí.

„Nic nečekaného,“ říká Oliver mrazivě. „Náš vztah prodělává na-prosto standardní vývoj. Lauřina zamilovanost přirozeně opadáva, takže mne vidí jakoby jinýma očima než na počátku. Překvapeně objevuje, že coby její partner mám – kromě několika skrovných předností, jež kdysi upřímně obdivovala – též mnohé vlastnosti a zvyky, které nyní stejně upřímně nesnáší.“

Zatímco mluví, ON zaraženě sklopí hlavu. Má nádherné husté vlasy (Oliverovi na temeni už řídnu).

„Průzračně čistý obraz, který si o mně v období zamilovanosti Laura udělala,“ pokračuje Oliver, „je čím dál víc zakalován zvířeným bahnem nově objevených nedostatků, což je pro Lauru nejen pochopitelným zdrojem zklamání, ale – jen zdánlivě paradoxně – též **radosti**.“

„Nech toho, prosím tě,“ žádám ho.

„Laura totiž mé slabiny spokojeně eviduje, přehledně je katalogizuje – skoro bych řekl, že si je **hýčká** – neboť je samozřejmě potřebuje mít po ruce, až se jimi bude chtít **ospravedlnit**. Například v případě nevěry a podobně. Bylo by ostatně zcela nefér jí případnou

nevěru vyčítat, neboť naznačené těžkosti našeho vztahu ovlivňují logicky i naši sexualitu, která se tak namísto někdejší radostné hry dvou těl stává spíše jakousi **nositelkou symptomů...**“

„Přestaň!“

Konečně se Oliver odmlčí. Nastalé ticho je trapné.

„Ve kterém hotelu bydlíte?“ zeptá se ON povinně. „Jste tu už dlouho?“

Má tichý, příjemný hlas.

„Bydlíme na Korčule,“ odpovím a objasním mu problém se zpožděným trajektem.

„Odvezu vás tam, je to kousek,“ navrhne ON.

Tázavě pohlédnu na Olivera, ale ten jen rozhodí rukama. Dělej si, co chceš, znamená jeho gesto.

„To by bylo skvělý...,“ říkám. „Ale neměníte kvůli nám svoje plány?“

„Korčulu **mám** v plánu,“ říká ON.

„No tak prima!“ raduju se.

Cítím, jak se mi vrací dobrá nálada.

„Chci se jít dneska večer podívat na Morešku,“ dodá ON bezelstně.

Uhnu pohledem. Oliver se uchechtne. Náhle se tváří skoro rozpustile (ale mě samozřejmě neoklame).

„Víte, co říká Goethe?“ obrátí se zároveň na mě i na NĚHO. „Nic není v jakékoli situaci důležitější než příchod třetího. Viděl jsem přátele, sourozence, milence a manžele, jejichž vztah se nenadálým nebo i vyvoleným příchodem nové osoby naprosto změnil, jejichž situace se naprosto obrátila.“

Omluvně se na NĚHO usměju.

„Asi byste měl vědět,“ říkám konverzačně, „že Oliver má poměrně unikátní sklon k **předčasnému** žárlení...“

ON můj úsměv rozpačitě opětuje. Motýlci v mém břiše třepetavě vzlétnou. Oliver nás pozoruje.

„**Předčasná** žárlivost je logický nesmysl,“ poznamená suše. „Žárlivost přichází naopak vždycky **pozdě**.“

KAPITOLA XXIX

*A loď pluje – Žárlivý prognostik – Je Oliver Hamletova matka? –
Podvodní svět*

1/

Když se nalodujeme, podá mi ruku. ON, ne Oliver.

Oliver okamžitě uléhá na modrobílou plátěnou matraci na přídi, já si jdu prohlédnout řídicí kajutu. ON odváže lano a přichází za mnou. Nahodí motor, pomalu vyvede loď z přístavu, zrychlí a zamíří na volné moře mezi oba ostrovy. Příd' začíná skákat po zpěněných vrcholcích vln. Fouká poměrně silný vítr, ale je stále horko, takže je to příjemné.

„Chcete si to zkusit?“ obrátí se na mě. Poprvé musí zvýšit hlas, aby přehlušil motor, pleskání přídě o vodu a především křik mořských racků, kteří nás vyprovázejí. Nejistě přikývnu a ON mi přepustí dřevěné kormidlo. Ucíťm JEHO parfém (jsem si téměř jistá, že je to **Eternity** od Calvina Kleina). Naše ruce se krátce dotknou, ale je nutno se soustředit na řízení. Chvíli mi trvá, než pochopím, že loď reaguje na pohyby kormidla s určitým zpožděním, ale potom už se jen tiše raduji ze síly motoru a z volného prostoru před námi. Bílé kameny lemující pobřeží se zvolna vzdalují, na horizontu je vidět úzký proužek Korčuly. ON stojí stále těsně za mnou.

Motýlků v mém břiše přibývá, jejich sametová křídla se třepetají.

Oliver leží na přídi na zádech, ruce rozpažené, oči zavřené.

„Měla bych jít za ním,“ říkám po nějaké době.

Zní to jako otázka.

ON beze slova přikývne a převezme ode mne kormidlo.

Sundám si tričko a horní díl plavek (vím, že ON se dívá) a lehnu si na břicho vedle Olivera. Oči má stále zavřené.

„Chtěla bych se udobřit,“ říkám.

Snažím se o nenucený, klidný tón, ale můj hlas zní přesto vzrušeně. Pohladím Olivera po jeho řídnoucích vlasech, ale nijak nereaguje. Okázale vzdychnu, podepřu se na loktech a dívám se, jak špice lodi klouže po vlnách. Matrace pod námi se v pravidelných nárazech otřásá a na sluncem rozpálená záda mi každou chvíli dopadá jemná vodní tříšť.

„Řídila jsi,“ promluví Oliver, aniž otevře oči. „Lod’ několikrát opsala nebývale prudký oblouk. Cítil jsem to.“

„Ano, řídila jsem, milý Watsone... Bylo to skvělé. Zkus si to taky.“

„Čili vaše ruce se na kormidle dotkly,“ říká. „Až jsi zatajila dech... ON stál tak těsně za tebou, že jsi v duchu zatoužila se ho dotknout. Dotknout se těch svalů, překvapivě ostře vystupujících pod jeho chlapecky jemnou, opálenou pokožkou...“

„Nebud’ směšnej, Oliver. Říkala jsem, že se chci **udobřit** – ne se pohádat.“

„Ještě teď pocítuješ zajímavé, dlouho nepoznané vzrušení. Ráda bys věřila, že jde o opojení z rychlosti, prostoru a slané vůně větru, ale kdesi v hloubi duše tušíš, že ono vzrušení způsobil ON.“

„Potřebuješ psychiatra.“

„Před chvílí sis sundala tričko – slyšel jsem to,“ říká Oliver, víčka stále semknutá. „Vsadím tisíc dolarů, že sis sundala i podprsenku...“

Mlčím.

„Nemám pravdu?“

Náhle otevře oči a podívá se mi na řadra. Zrudnu.

„Červenáš se – víš o tom?“

„Dej mi pokoj!“

Oliver odvrátí hlavu a zadívá se kamsi k obzoru.

„Dnes večer nás pozve na Morešku,“ říká po chvíli. „Vsad' se. Já nejprve odmítnu, ale ty mě přemluvíš, abychom šli. Budeš sedět uprostřed mezi námi. Já budu mít své páchnoucí sandály, špinavé kratásky a nějakou příšernou košili s roztřepeným límečkem, zatímco on bude mít černé kožené perforované mokašiny **Camel**, černé plátěné džíny **Replay**, černé strečové tričko **Next** a lehké bílé sako **Hugo Boss**, které ti později galantně přehodí přes prochladlá nahá ramena. Jeho podobnost s Černým králem –“

„– bude od té chvíle už doslova bít do očí, ale všichni budeme usilovně předstírat, že jsme si žádné symboliky nevšimli,“ říkám s hranou převahou. „Oukej. Tak dobře.“

Oliver se zadostiučiněním přikývne.

„Po představení nás **v náhlém impulsu** pozveš někam na drink,“ pokračuje.

„Samozřejmě. Bude to jenom takový zcela **spontánní, okamžitý nápad**...“

„Tak. V nejbližším baru si dáme každý dvě rakije, po kterých oba dostanete obrovský, téměř **nezvladatelný** hlad... ON bude naštěstí znát nedalekou rybí restauraci, kde mu minulý rok připravili **přímo fantastického brancina**... Tentokrát pozve ON nás. Během večeře vypijeme tři sedmičky vína **Zlatan Plavac**. Dříve nebo později budu tudíž muset jít na záchod, takže budeš mít dost času na to, aby sis u sousedního stolu bleskurychle vypůjčila propisovačku a napsala mu na ubrousek telefonní číslo.“

„Tohle nebudu poslouchat,“ říkám co možná rezolutně a vstávám.

„Já budu muset,“ konstatuje Oliver ponuře. „Vsad' se, že tomu dokonce budu muset **přihlížet**...“

Takže na Morešku jít nemůžeme.

Přestože bych jít chtěla.

Přestože ON nás skutečně pozve.

„Ne, dík,“ nerada odmítám JEHO rozpačitý návrh. „Zdá se, že pro Olivera je to představení až nesnesitelně symbolické... Je v tomhle ohledu hrozně citlivý.“

ON vypadá nechápavě a zklamaně zároveň (musím říct, že tahle kombinace mu mimořádně sluší).

„Jsem v podstatě zpohodlnělý, ne-li přímo líný muž středního věku,“ vysvětluje Oliver a uchopí mě majetnicky kolem pasu, takže ON se, chudáček, okamžitě podívá jinam. „Mě **děsí** představa, že bych musel o svou dívku **bojovat**. A když se to navíc takto dramaticky **vizualizuje**...“

„A co kdyby sis vzal něco na uklidnění? Třeba hysteps?“ říkám naoko **žertem** (ve skutečnosti se pořád nemohu smířit s tím, že s NÍM na Morešku opravdu nepůjdeme).

Ale Oliver neústupně vrtí hlavou.

„Připadal bych si jako Hamletova matka na představení kočovných herců...“

Pokrčím bezmocně rameny. Můj a JEHO pohled se střetnou. Oba víme, že Oliver a já pozítří odlétáme.

„A co děláte zítra?“ říká ON téměř smutně.

Jede se prý zítra potápět. Nechce se rozhodně vnucovat, ale kdybychom si chtěli udělat malou vyjížďku podél ostrova? Spojenou třeba s malým obědem?

Oliver vyhýbavě mlčí.

„Tak co – pojedem?“ oslovím ho přímo a chladně čelím jeho pohledu. „Nebo je příliš symbolické i potápění?“

„Tak dobře,“ říká Oliver. „Pojed'me.“

4/

„Budeme fotit? Mám vzít foťák?“ ptá se mne Oliver ráno v hotelovém pokoji, když se chystáme na cestu.

Připravuji právě tři velké bagety se sýrem a pršutem a každou zvlášť s neobvyklou pečlivostí, bezmála **něžně** balím do ubrousku. Krátce k němu vzhlednu: nezdá se, že by to myslel ironicky, tváří se věcně.

„Jak chceš,“ říkám, ale v duchu si přeju, aby fotoaparát vzal.

„Tak já ho vezmu, ne?“ navrhuje přátelsky.

„Dobře,“ usměju se na něho.

Oliver mě obejmě a zhluboka se nadechne. Hladím mu záda.

„Promiň mi ten včerejšek,“ šeptá. „Choval jsem se jako idiot.“

Líbám ho, jako bych se tím mohla vykoupit.

5/

Nálada během plavby je tentokrát o poznání lepší. Oliver se snaží a po dlouhé době je znovu zábavný. Pijeme pravé francouzské šampaňské (láhev stojí ve stříbrném kbelíku plném ledu) a přikusujeme k tomu lososové chlebíčky a moje bagety. Moře je modré a slunce pálí.

„Být za vodou má něco do sebe,“ poznamenám nahlas.

„V minulém životě jsem byl určitě bohatý aristokrat,“ říká Oliver.

„Usuzuju tak z toho, že mi nečiní nejmenší potíže se na takový život adaptovat.“

Později se na přídi fotografujeme. Nejprve ON udělá snímek mně a Oliverovi a potom fotím já je. Oba jsou vysvlečení do půl těla a srovnání, které mi nabízí hledáček fotoaparátu, nevyznívá pro Olivera příliš lichotivě.

„Dělej,“ pobízí mě.

Mačkám spoušť.

Moc bych si přála mít i **svou** fotografii s NÍM – ale neodvážím se o to Olivera požádat.

6/

Už jste se někdy, milé dámy, potápěly s mužem, kterého začínáte milovat?

Problíhá to zhruba takto: ON vám na břehu navlékne na nohy dlouhé barevné ploutve, v nichž sice musíte ujít jen několik metrů, které vás dělí od mořské hladiny, ale na to, abyste si okamžitě začala připadat jako tlustá nemotorná kachna, to úplně stačí. Ve vodě vám poté nasadí zrudně veliké brýle a strčí vám hlavu pod hladinu, aby zjistil, že do brýlí na několika místech zatéká. Zatímco plivete slanou vodu a přemýšlíte, jaký je na vás v tom úplně zplhlém účesu asi pohled, muž vašeho srdce se pokusí brýle utěsnit. Potom vám sdělí, že obraz dna je zkreslený lomem slunečního světla (tahle slova vám budou znít jako ta nejkrásnější poezie), a vrazí vám do pusy cosi jako boxerský chránič zubů, takže rázem vypadáte, jako kdyby vás do horního rtu štípl sršeň. Nato vám znovu potopí hlavu – a když otevřete oči a začnete dýchat (kupodivu to jde), zjistíte, že je to krásné.

Plavete uprostřed modrého ticha a voda vás bezpečně nadnáší.

Všude kolem vás plavou desítky pestré barevných ryb.

V proudech u dna se vlní rostliny, které jste nikdy v životě neviděly.

ON má radost z vašeho úžasu. Několikrát se potopí až na dno a vyloví pro vás mušli svatého Jakuba. Nemůžete pochopitelně mluvit, takže se domlouváte jen očima – a plachými dotyky. Když se například příliš přiblížíte ke břehu, ON vás vezme za ruku, abyste si v příboji mezi ostrými kameny neublížila. Tváře máte tak blízko

u sebe, až si vyčítáte, že jste si nekoupila vodovzdorný mejkap. Když se konečně vynoříte, máte obličej celý rozmočený, prosolený a otlačený od brýlí – ale jste šťastná.

Tak šťastná, že MU při nejbližší příležitosti tajně podstrčíte telefonní číslo.

KAPITOLA XXX

*Mokrý slipy – Lásky a nenávisti – Příliš složité otázky – Zrcadlo
Lauřiny touhy*

1/

„Tak jak bylo?“ ptá se mě máma v sobotu po přiletu.

„Jo, dobrý...“ říkám.

Máma nakloní hlavu na stranu a věnuje Oliverovi tázavý pohled.

Oliver pokrčí rameny.

2/

Ještě téhož dne zavolám své kadeřnici a objednáám se na první možný termín. Oholím si klín a nohy. Uvažuji rovněž, že bych navštívila Mrázka a nechala si vyleštit zuby, ale když si představím všechny ty jeho slovní oplzlosti, koupím si raději bělicí pastu. Zaskočím k babičce, ale nedokážu se soustředit na nic z toho, co mi zmateně vypráví, a tak jenom nepřítomně přikyvuju. Vráťím se domů, dám prádlo špinavé prádlo a na balkoně je pověším. Krátce přitom pohovořím s Žemlou: chemoterapie prý zabrala, manželka je na tom už lépe. Oliverovy ponožky, slipy a trička vypadají mokré ještě ubožeji než normálně. Vráťím se do bytu a znovu zkontroluju mobil.

Žádné nepřijaté hovory.

Žádné nové zprávy.

Proč nevolá?!

Když jde Oliver na záchod, vyndám z fotoaparátu film a uložím si ho do kabelky, abych ho mohla dát ve městě vyvolat. Potom přejdu k hromádce vybalených věcí, a než Oliver spláchně, dotýkám se prsty svatojakubské mušle.

Ještě je cítit mořem.

3/

V neděli ráno konečně zpráva:

NECHCI BYT ZA VODOU. CHCI SE S TEBOU POTAPET.

Natolik mě to rozruší, že musím okamžitě do vany: sundám ze sprchy hlavici a třikrát po sobě se nádherně uspokojím (ale no tak, milé dámy, já přece vím, že to děláte stejně...).

Zavolám Ingrid a pozvu ji na oběd do Louvru, kde jí všechno vyklopím: Možná jsem potkala **dokonalého muže**. Je **úžasný**. Má **styl**. Vyprávím jí o okolnostech našeho seznámení a o společném potápění. To vyprávění mě hrozně baví. Obvykle tolik nemluvím, ale nyní cítím, že bych to mohla Ingrid vykládat celé hodiny. Znovu a znovu.

„Myslím, že ho miluju,“ říkám.

Zkouším, jak ta slova v mých ústech zní.

„Blbost,“ krotí mě Ingrid. „Miluješ jeho jachtu. Miluješ jeho značkový hodinky a ten stříbrnej kýbl na šampaňský. Ale o tom to přece není...“

„To tvrdí Oliver taky. Značkovej m věcem jsme se vždycky posmívali. Jenomže já ti něco řeknu: mně to nejenže nepřipadá trapný, mně se to **líbí**. Nemůžu si pomoci. Má to **šmrnc**. Je to prostě šíleně... **elegantní**.“

„Mluvíš jako tvoje matka,“ konstatuje Ingrid.

Večer jdeme s Oliverem do kina. Oliverovo oblečení není ani trochu elegantní. Naopak. Na starém tričku má žmolky a ještě si na něj drobí popcorn. V sále se naštěstí vzápětí setmí. Běží první reklamy.

„Hurá, reklama!“ jása jako obvykle Oliver.

Opakovaný vtip není vtipem. Uvědomím si, že bych měla vypnout mobil, ale bojím se.

Bojím se, že zavolá.

Bojím se, že nezavolá.

Oliver mi dle našeho rituálu vyčistí brýle, ale já mu tentokrát hlavu na rameno nepoložím; pouze mu zlehka pohladím koleno a zase ruku odtáhnou. Víc nedokážu. Film je zřejmě celkem zdařilá komedie, protože celé kino se každou chvíli směje, ale já se jenom nuceně usmívám. Prakticky vůbec netuším, o čem to je.

„Tobě se to nelíbilo?“ ptá se po představení Oliver.

„Ale jo,“ odpovídám rozpačitě a uhýbám pohledem.

Vpíjí se do mě očima.

„Co je s tebou?“ chce vědět.

Zní to už poněkud podrážděně.

„Nic.“

Náhle vypadá tak nešťastně, až je mi ho líto. Uvědomuji si, že ho mám stále ráda. Navrhuje, abychom si někde dali **dobrou večeři**. Slovní spojení **dobrá večeře** je tradiční projev Oliverovy vstřícné nálady, a tak raději souhlasím (pro vaši informaci: **jít na večeři** v Oliverově slovníku znamená jít do nejbližší hospody a dát si pivo a smažený hermelín; **jít na dobrou večeři** znamená jít do nejbližší pizzerie a objednat si dvě sedmičky vína a kterékoliv jídlo pod sto padesát korun).

Skončíme v jedné pizzerii na Karlově náměstí. Právě když Oliver ochutnává víno, z mojí kabelky se ozve tiché pípnutí. Strnu.

„V pořádku,“ říká Oliver číšníkovi, ale nepřestává mě sledovat.

S naučenou lhostejností nahlížím do kabelky: displej mobilu ještě svítí. Stisknu příslušné tlačítko.

STYSKA SE MI PO TVE DLANI. JESTLI MUZES, ZAVOLEJ.

Srdce se mi rozbuší a krev se mi nahrne do hlavy. Když si přitukáváme, ruka se mi viditelně chvěje.

„Špatné zprávy?“ ptá se jízlivě Oliver.

Nenávidím ho. Neodpovím a vypiju sklenici až do dna.

„To byl on?“

Nemám sílu to popírat.

„Takže,“ říká Oliver překvapeně, „jsi mu přece jenom **dala** číslo?“

Jeho hněvivý úžas stále roste.

„Ty jsi mu **za mými zády** dala své telefonní číslo?!“

„Ano.“

Po zbytek večere mlčíme. Je to skoro nesnesitelné. Oliver si znovu a znovu dolévá. Konečně třískne přílborem o talíř a zdvihne se.

„Jdu na záchod,“ zasyčí. „Můžeš mu zavolat...“

„Fajn,“ říkám.

Otevřu kabelku, uchopím mobil a čekám. Oliver se prudce otočí a odchází. Sleduji ho pohledem, dokud nezajde za roh, a potom volám na číslo uvedené ve zprávě.

„To jsem já,“ říkám překotně, „moc bych tě chtěla vidět...“

Zve mě na večeři – zítra, v **Le Café Colonial**.

Jsem šťastná.

5/

V pondělí ráno dám v Kodaku vyvolat film.

„Všechny, nebo jen dobré?“ chce vědět zrzavá dívka za přepážkou.

„Jen dobré,“ říkám, ale okamžitě se opravím: „Anebo raději všechny!“

Pro jistotu.

„Matné, nebo lesklé?“

„Lesklé,“ říkám. „Určitě lesklé.“

Slovo **matné** se mi k NĚMU naprosto nehodí.

6/

Z redakce volám Ingrid, abych si zajistila alibi.

„Dneska spolu jdeme na večeři. My dvě. Ale ty tam jaksi nebudeš, chápeš?“

Mirek s Vlastou, kteří to slyší, se ke mně tázavě otočí a já se na ně spiklenecky zakřením.

„Předpokládám, že víš, co děláš,“ říká starostlivě Ingrid. „Uvědomuješ si, honey, že to skončí v posteli?“

„Jestli si to **uvědomuju**?“ zopakuju po ní. „Já v to **doufám**!“

Ingrid se odmlčí.

„Ale co Oliver?“ zeptá se po chvíli.

Mirek mě stále pozoruje.

„Já nevím, co Oliver...“ šeptám. „Jestli seš moje nejlepší kamarádka, tak mi laskavě přestaň dávat takovýhle složitý otázky!“

Mirek vrtí hlavou.

7/

Cestou z práce se stavím v Kodaku. Vzhledem k tomu, že jde o jednu jedinou fotografii, je moje vzrušení poněkud nepřiměřené. Hned na ulici obálku otevřu a začínám fotografiemi rychle listovat. Jsou pěkné, ostré. Usmívám se a vrážím do lidí. Na většině fotografií jsem já. Na některých já a Oliver. Zatajím dech.

Na příští fotografii je Oliver – a ON.

Miluju ho, uvědomím si.

Náhle mě kdosi zezadu obejmě. Polekaně se otočím. Přede mnou stojí Oliver.

Vytřeštím na něho oči. Oliver se usmívá. Šel z práce a zahlédl mě, vysvětluje. Nezajdeme na kafe? ptá se.

Říkám, že nemůžu. Jdu na večeri s Ingrid a potřebuju se převléct.

KAPITOLA XXXI

Osvědčený recept na rodinné štěstí – Kouzelný interiér s perskými dekoracemi – Screaming Orgasm – Omamná vůně rašelinného kouře – Francouzský šarm

1/

„Myslím, že to není pravda,“ říká mi doma s úsměvem Oliver.

„Co není pravda?“ ptám se opatrně.

„Že jdeš na večeři s Ingrid.“

Stojíme před zrcadlem v předsíni (já jen v sukni a ve své nejlepší podprsence).

„Ne?“ oplatím mu úsměv. „Tak jí zavolej a zeptej se jí.“

Proč to vždycky musí být tak hnusné?

„Myslím, že jdeš s NÍM.“

Vzájemně se odhadujeme. Kdyby to nebylo smutné, mohlo by to možná být zábavné.

„Samozřejmě že jdu na večeři s NÍM,“ říkám klidně, opojena vlastní krutostí. „Že jdu s Ingrid, jsem ti řekla jen proto, abych ti poskytla jakž takž uspokojivé vysvětlení. Nechtěla jsem, aby ses trápil.“

„To bylo od tebe velmi laskavé,“ říká Oliver.

Stále ještě se pokouší o lehký tón, ale jeho ironická maska už se drolí.

„Sama totiž dobře vím, jaký to je...,“ poznamenám v zlomyslné narážce na Bludičku – a potom přejdu do původně nezamýšleného útoku.

„Spal jsi s ní?“ zeptám se a hledím mu přímo do očí. „Spal jsi s Bludičkou v době, kdy jsi chodil se mnou?“

Oliver zaskočeně mlčí.

Pochopitelně jsem to tušila – jen jsem si to nechtěla přiznat. Jeho nepřímé doznání způsobí, že se ve mně vzedme vlna **spravedlivého hněvu**.

„Tak vidíš, ty hajzle!“ zasyčím na něho.

Sklopí hlavu.

„Zkazils to sám,“ dodávám nemilosrdně.

Nešťastně přihlíží, jak si oblékám tílko s hlubokým výstřihem. Znervózňuje mě. Už bych chtěla být pryč.

„Nechod,“ šeptne Oliver. „Prosím tě.“

Pohrdavě se ušklíbnu. Odjakživa nesnáším chlapy, co škemrají. Vklouznu do lodiček a zkontroluju obsah kabelky.

„V kolik přijdeš?“ ztrapňuje se.

„To nevím,“ říkám. „Ale neboj: pokud se do rána nevrátím, pošlu ti zejtra po messengerovi kytku...“

„Na tohle téma odmítám žertovat.“

„Já nežertuju.“

Oliver polkne.

„Jestli nepřijdeš do půlnoci, tak už nechod.“

To mě rozběsí.

„A co ty?“ rozkřiknu se. „Ty mě podvádět můžeš?! Chlapi zahejbat můžou – a ženský ne?!“

„Přesně tak,“ říká Oliver ledově. „Je to úspěšně fungující model, prověřený mnoha stoletími. Rodinné štěstí všech předcházejících generací je založeno právě na tomhle modelu – tak se ho do prdele nesnaž měnit!“

Na tohle nemám slov. Aspoň za sebou pořádně třísknu dveřmi. Oliver je vzápětí znovu rozrazí.

„Do půlnoci!“ křičí za mnou.

2/

Vezmu si taxík, vystoupím na nábřeží a chvíli se jen tak procházím, abych se uklidnila. Ještě je světlo, od Vltavy fouká vítr. Černozelená hladina je poseta racky. Blíží se půl devátá.

Mám tři a půl hodiny na to, abych se rozhodla.

3/

Spatřím HO ihned, jakmile vstoupím. Vstane (Oliver při mém příchodu nikdy nevstává), jde mi naproti a odebere mi kabát (Oliver většinou zapomene). Příjemně voní; jsem si téměř jistá, že je to **Fahrenheit** od Diora (Oliver značkovými parfémy pohrdá). Na sobě má nemačkový, tmavě šedý letní oblek **Gianfranco Ferré** a přesně o odstín tmavší hedvábnou košili s rozhalenkou (Oliverův jediný oblek z **OP Prostějov** je jedenáct let starý). Dvorně mi odsune židli a počká, až se usadím (tohle by Olivera ani nenapadlo).

A potom se na mě usměje.

„Sluší ti to,“ říká.

Spokojeně se rozhlížím po interiéru s exotickými (prý perskými, říká ON) dekoracemi. Pohledy od vedlejších stolů mi dělají dobře. Objednám si **terinu z pečených lilků** a grilované krevety s ananasem jako předkrm; ON si dá salát Tandori a jehněčí na česneku s bazalkou. Jako aperitiv pijeme portské, k jídlu archivní Sivi Pinot. Nakonec si dám ještě **zmrzlinu s pečenými fíky v mandlovém kabátě**.

Máma by ze mě měla radost.

V půl jedenácté zaplatí zlatou VISA kartou (Oliver platí zmačkanými bankovkami a mincemi, které spolu s kapesníkem, žvýkačkami, analgetiky a tramvajovými jízdenkami postupně vytahuje ze všech svých kapes) a přejdeme do nedalekého baru **BUGSY'S**. Je tu beznadějně plno, ale ON přesto po chvíli sežene

volný stůl (Oliver – i kdyby sem nakrásně byl ochoten jít – by nic takového nikdy nedokázal). Dám si koktejl s názvem **Screaming Orgasm** (Oliverovi by to připadalo nevkusné), ON si nechá přinést osmnáctiletou sladovou whisky s naprosto nevyslovitelným názvem a začíná mi vyprávět o její výrobě. Je to úžasně zajímavé. Představte si, milé dámy, že vlhký naklíčený ječmen se nejprve musí usušit v horkém vzduchu a kouří z rašeliny, který v zrnech zanechává příjemnou kouřovou chuť. Takto vzniklý ječný slad se umele na šrot, jenž se ve rmutovací kádi smísí s horkou vodou. Věděly jste to? Já ne. Zbylý škrob ve šrotu se mění na sladový cukr, který se později rozpustí, a vzniká takzvaný rmut. K němu se v kvasné kádi přidají kvasinky, takže dojde k **fermentaci** – úžasně sexy slovo, nemyslíte? Výkvas se celkem dvakrát destiluje v měděných kotlích, z nichž na samém konci procesu vytéká takzvaná mladá whisky, která pak po dobu nejméně tří let zraje v dubových sudech.

Nespouštím z NĚHO oči. Je tak chytrý a tolik toho ví.

Připadá mi, že jsem nikdy v životě neslyšela nic zajímavějšího.

4/

Bydlí sám ve vlastní vile kdesi za Prahou.

Audi A6 hladce sviští po dálnici, motor tiše přede. Pustí hudbu.

„Máš tam krb?“ ptám se.

S úsměvem přikývne.

„Roztopíme ho?“ nadchnu se okamžitě.

V srpnu? znamená jeho pohled.

„Blbost, já vím,“ říkám smutně. „A máš aspoň svíčky?“ ptám se.

Pobaveně mě pozoruje.

„Miluju svíčky!“ říkám vášnivě.

Beze slova odbočí k nejbližší benzínové pumpě, zastaví a vystoupí. Sedím sama v potměšlém autě a pozoruju svítící panel rádia. Cítím jakousi rozjařenou lhostejnost.

Na všechno, co udělám, mám nezadatelné právo.

ON se po chvíli vrací se třemi balíčky čajových svíček.

5/

Noc je teplá, takže si sedneme ven na terasu. Přináší francouzské šampaňské (tutéž značku, jakou jsme pili na jachtě) a dvě vysoké sklenky. Zapaluji svíčky a rozmístím je po celé délce mramorového zábradlí. Plamínky se chvějí. Mlčíme.

Někde daleko ve tmách odbíjí půlnoc.

„Zvoní, zvoní zradý zvon, rozhoupává Albion,“ říkám.

„Halas,“ usměje se. „A znáš tohle?“

Ostýchavě se odvrátí a francouzsky mi recituje jakousi Apollinairovu báseň:

„Mon beau tzigane mon amant

Écoute les cloches qui sonnent

Nous nous aimions épedument

Croyant n'être vus de personne...”

Má to ještě tři další sloky. Nerozumím z toho ani slovo, ale zní to krásně.

Tak krásně, že ho musím políbit. ON můj polibek opětuje a začínáme se svlékat.

6/

Ráno se znovu milujeme. Usmažím mu lívance a společně posnídáme. ON mě potom odveze do práce. Na rozloučenou mě políbí. Slibuje, že do oběda zavolá.

Ale nezavolá.

Znervózňuje mě to. Beru si mobil i na záchod. Nevím, co mám dělat. *OZVI SE, PROSIM*, napíšu mu pár minut po jedné, ale telefon i nadále mlčí. V půl třetí mobil konečně zazvoní. V jedné vteřině zmobilizuji veškerou svou veselost, uvolněnost a spontánnost.

OLIVER, hlásí displej.

Chvilí váhám, zda hovor vůbec přijmout, ale potom rezignovaně stisknu příslušné tlačítko; podvědomě očekávám, že na mě bude Oliver křičet, a tak držím telefon raději dále od ucha.

Ale Oliver mluví tiše – skoro ho neslyším.

Říká, ať si pošlu Ingrid nebo Huberta pro své věci.

Potom zavěsí.

Praha 22. května 2000

Drahá Lauro,

v neděli odpoledne jsem se byl podívat na Pražský maratón. Přišel jsem pozdě, a tak jsem viděl už jen konec pelotonu – ty běžce, které závod očividně nezastihl v nejlepší formě. Někteří už přešli do chůze, jiní sice ještě běželi, ale tak nějak trhaně, vypadalo to hrozně nepřírozeně (kdyby člověk nevěděl, že jsou zcela vyčerpaní, působilo by to komicky). Díval jsem se do jejich zpocených, ztrhaných tváří a představoval si, jak se asi cítí. Muselo jim být dávno jasné, že to při nejlepší vůli nepůjde, že se už nemohou ani slušně umístit, natož vyhrát – a přesto se bůhvíproč s obrovským vypětím trmáceli směrem ke vzdálenému cíli... Nedokázal jsem jim zatleskat nebo je povzbudit nahlas (s podobnými věcmi mívám už nějaký čas na veřejnosti problémy), ale troufám si tvrdit, že jsem jim rozuměl víc než kterýkoliv z těch několika stovek zbylých diváků, kteří jim hulákavě vyjadřovali sympatie (se špatně skrývanou nadřazeností lidí, kteří jsou sice momentálně zcela fit, ale ve skutečnosti by neuběhli ani čtvrtinu jejich trasy...). Myslel jsem si původně, že mě procházka městem trochu rozptýlí, ale nakonec mě to úplně zdeptalo. Připadalo mi to všechno hrozně smutné. Nejspíš proto, že sám dobře vím, co je to hořká čest poraženého – pot i slzy chutnají koneckonců stejně.

Možná si říkáš, proč jsem to ještě nevzdal já? Proč Ti stále píšu, přestože to už dlouho působí pouze směšně? Nejspíš ze stejného důvodu, kvůli kterému milióny lidí na celém světě znovu a znovu otvírají zavirovanou elektronickou poštu s podezřelými názvy jako I LOVE YOU či NEW LOVE, přestože byli už tisíckrát varováni: protože touží po lásce tak silně (ať už si to přiznají, nebo ne), že raději podstoupí nebezpečí nenávratně zničených souborů, než aby riskovali, že z obavy před viry vymažou sku-

tečný milostný dopis. Žádný takový dopis jim sice nikdy v životě nepřijde – ale oni stejně nepřestávají doufat.

Otvíráme se lásce – a ona nás ničí.

Nepřestávám na Tebe myslet: na Tvoje věčně studené ruce, na Tvou bledou pleť, na to zlatavé chmýří na Tvém krku, na tu malou jizvičku na pravém koleni... Na to, jak si přidržuješ sukni, když vystupuješ z auta.

Jak přivíráš oči, když se ráno sprchuješ.

Jak spíš. Jak dýcháš.

Jak žiješ.

Nepřestávám také snít (k nelibosti doktora Z., který moje denní sny považuje za dětinsky nezodpovědné útěky od reality). Kdykoli jsem například v kině (sám, pochopitelně), představuji si, že sedíš jako dřív nalevo ode mě. Podáš mi své brýle, já je vyčistím papírovým kapesníkem, vrátím Ti je a Ty si je znovu nasadíš. Světla zhasnou, ale já v nastalé polotmě i nadále pozoruji Tvůj profil – trochu Tě tím škádlím. Cítíš můj pohled, otočíš se ke mně a ostýchavě se usměješ; nakonec si zlehka opřeš hlavu o mé rameno a dlaň mi zasuneš mezi kolena.

Patříme k sobě, Lauro.

Miluju Tě. Vrat' se.

Oliver

KAPITOLA XXXII

Když partner odchází – Jakou barvu má láska? – Jak to, že Oliver netrpí? – Sportovně založený dietolog – Vstupuje Zemla

1/

ON nezavolá ani zítra, ani pozítří.

Ani v příštích dnech.

Několikrát denně si prohlížím JEHO fotografii.

Když zavřu oči, vidím displej mobilu.

V noci brečím do polštáře. Máma se na nic nevyptává, a přesto je jí všechno jasné. Občas ji přistihnu, jak mě nenápadně pozoruje. Když se srazíme ve dveřích kuchyně, je to ona, kdo se omlouvá.

2/

Čtu knihu německé psychoterapeutky Doris Wolfové *Když partner odchází*, kterou mi dala Ingrid (původně ji koupila pro Huberta, ale ten ji odmítl, takže nyní jsem na řadě já...). Záložka brožury slibuje, že po jejím přečtení budu vědět:

- jak se zbavit bolesti a zoufalství
- jak se oprostit od hořkosti a nenávisti
- jak překonat pochybnosti a nedůvěru v sebe sama
- jak překonat pocit viny
- jak si znovu vypěstovat radost ze života
- jak se připravit na nový a úspěšný partnerský vztah

No už aby...

V redakci to nestojí za nic. Romana je nemocná, takže musím na čtrnáct dní převzít její rubriky. Píšu články jako *Omrzela mě džínovina* a *Co dělat, když v bytě nestačí úložné prostory?* Prakticky vůbec nemluví. Vlasta se Zdenou se mě pokoušejí rozptýlit a každý den mi pobaveně vyprávějí předchozí díl televizního seriálu *Barvy lásky*: Aurora se rozzlobila na Diega, že jí neřekl, že má bratra. Chystala se svatba Chea a Candalerie, ale Candaleria protančila večer s Eleazarem. Cheo na ni marně čekal. Romance mezi Irene a Martinem byla nečekaně přerušena telefonem: Tadeo oslepl. Pepina potratila a ze všeho obvinila Diega... Poslouchám je bez zájmu, ale potom ve mně všechny ty nesmysly vyvolají krátký záchvat zuřivosti.

„Pepina má recht,“ syčím. „Všichni chlapi jsou svině a zasloužili by vykastrovat!“

3/

Na konci týdne dám Ingrid na taxík a poprosím ji, zda by mi od Olivera nepřivezla věci.

„Doufám, že aspoň **trpí**?“ ptám se jí později, když společně vynášíme všechny igelitky a krabice z taxíku nahoru (Oliver mi je samozřejmě už úplně ukradený, ale chápete, milé dámy, že jisté minimální zvědavosti se člověk neubrání). Ingrid krčí rameny a přemýšlí.

„Chceš říct, že ten bastard ani netrpí?“ říkám. „Jak se vůbec tvářil?“

„Celkem normálně.“

Znám ji dobře, a tak si ihned všimnu, že v její odpovědi něco nehraje.

„Byl namazanej?“ zeptám se.

„Možná. Ne moc. Trochu.“

„Byl sám?“

„Ne,“ říká Ingrid po chvíli.

Krátce jí popíšu Bludičku.

„Jo,“ říká Ingrid. „To byla ona.“

Nevěřím svým uším. Ne že by mi na Oliverovi seabemíň záleželo, ale stejně...

Svět je odporné místo.

4/

Máma vytáhne z kredence láhev červeného (**Tři Gracie**, značka jejího mládí), zručně ji otevře a všem nám nalije. Usadíme se v kuchyni. Chvilí jen tak nezávazně tlacháme a potom nám Ingrid začne líčit problémy se studentem, který u ní toho času bydlí. Pro vaši informaci: Ingrid už dneska nedokáže bydlet sama. Neumí si prý představit, že by na polštáři vedle ní bylo prázdno... Tím pádem si každého chlapa, se kterým se seznámí, k sobě okamžitě nastěhuje.

No comment.

Ten zatím poslední se jmenuje Ondra a je to náruživý sportovec. Prakticky vůbec nemá na Ingrid čas, protože jednak ještě studuje (FTVS), a jednak trénuje na **Železného muže**. Každý den jezdí dvě hodiny na kole a potom jde běhat. Denně musí uběhnout minimálně deset kilometrů. Ve středu a v neděli místo běhání plave. Ingrid občas chodí do bazénu s ním, ale on si jí vůbec nevšímá, neboť musí uplavat šedesát bazénů.

Zmínka o plavání mi připomene, jak jsem se potápěla s NÍM. Zhluboka dýchám, abych se nerozbrečela.

„I když někdy ho docela chápu,“ pokyvuje hlavou Ingrid. „Kolik let mu ještě zbývá? Pět? Deset? Sportovci končej ve třiceti, maximálně v pětatřiceti. A potom šlus...“

Napije se vína a všem nám dolije.

„Sportovci maj vlastně stejně tragickejš životní úděl jako my ženský...,“ přemýšlí nahlas.

Máma se statečně usmívá.

„Možná s ním chodím z určitý **solidarity**...“ přemítá Ingrid, které to vůbec nedojde.

Víno mě zpočátku uvolní, ale jakmile vypiju třetí skleničku, začne se mi po NĚM nesnesitelně stýskat. Cítím, jak mi vlhnou oči. Máma vstane a přinese pytlík s pistáciemi. Ingrid si mi sedne na klín a hladí mě po zádech.

„Já jsem asi před měsícem taky poznala jednoho sportovce,“ pronese náhle máma a významně zdvihne obočí. „**Ženatýho** sportovce...“

„**Ženatýho**?!“ pohoršuje se naoko Ingrid. „No teda Jano...“

Máma se uculuje a začíná nesměle vyprávět (většinou se příliš nesvěřuje): Jmenuje se Cyril. Je to doktor-dietolog. Občas si prý ve městě dají oběd nebo kafe. Spí spolu, ale jen jednou týdně – konkrétně v úterý večer, kdy chodí dietolog na squash.

Její nezvyklou otevřenost přikládám na vrub vypitému vínu a snaze mě pobavit.

„On chodí **sem**?“ zeptám se překvapeně.

Máma přikývne.

„Počkej,“ zvolá Ingrid, „on se s tebou vyspí – a pak jde **hrát squash**?!“

„Ale ne,“ vysvětluje máma. „Ten squash je jenom záminka.“

Ingrid to vezme na vědomí s jistou úlevou.

„Ale dres si samozřejmě bere,“ doplňuje máma suše. „I boty a raketu...“

„Samozřejmě...“, říká Ingrid opovržlivě.

„Dokonce,“ uchechtne se máma, „si ten dres máčí...“

„**Máčí**?!“ vyjekne Ingrid.

Obě na mámu nechápavě hledíme. Máma kývne bradou ke květináčům na okně.

„Támhletím rozprašovačem na kytky,“ vysvětluje. „Kvůli manželce... Aby nepojala podezření.“

Ingrid vstane, natáhne se pro kropítko a fascinovaně si je prohlíží.

„To není všechno,“ usmívá se máma.

Vyčkáváme.

„Když ten rozprašovač plní vodou,“ říká máma a krátce si odkašle, „přidává do ní sůl... Kvůli věrohodnosti.“

Její ironický výraz je náhle pryč.

Najednou i ona vypadá smutně.

5/

„Máme ještě víno, mami?“ ptám se.

Máma přinese druhou láhev; jakmile ji otevře, ihned se napiju.

„Panebože, **chlapi**...“, vrtí hlavou Ingrid.

Očividně se z té máminy historky ještě nevzpamatovala.

„Já jsem jednou chodila s jedním, kterej zase strašně **šetřil**,“ říká.

„Když jsme šli do kina, platili jsme lístky napůl. Znáte to. Nebo mi cestou ke mně koupil nověj Cosmopolitan – a pak si ho ode mě nechal zaplatit... Věříte tomu?“

„**Šetřílci** jsou možná vůbec nejhorší...“, uvažuje máma.

„Bydlel u mě asi měsíc,“ vzpomíná Ingrid. „Měl svoje mejdlo i svoji pastu. A teď se podržte: celej měsíc používal **ten samej** kus zubní nitě...“

„Ne?!“ říká máma nevěřicně.

„Přísahám! Schválně jsem ho pozorovala. Všechny svý toaletní potřeby si každý večer ukládal do takovýho černýho plastovýho pouzdra. Ten kus nitě tam měl taky. V postranní kapse. Pokaždý ho jenom opláchnul a vrátil zpátky.“

„Fuj,“ otře se máma.

Pohybuji se na samé hranici střízlivosti a tu a tam lehce přeshlápnu. V jednu chvíli mám pocit naprosto jasné mysli – a hned vzápětí cítím, jak mi hlava začíná těžknout.

„Jak to, že vzbuzuju tak málo lásky?“ polituju se nahlas. „Proč?“

„Blbost,“ říká Ingrid. „Například Oliver tě pořád miluje – vsad’ se.“

„Nebo Jeff – copak tě Jeff nemiloval?“ přidá se máma.

Jeff mě miloval, musím si v duchu přiznat. Opustila jsem ho já.

Opouštíme – a jsme opouštěni.

„Ano, Jeff mě miloval,“ říkám kysele, „pokud jsem mu ovšem nezapomněla koupit **New York Times**, arašídovou pomazánku nebo **marshmallows**...“

Kdosi dlouze zvoní, všechny sebou škubneme. Máma na mě tázavě pohlédne a jde otevřít. Je to Žemla – slyším ho zdravít. Uvědomím si, že jsem ho minimálně dva týdny neviděla. V předsíni je zarážející ticho. Dotknu se ramene Ingrid a jdu se tam raději podívat.

Žemla stojí zády ke mně. Objímá mámu a jeho mohutná ramena se otřásají – v první chvíli to působí komicky. Okamžitě si ho představím, jak klečí v předklonu mezi máminými stehny, nahý tučný zadek vystrčený ke stropu... Je to strašlivá vize.

Máma na mě vážně hledí a hladí přitom Žemlu po zádech. Žemla hlasitě vzlykne. Nevypadá to dobře.

„Dobrý den, pane Žemla?“ říkám rozpačitě, se slyšitelnou obavou.

Žemla ke mně otočí mokrý napuchlý obličej. Kousne se do rtu.

„Ráno zemřela,“ říká.

KAPITOLA XXXIII

*Slepičí polévka pro duši – Máte od doby rozchodu průjem? –
Akceptujte své zoufalství! – Jak se v paneláku zbavit hněvu?*

1/

Máma se pohřbu zúčastní, já přes její naléhání odmítnu.

„Já vozím babičku na hřbitov,“ hájím se. „Tentokrát seš na řadě ty.“

Úplně mi stačí, když vidím mámu v těch samých černých šatech, které měla na sobě tenkrát, když umřel táta.

V následujícím týdnu dvakrát donese Žemlovi hrnek domácí polévky – ale tím to pro ni prý končí. Říká, že se v tom odmítá dál angažovat. Už si prý užila svoje.

2/

I já mám svých starostí dost. Vyplnila jsem si test z knihy Když partner odchází:

Máte od doby rozchodu průjem? Ano. Zácpu? Ne. Ztrátu sexuální žádosti? Ne. Naopak. Bolesti hlavy? Ano. Pocit tlaku na hrudi? Ano. Poruchy spánku? Ano. Poruchy koncentrace? Ano. Vnitřní napětí? Ano. Bušení srdce? Ano. Záchvaty křečovitého pláče? Ano. Záchvaty pocení? Ano. Záchvaty žravosti? Ano. Sklon sahat po alkoholu? Ano! Vnitřní neklid? Ano!! Celkovou apatii. Ano!!!

Odpovíte-li si na jednu a více otázek „ano“, dává vám vaše tělo najevo, že jste v krizi.

Takže jsem v krizi.

Podle doktorky Wolfové má porozchodová krize celkem čtyři fáze. První dvě nestojí za nic. Než se opuštěný partner dostane do III. fáze (*Nová orientace*), trvá to prý přibližně rok. Na dosažení IV. fáze (*Nová životní koncepce*) jsou údajně třeba dva až čtyři roky. No to si snad ta Němka dělá srandu?!

3/

Umiňuju si, že svou krizi zkrátím. Přechodím to jako chřipku. Nemůžu si přece dovolit ztratit kvůli NĚMU dva až čtyři roky – na to je život příliš krátký. Jsem přece dost silná, abych se s tím vyrovnala mnohem rychleji. (**I am strong enough to live without HIM...**) Člověk, který absolvuje autoškolu formou třítydenního rychlokursu, nemusí být o nic horší řidič než ti, kteří kurs navštěvují několik měsíců... Rozhodnu se, že vyberu z knihy pouze to podstatné:

1. *Akceptuji své zoufalství z rozchodu s NÍM.*
2. *Denně si vyhradím jen jednu hodinu, kdy svůj smutek vyjádřím naplno; po zbytek dne na NĚJ nebudu myslet.*
3. *Vyhnu se přetřásání svých pocitů na pracovišti.*
4. *Budu pečovat o svůj zevnějšek.*
5. *Odstráním z bytu všechny předměty, které mi HO připomínají.*

Ty předměty jsou vlastně jen dva: fotografie z jachty a svatojakubská mušle. Uložím je do krabice od bonboniéry, kterou několikrát přelepím lepicí páskou a potom ji odnesu dolů do sklepa. Vrátím se do pokoje a postavím se před zrcadlo.

„Jsem připravena přijmout skutečnost, že náš vztah skončil,“ promluví nahlas. Snažím se, aby to znělo odhodlaně.

Máma otevře dveře.

„Říkalas něco?“

„Ne.“

Máma mě znepokojeně pozoruje.

„Promiň, ale potřebuju být chvíli sama,“ říkám a podrážděně čekám, dokud neodejde.

„Jsem ochotna přijmout svůj smutek,“ pokračuji šeptem. „Jsem připravena přijmout svou osamělost.“

Cítím se trapně.

Cítím se osaměle.

Cítím se strašně.

Před spaním si dle rady z knihy připravím *horkou relaxační koupel* a vypiju *sklenku teplého mléka s medem*, ale usnout stejně nedokážu. Pořád na NĚJ musím myslet. Začnu proto dýchat břichem: položím si dlaň pod žaludek a zkouším *myslet na to, jak můj dech pomalu proudí až pod mou ruku a vysoko ji nadzdvihne*, ale moc mi to nejde.

Myslím pouze na to, **jak mi to ten bastard mohl udělat!?**

Uvědomuji si, že je ve mně ještě příliš hněvu. *Pocitování zuřivosti a nenávisti je nutná fáze na cestě k osvobození. Lidé, kteří nedokážou projevit zuřivost, si jen prodlužují osvobozovací proces.* Musím dát té zuřivosti průchod. Ale jak? Znovu sáhnu po žluté brožuře: *Vezměte z ledničky kostky ledu a házejte je v koupelně na podlahu. Při každém hodu vykřikněte jednu výčitku na adresu svého partnera. Ledové kostky řinčí jako sklo, ale mají tu přednost, že nedělají nepořádek.* Jenomže Němci zřejmě nebydlí v paneláku... *Zajed'te autem na opuštěné místo, zavřete okna a vykřičte všechen svůj hněv.*

V autě vás nikdo neuslyší. No skvělý, Frau Doktor, jenomže já nemám auto! Potím se a tlak na mé hrudi sílí. *Zabývejte se tělesnou činností. Uklid'te byt, pracujte na zahradě, hrajte tenis nebo běhejte. Účinek těchto aktivit můžete zesílit tím, že si budete představovat, že tenisový míček je hlava vašeho partnera nebo že při běhu zadupáváte hlavu partnera do země.*

To je ono! Jediným pohybem vyklouznu z noční košile a rychle si obléknu teplákovou soupravu.

Máma vyjde z koupelny právě ve chvíli, když si vztekle zavazuju tenisky.

„Ty jdeš běhat? Ted' **v noci?**“

„Hlavně se mi to nepokoušej rozmluvit!“

4/

Sídliště spí, v temné řadě protějšších paneláků svítí už jen několik oken. V oranžovém světle pouličních lamp krouží můry. Chodník je prázdný. Běžím a každým krokem HO zadupávám do asfaltu. Bezděčně stále zrychluji, takže mě brzy začíná pálit na prsou. Přeběhnu přes silnici, aniž se předtím rozhlédnu, spoléhám jen na svůj sluch. Běžím dál a dál, směrem k Ústavu. Konečně se zastavím a v předklonu vyčerpaně oddechuji.

Široko daleko nikdo není.

„Olivere, ty hajzle!“ rozkřičím se na celé kolo. „Nenávidím tě, Olivere!“

KAPITOLA XXXIV

Zlověstné mlčení – Propuknutí Lauřiných emocí – Zpracování smutku

1/

Neuvěřitelné!

Stýská se mi po čtyřicetiletém náladovém alkoholikovi, který mě podvádí a kterému celé léto smrdí nohy!

Dokonce zjišťuju, že ho pořád miluju!

Věřily byste tomu, milé sestry?

Já taky ne.

2/

V červenci mu snad desetkrát zkouším volat, ale Oliver telefon nikdy nevezme. Když mu zavolám z jiného čísla, Oliver zavěsí ihned, jakmile promluví. V srpnu mu pošlu dlouhý dopis, ale vrátí mi jej zpátky.

Neotevřený.

Pochopitelně si začnu vyčítat, že jsem Olivera podvedla. Podle Doris Wolfové se dosud nacházím ve II. fázi s názvem *Propuknutí emocí*: mám prudké výkyvy nálad, cítím se bezmocná, vnitřně prázdná, obviňuji se z rozbití krásného partnerského vztahu, soužím se těžkými pochybnostmi a připadám si tlustá, hloupá a neatraktivní (strana 10).

„Potřebuju dostat dolů pět až šest kilo!“ volávám v noci Ingrid.
„Možná bych si taky měla dát zmenšit prsa?“

„Nesmysl. Jseš absolutně oukej.“

„Možná se potřebuju vdát? Nebo mít aspoň dítě?“

„Potřebuješ dostat z hlavy Olivera,“ oponuje mi trpělivě Ingrid.

Musím uznat, že na tom něco je. *Nedovolte, aby myšlenky na vašeho bývalého partnera rozhodovaly o vašich citech a o vašem životě*, varuje Doris. Nabízí i řešení: drastickou, ale údajně vysoce účinnou metodu, jak se s konečnou platností osvobodit od lásky k bývalému partnerovi – tzv. *zpracování smutku*. Je to obdoba smutečních rituálů některých mimoevropských kultur, které žal nepotlačují, ale naopak vědomě **vyjadřují**. Konkrétně to vypadá takto: zvolíte si vhodný den (nejlépe den výročí sňatku a podobně), zavřete se sama v bytě a po dobu minimálně šesti hodin si vyvoláváte ty nejkrásnější a nejpríjemnější vzpomínky na bývalého partnera (negativní vzpomínky jsou přísně zakázány). Bolesti se nebráníte, naopak jí dovolíte, aby vás plně prostoupila; čím bude vaše momentální utrpení hlubší, tím lepšího výsledku dosáhnete. Zoufalství bude odplaveno proudem slz a stanete se navždy imunní proti bolestným vzpomínkám (dostaví-li se recidiva, postup zopakujete).

„Co myslíš?“ ptám se Ingrid.

„Ale jo,“ říká váhavě. „Já bych do toho šla.“

3/

Vyberu si den prvního výročí seznámení s Oliverem (náhoda mi přeje: jsem doma sama, máma doprovází dietologa na dvoudenní služební cestě do Karlových Varů).

Po příchodu z práce se zamкну, zatáhnu ve všech místnostech žaluzie, vyvěším telefon a vypnu mobil. Připadám si, jako kdybych se připravovala na sebevraždu. Jsem podivně nervózní a také se sama před sebou trochu stydím – když procházím předsíní, vyhýbám se pohledu do zrcadla. Osprchuju se a potom si obléknu romantické letní šaty, které mi kdysi koupil Rickie: jsou dlouhé až na zem,

krémově bílé, s drobnými modrými kvítky. Vždycky jsem si v nich připadala příliš usedle, ale Rickie tvrdil, že mi moc sluší (myslím mimochodem, že ty šaty přesně vyjadřují Rickieho představu ženství).

Měla jsem je na sobě, když jsem před rokem Olivera poprvé uviděla.

Usadím se nejprve v obýváku, ale potom si to rozmyslím, přejdu do svého pokoje a lehnu si na rozestlanou postel.

Na tutéž postel, kde jsme se s Oliverem poprvé milovali.

Nemůžu se zbavit pocitu, že mě doktorka Wolfová pozoruje. V bytě je nezvyklé ticho. Vstanu a založím do přehrávače jedno z Oliverových oblíbených cédéček. Najednou nevím, jak dál. Je to celé nějaké trapné. Ale dobře. Začnu tím, že na postel shromáždím všechny věci, které s Oliverem nějak souvisí. Není toho moc: dvě červenožlutá alba s fotografiemi z Kanárů a z Chorvatska, stříbrný řetízek a náušnice, které jsem od něj dostala k narozeninám, jeho holicí strojek (kterým jsem si tajně holila nohy tak dlouho, až se definitivně našel a strojek mi věnoval...), jeho kartáček na zuby a černé tričko s reklamou na whisky **Johnnie Walker**, v němž tu zpočátku spával. Všechny ty předměty působí mrtvě, Oliver v nich není. Moje vzpomínky ožijí teprve fotografie. Listuju zamyšleně albem z Chorvatska – a náhle si připomenu vějířky vrásek kolem jeho očí, jeho široká ramena, jeho dětské hodinky na opáleném předloktí, jeho obnošené košile a svetry...

Odložím album a vzpomínám na jeho starou škodovku a naše výlety za Prahu.

Vybavuju si, jak jsem si v kině nebo v taxíku pokaždé opírala hlavu o jeho rameno.

Myslím na to, jak pomáhal babičce čistit tátův hrob.

Slyším, jak rachotil v zámku jeho klíč.

Představuju si, jak se mě dotýkal.

Vzpomínám na jeho smích, jeho hlas, jeho dech, jeho gesta, jeho chuži, jeho únavu, jeho polibky.

(To už samozřejmě nahlas pláču.)

KAPITOLA XXXV

*Laura promlouvá k fotografii – Happy Birthday! – Mírně
promiskuitní podzim – Nařčení z feminismu – Pilný Robert*

1/

Kupodivu to skutečně začalo fungovat. Sice pomaloučku polehoučku, ale fungovalo to.

Nejprve jsem se přinutila *přestat doufat*, že mi Oliver napíše nebo zavolá. V příštích týdnech už jsem na něj dokázala myslet, aniž bych se přitom rozbřečela (výjimka potvrzuje pravidlo). Díky doktorce Wolfové jsem si také konečně uvědomila, že mě *neopustil proto, aby mě zničil*. Tím poměrem s Bludičkou mě nijak neponížil – *o mojí přitažlivosti to vůbec nic nevypovídá*. To, že mi o svém poměru nic neřekl, je pouze *výrazem jeho neschopnosti stát za svým chováním a zároveň výrazem strachu z mojí reakce*.

A basta!

Na konci září jsem si troufla přinést ze sklepa jeho fotografie. Vybrala jsem z nich tu nejlepší a položila ji před sebe na stůl. Už jsem se mu vydržela dívat do očí.

„Jsem ochotná ti odpustit, Oliverě,“ oslovila jsem ho nahlas. „Udělal jsi to, cos pro sebe pokládal za nejlepší a správné.“

(Ale stejně jsi pěkný bastard!)

2/

Máma měla z mých pokroků pochopitelně radost. Dokonce mi tajně uspořádala narozeninový večírek.

Bylo to jako ve filmu: v pátek přijdu z práce domů, nic netuším odemknu dveře (narozeleniny mám až v neděli) a marně se pokouším rozsvítit – žádný vypínač nefunguje. Všude je tma, a navíc slyším podivný šramot. Nezdá se mi to. Najednou se všechna světla rozsvítí a proti mně stojí máma, Ingrid a celá redakce *Vyrovnané ženy*: Romana, Vlasta, Zdeňka, Mirek a – světe, div se! – i Tesařová. Taký je tu Žemla. Ingrid drží v ruce dort s jedenadvaceti svíčkami.

„Happy birthday, milá Lauro, happy birthday to you!“ zpívají všichni a já se rozbulím jako želva.

3/

Na tom večírku jsem si nicméně uvědomila, že všechny ty lidi znám už příliš dlouho a že naléhavě potřebuju poznat nějaké **nové**.

Chcete vědět, milé sestry, jak se po rozchodu s partnerem seznámit s novými lidmi? Doktorka Wolfová vám poradí: *Možnost seznámit se s novými lidmi máte v knihovně, v obchodním domě, divadle, biografu, plaveckém bazénu i v kanceláři*. Připadá vám to poněkud nekonkrétní? Zajímá vás, jak jsem to po rozchodu s Oliverem dělala v obchodním domě Tesco já? Prostě s nákupním vozíkem zajed'te před libovolný regál, rozepte si u košile dva knoflíčky a potom se už jen bezradně rozhlížejte. Jakmile v dosahu deseti metrů uvidíte osamoceného chlapa, co vypadá aspoň trochu k světu (*Nevyhlížejte velkou lásku!*), oslovte ho. Je úplně jedno, s čím se na něho obrátíte: namluvte mu třeba, že nemůžete najít solamylovou moučku nebo thajskou kari omáčku. Jestli vám to připadá po herecké stránce příliš náročné, můžete jednoduše jenom sklopit hlavu a vrazit do něho vozíkem. Kdo nevyhledává známosti, nemůže získat přátele (strana 102). Usmívejte se, prohod'te s ním pár vět (je úplně jedno, o čem), nechte se pozvat na kafe, nebo mu rovnou dejte telefon. Hlavně se *nesnažte za každou cenu dozvědět, zda s vámi dotyčný muž*

chce navázat trvalý vztah. Radši na to nemyslete. Hrozně by to z vás totiž vyzařovalo, dotyčný muž by si toho všiml a okamžitě by se stáhl.

Ale je tu jeden problém: patrně se při hledání nových známostí nevyhnete jistým... **slepým uličkám** (řečeno zaobaleně). Alespoň já jsem v takové slepé uličce skončila ten podzim hned třikrát. Dones jsem totiž nepochopila, jak být například v plaveckém bazénu *ve vztahu k mužům aktivní* – a vyhnout se přitom promiskuitě. Není mi zkrátka úplně jasné, jak v koktailovém baru *neodmítat pozvání* – a nemuset potom s těmi chlapy souložit.

Byla bych moc ráda, kdyby mi to doktorka Wolfová vysvětlila.

4/

Do barů a různých klubů mě začala tahat Ingrid (občas s námi šla i máma). Obvykle jsem se tvářila značně útrpně – jako že to celé podstupuji výlučně kvůli nim – a zhora nic jsem si od toho neslibovala (vím dávno, že pravděpodobnost seznámení s někým **použitelným** je v barech a hospodách ještě menší než jinde). Někdy to nicméně bylo docela fascinující divadlo... Jestli si, milé dámy, aspoň občas vyjdete samy, jen ve dvou nebo ve třech, určitě víte, o čem mluvím. Začíná to samozřejmě pohledy od sousedních stolů. Myslím, že všichni chlapi by si své **významné** pohledy měli aspoň jednou v životě zkusit doma před zrcadlem – možná by jim to pak došlo. Očividně si vůbec neuvědomují, co takový významný pohled dokáže po čtyřech panácích udělat s jejich obličejem... A to je teprve začátek. Dříve nebo později k vám některý z nich bez vyzvání přistoupí, podívá se vám do výstřihu a proneše cosi jako Tak co, kočky, jak to jde? (nebo něco podobně invenčního). Potom se pyšně ohlédne na své padesátileté prošedivělé kamarády, kteří se na vás šklebí jako pubertáci, nabere si z vaší misky plnou hrst oříšků a začne si je v rytmu pístu parní lokomotivy po jednom vyhazovat do pusy. Vy mu velmi

odměřeně odpovíte, načež ten chlap se zeširoka usměje, ukáže vám jazyk pokrytý žlutobílým kobercem rozžvýkaných buráků (zřejmě si takhle představuje **zářivý úsměv**) a řekne:

„Jo, jasně!“

„Promiňte,“ oznámí mu máma chladně, „ale chtěly bychom být samy.“

„Jak samy? Sem se lidi choděj **bavit!**“ poučí ji chlápek, ale v jeho sebevědomém úsměvu už je postřehnutelná trhlinka.

„V tom se od ostatních lidí nelišíme,“ říká máma klidně. „Ještě **před chvílí** jsme se bavily celkem dobře.“

„S náma byste se mohly bavit ještě líp...,“ zubí se chlápek a ukáže na svoje spolustolovníky.

Máma si je postupně prohlédne. Záměrně si dává načas.

„To mi připadá velmi nepravděpodobné,“ pousměje se potom mrazivě.

Chlápek vypadá, že bude mámu inzultovat – ale nakonec se na odchodu spokojí s poznámkou o **frigidních feministkách**.

A tak dále.

5/

V říjnu jsem v **Solidní nejistotě** narazila na kluka, který se od podobných playboyů příjemně lišil. Jmenoval se Robert. Byl menší, ale hezký, studoval pedagogickou fakultu a do baru přišel s kamarádem oslavit úspěšně složenou zkoušku. Příliš si nás s Ingrid nevšímali, a proto jsem se ho *aktivně* zeptala, jestli si k nim můžeme přisednout.

Ingrid a kamarád asi po půlhodině odešli každý zvlášť (kamarádovi bylo prý cítit z pusy), ale my dva jsme zůstali a povídali si. I když, povídali: byl to jeden z těch typů, co buďto mlčí, nebo mluví téměř výlučně o sobě, takže jsem se s ním upřímně řečeno nudila.

Samozřejmě jsem se na něj po celou tu dobu patřičně společensky culila, ale **doopravdy** mě rozesmát se mu za celý večer nepodařilo. No a co, říkala jsem si, lepší než nic. Kde je psáno, že život musí být ukrutná sranda? Navíc když mluvil o zápočtových písémkách nebo o **souborné zkoušce** u docentky Machové, měl v očích takové lesklé vzrušení... Jakmile nás přišli zkasírovat, dotkla jsem se jeho ruky.

„Žiju s mámou, takže ke mně nemůžem,“ pravila jsem. „Bydlíš daleko?“

Zřejmě jsem se snažila přemoci svou osamělost sexualitou. Zřejmě jsem chtěla pocítit tělesnou blízkost a získat pocit, že jsem stále žádoucí (strana 106).

„Na Strahově,“ řekl zaskočeně. „Na koleji.“

To mi přišlo velice romantické.

6/

V posteli nebyl Robert nic moc a já jsem se kromě toho styděla na něj hned napoprvé vybalit, jak to potřebuju – takže o orgasmu jsem si mohla jenom nechat zdát.

„Líbilo?“ zeptal se mě ráno u snídaně.

Tohle nechápu: oni přece musí vědět, že i kdyby se nám to nelíbilo, stejně bychom jim to neřekly – a přesto se nás pořád ptají...

„Chceš, abych tě **oklasifikovala**?“ řekla jsem.

Nervózně se usmíval – zřejmě jako před každým známkovým ohodnocením.

„Prospěl s vyznamenáním,“ pravila jsem vážně a on potěšeně zrudl.

Robertův život probíhal v cyklu zimních a letních semestrů. Jeho nejvyšším životním cílem bylo složit soubornou zkoušku u docentky Machové.

Snažila jsem se to pochopit.

Snažila jsem se ho příliš nerozptylovat.

Vídávali jsme se jednou, maximálně dvakrát týdně, ale nestěžovala jsem si. Utěšovala jsem se tím, že až Robert tu souborku u docentky Machové v létě udělá, tak to společně oslavíme – a potom konečně začneme žít.

KAPITOLA XXXVI

*Důvěrně známý rukopis – Nekompromisní Laura – Zelený symbol
rodinné soudržnosti – Klimakterické změny – Orfeus v metru*

1/

Když jsem 5. prosince po návratu z redakce naučeným pohybem otevřela naši domovní schránku (pamatuji si to datum přesně, neboť cestou domů jsem potkávala bezpočetné čerty, Mikuláše a anděly), píchlo mě u srdce.

Oliverovo písmo jsem poznala okamžitě.

Doma se sesunu na nejbližší židli a prohlížím si obálku. Na známce je známý Ladův obrázek: zasněžená vesnice. Víím, že dopis nesmím otevřít (Netelefonujte mu! Nepište mu! Na jeho dopisy neodpovídejte! – strana 41), ale zároveň hořím zvědavostí. Úplně cítím, jak moje staré naděje znovu ožívají. Popadnu mobil a volám Ingrid.

„Poslal mi dopis!“ říkám vzrušeně.

„Robert?“

„**Oliver!** Oliver mi poslal dopis!“

Ingrid vzdychne.

„Doufám, žeš ho neotevřela?“ ptá se znepokojeně.

„Nesmím si ho ani přečíst?“

„Ne,“ nařizuje mi. „Strč ho do velký obálky a okamžitě mu to pošli zpátky.“

„Nebudu mu odpovídat,“ navrhuju kompromis, „jenom si to přečtu...“

„Ne!“ trvá na svém Ingrid. „V žádném případě!“

2/

„Oliver mi napsal dopis,“ říkám téhož večera mámě. „Co mám dělat?“

Ukážu jí obálku. Dosud jsem ji neotevřela, ale zároveň už několik hodin nedokážu myslet na nic jiného.

Máma vypadá bezradně. Sedá si ke stolu a zapaluje si. Bílá obálka leží mezi námi.

„Ty víš, dítě, že tě miluju,“ promluví po chvíli. „Hrozně ráda bych ti poradila dobře. Hrozně ráda bych ti poradila tak, abys byla **šťastná** – ale podívej se na **můj** život...“

Bezmocně rozhodí rukama. Ten jediný pohyb zahrnuje všechny minulé roky, všechny ty nepodařené vztahy.

„Copak **já** můžu někomu radit?“ dodá sklesle.

3/

Nazítří pošlu Oliverovi dopis nazpět.

Neotevřený.

Jsem na sebe pyšná, dokonce se svou nekompromisností pochlubím Robertovi.

Do Vánoc dostanu od Olivera ještě dva další dopisy.

Na radu Doris, Ingrid a Roberta s nimi naložím úplně stejně.

4/

Pár dní po Novém roce objevím v metru cestou do práce první dopis. Samozřejmě zprvu vůbec nic netuším, a tak jen napůl zvědavě, napůl nechápavě přistoupím blíž ke kovovému rámečku a čtu:

Drahá Lauro,

jediné, co mi po Tobě zbylo, jsou vzpomínky.

Když to takhle napíšu, zní to jako text nějakého hloupého amerického hitu, kterým jsme se spolu občas vysmívali – a najednou je pro mě v tom klišé hluboká pravda. Celé hodiny, celé dny na Tebe vzpomínám – v práci, v autě, doma, v čekárně u doktora Z. – všude. Vzpomínám, a kdykoliv se mi podaří objevit v paměti nějaký nový obrázek nebo třeba jenom nový detail, úplně mě to nadchne – a hned vzápětí „sejme“...

Náhle pochopím, že dopis psal Oliver a že jeho adresátkou jsem já. Polekaně zatajím dech, proti své vůli zrudnu, o krok poodstoupím a opatrně se rozhlédnu, jako by mě některý ze spolucestujících mohl usvědčit, že adresátkou dopisu jsem právě já...

5/

Máma, Ingrid a Robert shodně tvrdí, že Oliver je bolestín a exhibicionista, a jeho nápad s otevřenými milostnými dopisy považují za nevkusný. Já sama se po celý půlrok zmítám v rozporuplných pocitech: chvílemi je mi to opravdu nepříjemné, chvílemi mi to lichotí.

Když se v březnu objeví v pořadí třetí dopis, v Robertovi se probudí jakási rozčilená bojovnost a rozhodne se, že Oliverovi společně odpovíme; k napsání odpovědi dokonce přizve kama-ráda-právnicka.

Oliver se nevzdá.

Napíše ještě další tři dopisy.

Jeho odhodlání mi imponuje a často na něj myslím.

6/

Červnový dopis je ale poslední.

V červenci zklamaně projíždím všechny trasy metra a ve stanicích přebíhám mezi vagóny, ale ve čtvercových rámečcích už jsou zase jen reklamy.

„Zaplatťpánbůh,“ říká Robert kysele.

(Tu soubornou zkoušku neudělal.)

EPILOG

(Ano, já vím, milé dámy... Já **taky** miluju šťastné konce...)

Počátkem loňského prosince, šest měsíců po Oliverově posledním dopisu, se na stole v našem obýváku objeví zelený adventní věnec se čtyřmi červenými svíčkami.

„Co to je?!“ žasnu.

„To je **adventní věnec**, honey,“ odpoví máma. Pohlédne na Olivera a ušklíbne se: „Symbol naší rodinný soudržnosti...“

Snaží se, aby to znělo cynicky, ale mě neoklame.

Nechápavě vrtím hlavou.

„My přece Vánoce neslavíme,“ namítám.

„Vadí ti to?“

„Ale ne,“ říkám.

Sednu si Oliverovi na klín a zamyšleně si věnec prohlížím. Oliver mě opatrně obejmě a volnou rukou mi hladí obrovské břicho.

Máma se posadí naproti nám.

„Letos to bude deset let,“ promluví po chvíli. „Možná je čas to změnit.“

„Proč?“

„Stárnu, miláčku, to je to celý. V důsledku klimakterickéjch změn začínám bejt nesnesitelně sentimentální. Nevěřili byste, co všechno mě občas napadá...“

Podezíravě si ji změřím.

„Například **co**?“ ptám se.

Máma zrozpačítí, odkašle si a nadechne se.

„Napadlo mě, že bych k nám na Štědrej den pozvala pana Žemlu.“

„**Pana Žemlu?!**“ vyhrkneme s Oliverem prakticky současně.

A potom ji oba obejmeme.

Michal Viewegh

Román pro ženy

Edice Současná česká próza
Ilustrace na obálce z Pixabay.com
Redakce Jaroslava Bednářová

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. vydání
Verze 1.0 z 18. 1. 2019

ISBN 978-80-7602-485-4 (epub)
ISBN 978-80-7602-486-1 (pdf)
ISBN 978-80-7602-487-8 (prc)